

KOMMISSIONENS BESLUT (EU) 2015/1092

av den 23 juli 2014

om det statliga stöd SA.34824 (2012/C), SA.36007 (2013/NN) SA.36658 (2014/NN), SA.37156 (2014/NN), SA.34534 (2012/NN) som Grekland har genomfört till förmån för National Bank of Greece-koncernen i samband med

- rekapitalisering och omstrukturering av National Bank of Greece SA,
- avveckling av First Business Bank SA genom ett överföringsuppdrag till National Bank of Greece SA,
- avveckling av Probank SA genom ett överföringsuppdrag till National Bank of Greece SA,
- avveckling av föreningsbanken i Lesvos-Limnos, föreningsbanken i Achaia och föreningsbanken i Lamia

[delgivet med nr C(2014) 5201]

(Endast den engelska texten är giltig)

(Text av betydelse för EES)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 108.2 första stycket,

med beaktande av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, särskilt artikel 62.1 a,

efter att i enlighet med nämnda artiklar ha gett medlemsstater och berörda parter tillfälle att yttra sig, och

av följande skäl:

1. FÖRFARANDE

1.1 FÖRFARANDE AVSEENDE NATIONAL BANK OF GREECE-KONCERNEN ⁽¹⁾ (NEDAN KALLAD BANKEN)

- (1) I sitt beslut av den 19 november 2008 godkände kommissionen ordningen *Support Measures for the Credit Institutions in Greece* (nedan kallad *stödordningen för de grekiska bankerna*) som var avsedd att säkerställa stabilitet i det grekiska finansiella systemet. Stödordningen för de grekiska bankerna gör det möjligt att bevilja stöd genom de tre ingående åtgärderna, nämligen en rekapitaliseringsåtgärd, en garantiåtgärd och en åtgärd för statliga obligationslån ⁽²⁾.
- (2) I skäl 14 i beslutet av den 19 november 2008 anges att kommissionen ska informeras om en omstruktureringsplan när det gäller rekapitaliseringsåtgärdens stödmottagare.
- (3) I maj 2009 rekapitaliserades banken i enlighet med rekapitaliseringsåtgärden för stödordningen för de grekiska bankerna.
- (4) Den 2 augusti 2010 lämnade de grekiska myndigheterna in en omstruktureringsplan för banken för kommissionen. Kommissionen registrerade planen, efterföljande ändringar av denna samt ytterligare information från de grekiska myndigheterna som ärende SA.30342 (PN 26/2010) och SA. 32788 (2011/PN).
- (5) I december 2011 rekapitaliserades banken på nytt av Grekland i enlighet med rekapitaliseringsåtgärden. Den 22 december 2011 godkände kommissionen den andra rekapitaliseringen av banken ⁽³⁾.

⁽¹⁾ National Bank of Greece SA och dess dotterbolag.

⁽²⁾ Kommissionens beslut av den 19 november 2008 i ärendet om statligt stöd N 560/08 – *Support Measures for the Credit Institutions in Greece* (EUT C 125, 5.6.2009, s. 6). Det anvisades nr SA.26678 (N 560/08). Detta system förlängdes senare och ändrades på det sätt som beskrivs i fotnot 4.

⁽³⁾ Se kommissionens beslut av den 22 december 2011 om statligt stöd SA.34064 (11/N) – *Second rescue recapitalisation of NBG under the Greek recapitalisation scheme* (EUT C 99, 3.4.2012, s. 4).

- (6) Banken har vid flera tillfällen åtnjutit statliga garantier på skuldinstrument och statsobligationslån inom ramen för stödordningen för de grekiska bankerna ⁽⁴⁾. Den har även fått statligt akut likviditetsstöd.
- (7) Den 18 mars 2012 fortsatte Greklands centralbank avvecklingen av tillstånden för tre kooperativa banker (nedan kallade *de tre kooperativa bankerna*), nämligen den kooperativa banken i Lesvos-Limnos (nedan kallad *Lesvos-Limnos-banken*), den kooperativa banken i Achaia (nedan kallad *Achaia-banken*) och den kooperativa banken i Lamia (nedan kallad *Lamia-banken*) och likviderade dem.
- (8) Kommissionen registrerade den information som mottogs informellt från Grekland om avvecklingen av de kooperativa bankerna som ärende SA.34534 (2012/NN).
- (9) Den 23 mars 2012 fortsatte Greklands centralbank överföringen av utvalda skulder i de tre kooperativa bankerna till banken och fastställde beloppet för de likviditetsgap ⁽⁵⁾ som skulle täckas av den grekiska finansiella stabilitetsfonden (nedan kallad *HFSF* ⁽⁶⁾) enligt lag 4051/2012. Likviditetsgapen var lika med värdet av de överförda skulderna eftersom det inte skett någon överlåtelse av de tre kooperativa bankernas skulder.
- (10) Den 20 april 2012 lämnade HFSF ett finansieringsåtagande om att delta i den planerade ökningen av bankens aktiekapital. Den 28 maj 2012 beviljade HFSF en rekapitalisering på 7 430 miljoner euro till banken (nedan kallad *den första tillfälliga rekapitaliseringen*).
- (11) I maj 2012 underrättade de grekiska myndigheterna kommissionen om det finansieringsåtagande som HFSF gjort gentemot banken. Kommissionen registrerade detta som ett icke-anmält stöd (ärende SA.34824 [2012/NN]) eftersom åtgärden redan hade genomförts.
- (12) Den 27 juli 2012 inledde kommissionen ett formellt granskningsförfarande gällande den första tillfälliga rekapitaliseringen (nedan kallat *beslutet att inleda förfarandet avseende NBG* ⁽⁷⁾).

⁽⁴⁾ Den 2 september 2009 anmälde Grekland ett antal ändringar av stödåtgärderna och en förlängning t.o.m. den 31 december 2009 som antogs den 18 september 2009 (se kommissionens beslut av den 18 september 2009 om statligt stöd N 504/09 – *Prolongation and amendment of the Support Measures for the Credit Institutions in Greece* [EUT C 264, 6.11.2009, s. 5]). Den 25 januari 2010 godkände kommissionen en andra förlängning av stödåtgärderna till och med den 30 juni 2010 (se kommissionens beslut av den 25 januari 2010 om statligt stöd N 690/09 – *Prolongation of the Support Measures for the Credit Institutions in Greece* [EUT C 57, 9.3.2010, s. 6]). Den 30 juni 2010 godkände kommissionen ett antal ändringar av stödåtgärderna och en förlängning till den 31 december 2010 (se kommissionens beslut av den 30 juni 2010 om statligt stöd N 260/10 – *Extension of the Support Measures for the Credit Institutions in Greece* [EUT C 238, 3.9.2010, s. 3]). Den 21 december 2010 godkände kommissionen en förlängning av stödåtgärderna till och med den 30 juni 2011 (se kommissionens beslut av den 21 december 2010 om statligt stöd SA.31998 [2010/N] – *Fourth extension of the Support measures for the credit Institutions in Greece* [EUT C 53, 19.2.2011, s. 2]). Den 4 april 2011 godkände kommissionen en ändring (se kommissionens beslut av den 4 april 2011 om statligt stöd SA.32767 [2011/N] – *Amendment to the Support Measures for the Credit Institutions in Greece* [EUT C 164, 2.6.2011, s. 8]). Den 27 juni 2011 godkände kommissionen en förlängning av stödåtgärderna till och med den 31 december 2011 (se kommissionens beslut av den 27 juni 2011 om statligt stöd SA.33153 [11/N] – *Fifth prolongation of the Support measures for the credit Institutions in Greece* [EUT C 274, 17.9.2011, s. 6]). Den 6 februari 2012 godkände kommissionen en förlängning av stödåtgärderna fram till den 30 juni 2012 (se kommissionens beslut av den 6 februari 2012 om statligt stöd SA.34149 [11/N] – *Fifth prolongation of the Support measures for the credit Institutions in Greece* [EUT C 101, 4.4.2012, s. 2]). Den 6 juli 2012 godkände kommissionen en förlängning av stödåtgärderna fram till den 31 december 2012 (se kommissionens beslut av den 6 juli 2012 i ärendet om statligt stöd SA.35002 [12/N] – *Greece – Prolongation of the Support Scheme for Credit Institutions in Greece* [EUT C 77, 15.3.2013, s. 14]). Den 22 januari 2013 godkände kommissionen en förlängning av garantisystemet och låneobligationssystemet fram till den 30 juni 2013 (se kommissionens beslut av den 22 januari 2013 i ärendet om statligt stöd SA.35999 [12/N] – *Greece – Prolongation of the Guarantee Scheme and the Bond Loan Scheme for Credit Institutions in Greece* [EUT C 162, 7.6.2013, s. 6]). Den 25 juli 2013 godkände kommissionen en förlängning av garantisystemet och låneobligationssystemet fram till den 31 december 2013 (se kommissionens beslut av den 25 juli 2013 i ärendet om statligt stöd SA.36956 [2013/N] – *Greece – Prolongation of the Guarantee Scheme and the Bond Loan Scheme for Credit Institutions in Greece* [EUT C 141, 9.5.2014, s. 3]). Den 14 januari 2014 godkände kommissionen en förlängning av garantisystemet och låneobligationssystemet fram till den 30 juni 2014 (se kommissionens beslut av den 14 januari 2014 i ärendet om statligt stöd SA.37958 [2013/N] – *Greece – Prolongation of the Guarantee Scheme and the Bond Loan Scheme for Credit Institutions in Greece*, ännu ej offentliggjort).

⁽⁵⁾ "Likviditetsgap" är ett begrepp som avser skillnaden mellan tillgångarnas värde och värdet på de skulder som överfördes till banken.

⁽⁶⁾ Lag 4051/2012 om bestämmelser för pensioner och andra bräddskande regler rörande tillämpningen av samförståndsavtalet i lag 4046/2012.

⁽⁷⁾ Se kommissionens beslut av den 27 juli 2012 om statligt stöd SA.34824 (2012/C), *Recapitalisation of National Bank of Greece by the Hellenic Financial Stability Fund* (EUT C 359, 21.11.2012, s. 4).

- (13) I december 2012 beviljade den grekiska finansiella stabilitetsfonden en andra rekapitalisering på 2 326 miljoner euro till banken (nedan kallad *den andra tillfälliga rekapitaliseringen* ⁽⁸⁾). De grekiska myndigheterna anmälde åtgärden till kommissionen den 27 december 2012. Kommissionen registrerade åtgärderna som ärende SA.36007 (2013/NN).
- (14) I juni 2013 meddelade banken att man framgångsrikt slutfört sin nyemission på 1 079 miljoner euro ⁽⁹⁾, medan den grekiska finansiella stabilitetsfonden delvis omvandlade den första och den andra tillfälliga rekapitaliseringen till eget kapital (nedan kallad *rekapitaliseringen våren 2013*, som omfattar både nyemissionen på 1 079 miljoner euro och omvandlingen av den första och andra tillfälliga rekapitaliseringen). Det totala beloppet för rekapitaliseringen våren 2013 var 9 756 miljoner euro, varav 8 677 miljoner euro tillfördes av den grekiska finansiella stabilitetsfonden (nedan kallat *HFSF:s deltagande i rekapitaliseringen våren 2013*).
- (15) Den 19 december 2013 informerade de grekiska myndigheterna kommissionen om villkoren för rekapitaliseringen våren 2013.
- (16) Den 25 juni 2014 lämnade de grekiska myndigheterna in en slutgiltig omstruktureringsplan för banken (nedan kallad *omstruktureringsplanen*) till kommissionen. Samma dag lämnade de upplysningar om det statsgaranterade akuta likviditetsstödet. De uppgav att de ville fortsätta ge banken sådant likviditetsstöd, liksom statliga garantier på skuldinstrument och statslåneobligationer inom ramen för stödordningen för de grekiska bankerna. Kommissionen registrerade anmälan under nr SA.34824 (2012/C).
- (17) Kommissionen har haft flera möten och telefonkonferenser samt omfattande e-postkorrespondens med företrädare för de grekiska myndigheterna och banken.
- (18) Grekland godtar, undantagsvis, att detta beslut antas på engelska.

1.2 FÖRFARANDE AVSEENDE DE FÖRVARVADE VERKSAMHETERNA

1.2.1 Förfarande avseende First Business Bank SA.

- (19) I juli 2009 rekapitaliserades First Business Bank SA (nedan kallad *FB-banken* ⁽¹⁰⁾) av Grekland inom ramen för rekapitaliseringsåtgärden för stödordningen för de grekiska bankerna, till ett belopp av 50 miljoner euro.
- (20) Under våren 2013 beslutade Greklands centralbank att fortsätta med avvecklingen av FB-banken genom ett förfarande för uppköp och övertagande av skulder ⁽¹¹⁾.
- (21) Den 1 maj 2013 uppmanade Greklands centralbank de fyra största bankerna i Grekland att lämna icke-bindande anbud på en portfölj av FB-bankens tillgångar och skulder. Den grekiska centralbanken meddelade i sin skrivelse till anbudsgivarna att den grekiska finansiella stabilitetsfonden, utöver likviditetsgapet, skulle täcka de kapitalbehov hos förvärvaren som hade anknytning till de tillgångar som överförts från FB-banken.
- (22) Den 8 maj 2013 lämnade banken och en annan bank in sina preliminära anbud.
- (23) Den 10 maj 2013 ändrade banken sitt erbjudande.
- (24) Samma dag fortsatte Greklands centralbank avvecklingen av FB-banken och överföringen av utvalda tillgångar och skulder till banken.
- (25) Den 11 maj 2013 lämnade de grekiska myndigheterna in information om avvecklingen av FB-banken till kommissionen. Kommissionen registrerade denna information och senare uppgifter från de grekiska myndigheterna som ärende SA.36658 (2014/NN).
- (26) Den 28 juni 2013 betalade den grekiska finansiella stabilitetsfonden ut två tredjedelar av det likviditetsbehov som ursprungligen beräknats.

⁽⁸⁾ Pressmeddelande från HFSF av den 24 december 2012, se http://www.hfsf.gr/files/press_release_20121224_en.pdf

⁽⁹⁾ Bankens delårsrapport av den 30 juni 2013, augusti 2013, s. 9, finns på https://www.nbg.gr/english/the-group/investor-relations/financial-information/annual-interim-financial-statements/Documents/Annual%20and%20interim%20financial%20statements/Financial%20Report%20NBG%20GROUP-BANK%2030%2006%202013_EN%20FINAL.pdf

⁽¹⁰⁾ Se fotnot 2.

⁽¹¹⁾ Uppköp och övertagande är ett avvecklingsförfarande som består av en juridisk person i likvidation, tillgångar och skulder av hög kvalitet och att auktionera ut dem för att överföra dem till ett lönsamt företag.

- (27) Den 29 juli 2013 anmälde de grekiska myndigheterna till kommissionen finansieringen av finansieringsbehovet på totalt cirka 524 miljoner euro, som det uppskattades vid tidpunkten för avvecklingen på grundval av uppgifter per den 31 mars 2013.
- (28) Den 7 november 2013 slutförde Greklands centralbank beräkningen av det totala likviditetsgapet, som uppgick till 457 miljoner euro ⁽¹²⁾.
- (29) Den 13 november 2013 betalade den grekiska finansiella stabilitetsfonden ut återstoden av likviditetsgapet till banken.
- (30) Den 25 juni 2014 meddelade de grekiska myndigheterna kommissionen att banken inte hade för avsikt att be den grekiska finansiella stabilitetsfonden tillföra det kapitalbehov som uppstått genom förvärvet av FB-bankens tillgångar.

1.2.2 Förfarande avseende Probank SA.

- (31) Den 10 maj 2013 tillsatte Greklands centralbank ett ombud på ProBank SA (nedan kallad *ProBank*).
- (32) I juli 2013 beslutade Greklands centralbank att fortsätta med avvecklingen av ProBank genom ett förfarande för uppköp och övertagande av skulder.
- (33) Den 22 juli 2013 uppmanade Greklands centralbank de fyra största bankerna i Grekland att lämna anbud på en portfölj med ProBanks tillgångar och skulder. Greklands centralbank förklarade i sin skrivelse till de potentiella anbudsgivarna att HFSF utöver likviditetsgapet skulle täcka förvärvarens kapitalbehov med anknytning till de tillgångar som överfördes från ProBank.
- (34) Den 24 juli 2013 lämnade en bank ett förslag till anbud och den 25 juli 2013 inkom banken med ett bindande anbud.
- (35) Den 26 juli 2013 fortsatte Greklands centralbank avvecklingen av ProBank och överföringen av utvalda tillgångar och skulder till banken.
- (36) Den 29 juli 2013 anmälde de grekiska myndigheterna till kommissionen finansieringen av likviditetsgapet för ett sammanlagt belopp av 238 miljoner euro enligt den grekiska centralbankens uppskattning på grundval av uppgifter per den 31 mars 2013. Kommissionen registrerade anmälan och senare uppgifter som lämnats av de grekiska myndigheterna som ärende SA.37156 (2014/NN).
- (37) Den 9 augusti 2013 betalade den grekiska finansiella stabilitetsfonden två tredjedelar av likviditetsgapet enligt den ursprungliga uppskattningen.
- (38) Den 30 december 2013 slutförde Greklands centralbank beräkningen av det totala likviditetsgapet, som uppgick till 563 miljoner euro.
- (39) Den 31 december 2013 betalade den grekiska finansiella stabilitetsfonden återstoden av likviditetsgapet till banken.
- (40) Samma dag lämnade Greklands centralbank in ytterligare upplysningar till kommissionen om slutförandet av likviditetsgapet.
- (41) Den 25 juni 2014 meddelade de grekiska myndigheterna kommissionen att banken inte hade för avsikt att be den grekiska finansiella stabilitetsfonden att tillföra det kapitalbehov som uppstått genom förvärvet av ProBanks tillgångar.

⁽¹²⁾ HFSF:s årsredovisning för det budgetår som slutade den 31 december 2013, juni 2014, s. 8.

2. BESKRIVNING

2.1 BANKEN OCH DESS PROBLEM

2.1.1 Den grekiska banksektorns allmänna situation

- (42) Greklands reala bruttonationalprodukt (nedan kallad BNP) minskade med 20 % från 2008 till 2012, såsom framgår av tabell 1. De grekiska bankerna har därför erfarit att ett snabbt växande antal grekiska hushåll och företag fått problem med att betala sina lån ⁽¹³⁾. Denna utveckling har påverkat de grekiska bankernas tillgångar negativt och gett upphov till låneförluster.

Tabell 1

Real BNP-tillväxt i Grekland, 2008–2013

Grekland	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Real BNP-tillväxt (i %)	– 0,2	– 3,1	– 4,9	– 7,1	– 6,4	– 3,9

Källa: Eurostat, tillgänglig på följande webbadress: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tec00115>

- (43) I februari 2012 införde Grekland dessutom obligationshandel inom den privata sektorn, känt som programmet för deltagande av den privata sektorn (private sector involvement, nedan kallat PSI-programmet). De grekiska bankerna omfattades av PSI-programmet, enligt vilket den grekiska regeringen erbjöd befintliga privata obligationsinnehavare nya värdepapper (inbegripet nya grekiska statsobligationer, BNP-knutna värdepapper och PSI-betalningsanvisningar som utfärdats av Europeiska finansiella stabiliseringsfaciliteten (nedan kallad EFSF ⁽¹⁴⁾) i utbyte mot befintliga grekiska statsobligationer, med ett nominellt värde på 53,5 % och längre löptider. De grekiska myndigheterna offentliggjorde resultaten av obligationshandeln den 9 mars 2012 ⁽¹⁵⁾. Handeln ledde till betydande förluster för obligationsinnehavarna (vilka Greklands centralbank uppskattat till i genomsnitt 78 % av det nominella värdet av de gamla grekiska statsobligationerna för de grekiska bankerna) och kapitalbehov som noterades retroaktivt i de grekiska bankernas årsredovisningar för 2011.

Tabell 2

Totala PSI-förluster för de största grekiska bankerna (i miljoner euro)

Banker	Nominellt värde av grekiska statsobligationer (1)	Nominellt värde av statliga lån (2)	Totalt nominellt värde (3) = (1) + (2)	PSI-förlust av grekiska statsobligationer (4)	PSI-förlust av statliga lån (5)	Total bruttoförlust (PSI) (6) = (4) + (5)	Total bruttoförlust (PSI)/Kärnprimärkapital ⁽¹⁾ (dec 2011) (%)	Total bruttoförlust (PSI)/Totala tillgångar (dec 2011) (%)
NBG	13 748	1 001	14 749	10 985	751	11 735	161,0	11,0
Eurobank	7 001	335	7 336	5 517	264	5 781	164,5	7,5
Alpha	3 898	2 145	6 043	3 087	1 699	4 786	105,7	8,1

⁽¹³⁾ Europeiska kommissionens generaldirektorat för ekonomi och finans. *The Second Economic Adjustment Programme for Greece* – mars 2012, s. 17, finns på http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/occasional_paper/2012/pdf/ocp94_en.pdf

⁽¹⁴⁾ Se avsnitt II *The restructuring of the Greek Sovereign Debt* i rapporten *Report on the Recapitalisation and Restructuring of the Greek Banking Sector*, Greklands centralbank, december 2012, finns på http://www.bankofgreece.gr/BogEkdoseis/Report_on_the_recapitalisation_and_restructuring.pdf

⁽¹⁵⁾ Det grekiska finansministeriets pressmeddelande av den 9 mars 2012, finns på <http://www.pdma.gr/attachments/article/80/9%20MARCH%202012%20-%20RESULTS.pdf>

Banker	Nominellt värde av grekiska statsobligationer (1)	Nominellt värde av statliga lån (2)	Totalt nominellt värde (3) = (1) + (2)	PSI-förlust av grekiska statsobligationer (4)	PSI-förlust av statliga lån (5)	Total bruttoförlust (PSI) (6) = (4) + (5)	Total bruttoförlust (PSI)/ Kärnprimärkapital (1) (dec 2011) (%)	Total bruttoförlust (PSI)/ Totala tillgångar (dec 2011) (%)
Piraeus	7 063	280	7 343	5 686	225	5 911	226,0	12,0
Probank	415	0	415	295	0	295	105,1	8,7
FB-banken	70	0	70	49	0	49	33,8	3,1

Källa: Greklands centralbank, *Report on the Recapitalisation and the Restructuring of the Greek Banking Sector*, december 2012, s. 14.

(1) En banks kärnprimärkapitalkvot är en av de lagstadgade kapitalkvoter som övervakas av banktillsynsmyndigheter inom ramen för kapitalkravsdirektivet.

- (44) Eftersom de grekiska bankerna fick betydande kapitalförluster till följd av PSI-programmet och den fortsatta recessionen, tillgängliggjordes medel för rekapitalisering av bankerna genom memorandumet om den ekonomiska och finansiella politiken i det andra anpassningsprogrammet för Grekland mellan den grekiska regeringen, Europeiska unionen, Internationella valutafonden (IMF) och Europeiska centralbanken (ECB), av den 11 mars 2012. De grekiska myndigheterna uppskattade de totala bankrekapitaliseringsbehov och avvecklingskostnader som skulle finansieras genom nämnda program till 50 miljarder euro ⁽¹⁶⁾. Beloppet beräknades utifrån ett stresstest som Greklands centralbank gjorde för perioden mellan december 2011 och december 2014 (nedan kallat *stresstestet 2012*), vilket baserades på låneförlustprognoserna från Blackrock ⁽¹⁷⁾. Medlen för rekapitalisering av de grekiska bankerna finns tillgängliga via HFSF. I tabell 3 sammanfattas de största grekiska bankernas beräknade kapitalbehov utifrån stresstestet 2012.

Tabell 3

Stresstestet 2012: De största grekiska bankernas kapitalbehov (i miljoner euro)

Banker	Referensbaserat kärnprimärkapital (dec 2011) (1)	Total bruttoförlust (PSI) (dec 2011) (2)	PSI-relaterade avsättningar (juni 2011) (3)	Samlad bruttoförlust Kreditriskprognos (4)	Låneförlustreserver (dec 2011) (5)	Internt kapitalgenerering (6)	Målbaserat kärnprimärkapital (dec 2014) (7)	Kapitalbehov (8) = (7) - (1) - (2) - (3) - (4) - (5) - (6)
NBG	7 287	- 11 735	1 646	- 8 366	5 390	4 681	8 657	9 756
Eurobank	3 515	- 5 781	830	- 8 226	3 514	2 904	2 595	5 839

⁽¹⁶⁾ Se fotnot 13, s. 106.

⁽¹⁷⁾ Se fotnot 14.

Banker	Referensbaserat kärnprimärkapital (dec 2011) (1)	Total bruttoförlust (PSI) (dec 2011) (2)	PSI-relaterade avsättningar (juni 2011) (3)	Samlad bruttoförlust Kreditriskprognos (4)	Låneförlustreserver (dec 2011) (5)	Internt kapital generering (6)	Målbaserat kärnprimärkapital (dec 2014) (7)	Kapitalbehov (8) = (7) - (1) - (2) - (3) - (4) - (5) - (6)
Alpha	4 526	- 4 786	673	- 8 493	3 115	2 428	2 033	4 571
Piraeus	2 615	- 5 911	1 005	- 6 281	2 565	1 080	2 408	7 335
Probank	281	- 295	59	- 462	168	147	180	282
FB-banken	145	- 49	0	- 285	167	- 29	116	168

Källa: Greklands centralbank, *Report on the Recapitalisation and the Restructuring of the Greek Banking Sector*, december 2012, s. 8.

- (45) Enligt memorandumet kommer banker som presenterar genomförbara kapitalanskaffningsplaner att kunna ansöka om och få statligt stöd på ett sätt som bevarar incitamenten för den privata sektorn att tillföra kapital och därmed minimerar bördan för skattebetalarna ⁽¹⁸⁾. Greklands centralbank kom fram till att endast de fyra största bankerna (Eurobank, National Bank of Greece, Piraeus Bank och Alpha Bank) var hållbara ⁽¹⁹⁾. De beviljades en första rekapitalisering genom HFSF i maj 2012.
- (46) De inhemska insättningarna i de grekiska bankerna minskade med totalt 37 % mellan slutet av 2009 och juni 2012 på grund av recession och politisk osäkerhet. Dessa banker fick betala högre räntor för att försöka behålla insättningarna. Kostnaderna för inlåning ökade, vilket ledde till minskade nettoräntemarginaler för bankerna. Eftersom de grekiska bankerna stängdes ute från marknaderna för kapitalmarknadsfinansiering blev de helt beroende av Eurosystemets finansiering ⁽²⁰⁾ som i allt större utsträckning gavs i form av statsgaranterat akut likviditetsstöd från Greklands centralbank.
- (47) Den 3 december 2012 inledde Grekland ett återköpsprogram för grekiska statsobligationer som mottagits av investerare inom ramen för PSI-programmet, till priser som varierade från 30,2 till 40,1 % av det nominella värdet ⁽²¹⁾. De grekiska bankerna deltog i återköpsprogrammet, vilket ledde till ytterligare förluster i deras balansräkningar, eftersom den största delen av den bokföringsmässiga förlusten (dvs. skillnaden mellan marknadsvärdet och det nominella värdet) som bokförts på dessa grekiska statsobligationer vid tidpunkten för PSI-programmet blev definitiv och oåterkallelig ⁽²²⁾.
- (48) I december 2012 fick de fyra största grekiska bankerna en andra tillfällig rekapitalisering från den grekiska finansiella stabilitetsfonden.
- (49) Under våren 2013 omvandlades de tillfälliga rekapitaliseringarna av de fyra bankerna till permanenta rekapitaliseringar med stamaktier, och HFSF innehade mer än 80 % av aktieinnehavet i var och en av de fyra bankerna. För de banker som genererade ett förutbestämt belopp av privat kapital fick HFSF aktier utan rösträtt, och privata investerare som tillförde nytt kapital tillsammans med HFSF beviljades köpoptioner på aktier som förvärvats av HFSF.

⁽¹⁸⁾ Se fotnot 13, s. 104.

⁽¹⁹⁾ Se fotnot 14.

⁽²⁰⁾ Europeiska centralbanken och de nationella centralbankerna utgör tillsammans Eurosystemet, systemet för centralbankerna i euroområdet.

⁽²¹⁾ Det grekiska finansministeriets pressmeddelande av den 3 december 2012, finns på <http://www.pdma.gr/attachments/article/248/Press%20Release%20-%20December%2003.pdf>. Återköpet av den egna skulden till ett pris som låg långt under det nominella värdet genererade en betydande skuldminskning för Grekland.

⁽²²⁾ I avsaknad av ett sådant återköp skulle marknadsvärdet för dessa nya grekiska statsobligationer ha kunnat öka beroende på utvecklingen av marknadskriterier såsom räntor och sannolikheten för Greklands fallissemang.

- (50) I juli 2013 gav Greklands centralbank en rådgivare i uppgift att göra en diagnostisk studie av alla grekiska bankers låneportföljer. Rådgivaren gjorde kreditförlustprognoser på all inhemsk utlåning i de grekiska bankerna samt på lån med grekisk risk i utländska filialer och dotterbolag under en tidsperiod på 3,5 år och under ett låns löptid. Analysen gav kreditförlustprognoser i två makroekonomiska scenarion, nämligen ett grundscenario och ett ogynnsamt scenario. Greklands centralbank gjorde en bedömning av kreditförlustprognoserna för utländska låneportföljer med viss hjälp av rådgivaren.
- (51) Utifrån rådgivarens bedömning av kreditförlustprognoserna gjorde Greklands centralbank ett nytt stresstest under hösten 2013 (nedan kallat *stresstestet 2013*) för att bedöma hur säkra de grekiska bankernas kapitalposition var både i ett grundscenario och ett ogynnsamt scenario. Greklands centralbank gjorde kapitalbehovsbedömningen med teknisk hjälp av en andra rådgivare.
- (52) De viktigaste delarna av kapitalbehovsbedömningen enligt stresstestet 2013 var i) kreditförlustprognoserna ⁽²³⁾ över bankernas låneportföljer på koncernnivå för grekisk och utländsk risk, efter avdrag för befintliga lånereserver, och ii) bankernas uppskattade rörelsevinster från juni 2013 till december 2016, utifrån en försiktig anpassning av de omstruktureringsplaner som hade överlämnats till Greklands centralbank under det fjärde kvartalet 2013. I tabell 4 sammanfattas de största grekiska bankernas beräknade kapitalbehov på koncernnivå enligt grundscenariot för stresstestet 2013.

Tabell 4

Stresstestet 2013: De grekiska bankernas kapitalbehov på koncernnivå i grundscenariot (i miljoner euro)

Banker	Referensbaserat kärnprimärkapital (juni 2013) (1)	Reserver för kreditförluster (juni 2013) (2)	Kreditriskprognoser för grekisk risk (3)	Kreditriskprognoser för utländsk risk ⁽¹⁾ (4)	Intern kapitalgenerering (5)	Stresstest för kärnprimärkapitalkvot (december 2016) (6)	Kapitalbehov (7) = (6) - (1) - (2) - (3) - (4) - (5)
NBG ⁽²⁾	4 821	8 134	- 8 745	- 3 100	1 451	4 743	2 183
Eurobank ⁽³⁾	2 228	7 000	- 9 519	- 1 628	2 106	3 133	2 945
Alpha	7 380	10 416	- 14 720	- 2 936	4 047	4 450	262
Piraeus	8 294	12 362	- 16 132	- 2 342	2 658	5 265	425

Källa: Greklands centralbank, *2013 Stress Test of the Greek Banking Sector*, mars 2014, s. 42.

⁽¹⁾ Effekterna av de utländska kreditriskprognoserna beräknades efter utländsk skatt och med tanke på de åtaganden om avyttring som diskuterades med kommissionens generaldirektorat för konkurrens vid den tidpunkten.

⁽²⁾ NBG:s kreditförlustreserver per den 30 juni 2013 pro forma avseende avsättningarna vid First Business Bank och Probank.

⁽³⁾ Eurobanks kreditförlustreserver per den 30 juni 2013 pro forma avseende avsättningarna vid New Hellenic Postbank och New Proton Bank som förvärvades i augusti 2013.

- (53) Den 6 mars 2014 offentliggjorde Greklands centralbank resultaten av stresstestet 2013 och begärde att bankerna skulle lämna in sina planer för kapitalanskaffning för att senast i mitten av april 2014 täcka kapitalbehoven enligt grundscenariot.
- (54) Mellan slutet av mars 2013 och början av maj 2014 fortsatte de fyra bankerna med sina kapitalökningar.

⁽²³⁾ Kreditriskprognoserna inkluderar den förväntade förlusten från tillkomsten av nya lån i Grekland under perioden från juni 2013 till december 2016.

2.1.2 Stödmottagaren

- (55) Banken erbjuder allmänna banktjänster huvudsakligen i Grekland, Turkiet och andra länder i centrala, östra och sydöstra Europa (Cypern, Rumänien, Bulgarien, Serbien, Albanien och f.d. jugoslaviska republiken Makedonien). Den erbjuder ett fullständigt sortiment av bankrelaterade och finansiella produkter och tjänster till hushåll och företag. Den är verksam inom banktjänster till privatpersoner och företag, kapitalförvaltning, försäkringar, statsobligationer, kapitalmarknader och andra tjänster. Banken har inrättats i Grekland och dess aktier är noterade på Atenbörsen. Den 30 september 2012 hade banken totalt 37 831 personer anställda ⁽²⁴⁾, varav cirka en tredjedel var anställda i Grekland och en tredjedel i Turkiet, medan den återstående tredjedelen var anställda i andra länder, huvudsakligen i sydöstra Europa.
- (56) Banken deltog i PSI-programmet där den handlade med grekiska statsobligationer och statliga lån med ett nominellt värde på 14 749 miljoner euro. Dess totala PSI-relaterade kostnader uppgick till cirka 11 735 miljoner euro före skatt och hade bokförts fullständigt i räkenskaperna för 2011 ⁽²⁵⁾. Under återköpsprogrammet i december 2012 sålde banken de nya grekiska statsobligationer som den hade mottagit inom ramen för PSI-programmet till ett pris som låg kraftigt under det nominella värdet. Försäljningen innebar att banken gick med förlust i fråga om de nya grekiska statsobligationerna.
- (57) Bankens nyckeltal i december 2010, december 2011, december 2012 och december 2013 (konsoliderade uppgifter enligt årsredovisningen) presenteras i tabell 5.

Tabell 5

Nyckeltal för National Bank of Greece för 2010, 2011, 2012 och 2013 ⁽¹⁾

Vinst och förlust (i miljoner euro)	2010	2011	2012	2013
Räntenetto	4 148	3 843	3 365	3 157
Totala rörelseintäkter	4 639	4 372	3 527	3 771
Totala rörelsekostnader	– 2 512	– 2 541	– 2 322	– 2 547
Resultat före avsättningar	2 127	1 833	1 205	1 224
Nedskrivningar för att täcka kreditrisken	– 1 450	– 3 439	– 2 966	– 1 373
Nedskrivningar på grekiska statsobligationer och PSI-berättigade lån	0	– 11 783	– 187	0
Nettovinst/-förlust	440	– 12 325	– 2 131	807
Selektiva volymsiffror (i miljoner euro)	den 31 december 2010	den 31 december 2011	den 31 december 2012	den 31 december 2013
Totala kundfordringar	77 262	71 496	69 135	67 250
Inlåning	68 039	59 544	58 722	62 876

⁽²⁴⁾ http://www.nbg.gr/wps/wcm/connect/91c0c238-1219-4f87-b0d6-0a3e9c62f4c3/Summary+financial+data+30+09+2013_EN.pdf?MOD=AJPERES&CONVERT_TO=url&CACHEID=91c0c238-1219-4f87-b0d6-0a3e9c62f4c3

⁽²⁵⁾ Se tabell 2.

Vinst och förlust (i miljoner euro)	2010	2011	2012	2013
Summa tillgångar	120 745	106 870	104 798	110 930
Summa eget kapital ⁽²⁾	10 905	– 253	– 2 042	– 7 874

⁽¹⁾ Källa:

2012 och 2013: Finansiella resultat 2013 – Konsoliderade årsredovisningar, s. 42–43.

2011: Finansiella resultat 2012 – Konsoliderade årsredovisningar, s. 44–45.

2010: Finansiella resultat 2010 – Konsoliderade årsredovisningar, s. 42–43.

⁽²⁾ Kapitalbeloppen inbegriper

— för 2010, 350 miljoner euro i preferensaktier som Grekland beviljat 2009.

— för 2011, 2012 och 2013, 1 350 miljoner euro i preferensaktier som beviljades 2009 och 2011.

Dessa belopp omfattar inte den tillfälliga rekapitaliseringen till banken 2012, till ett belopp av 9 756 miljoner euro.

- (58) Tabell 5 visar att banken, utöver de stora förluster som noterades 2011 på grund av PSI-programmet (11 735 miljoner euro ⁽²⁶⁾), led av sjunkande inkomster (bland annat beroende på de högre inlåningskostnaderna) samt höga och stigande nedskrivningar av sina låneportföljer i Grekland och utomlands. Bankens likvida medel påverkades negativt av utflödet av insättningar, men kvoten mellan utlåning och inlåning förblev relativt låg jämfört med andra grekiska banker (118 % per den 31 december 2012 ⁽²⁷⁾).
- (59) Efter stresstestet 2013, enligt vilket bankens kapitalbehov uppskattades till 2 183 miljoner euro i grundscenariot, avsåg banken att anskaffa 2,5 miljarder euro i kapital på marknaden.
- (60) Den 6 maj 2014 tillkännagav banken att de skulle utfärda ett aktiebrevsregister ⁽²⁸⁾ för ett belopp av 2,5 miljarder euro ⁽²⁹⁾.
- (61) Den 9 maj 2014 tillkännagav banken emissionen och placeringen av 1 136,4 miljoner nya stamaktier, till ett pris på 2,20 euro per aktie, för en total bruttobehållning på 2,5 miljarder euro ⁽³⁰⁾. Ökningen av aktiekapitalet genomfördes genom indragning av företrädesrätten för befintliga aktieägare, enligt beslut av den bolagsstämma som hölls i Aten den 10 maj 2014 ⁽³¹⁾. HFSF godkände aktiekapitalökningen på grundval av två utvärderingsrapporter som utarbetades av oberoende experter enligt lag 3864 ⁽³²⁾.

2.2 BANKENS FÖRVÄRV AV GREKISK BANKVERKSAMHET

2.2.1 Förvärv av utvalda skulder i tre kooperativa banker

- (62) Den 18 mars 2012 konstaterade Greklands centralbank att de tre kooperativa bankerna inte uppfyllde kapitalkraven och att de inte skulle kunna öka sitt kapital. Därför beslutade Greklands centralbank att återkalla deras licenser och försätta dem i likvidation.
- (63) Greklands centralbank ansåg att avvecklingsåtgärder, särskilt auktioneringen av insättningarna i enlighet med avvecklingsramen (artikel 63 d i lag 3601/2007) och finansieringen av det aktuella finansieringsbehovet, var avgörande för att behålla insätternas förtroende som hade ökat efter det framgångsrika slutförandet av PSI-programmet och det andra anpassningsprogrammet, och att marknads inställning, trots den senaste tidens vändning i marknads förtroende, var bräcklig. Den 19 mars 2012 uppskattade den grekiska centralbanken att det sammanlagda beloppet av kundernas insättningar (baserat på oreviderade uppgifter per den 30 september 2013) i dessa tre kooperativa banker uppgick till omkring 325 miljoner euro.

⁽²⁶⁾ Se tabell 2.

⁽²⁷⁾ Enligt den konsoliderade årsredovisningen för 2012.

⁽²⁸⁾ Ett aktiebrevsregister inbegriper att kontakta potentiella investerare i syfte att registrera deras inköpsorder i orderboken mot bakgrund av fullbordandet av kapitalökningen.

⁽²⁹⁾ https://www.nbg.gr/english/the-group/press-office/press-releases/Documents/Launch_press_release.06.05.2014.pdf

⁽³⁰⁾ https://www.nbg.gr/english/the-group/press-office/press-releases/Documents/20140509%20Pricing%20Press%20Release_%ce%95%ce%9d.pdf

⁽³¹⁾ <https://www.nbg.gr/en/the-group/press-office/press-releases/update-regarding-the-egm-10-5-14>

⁽³²⁾ http://www.hfsf.gr/files/press_release_20140509_en.pdf

- (64) Greklands centralbank fortsatte med ett förfarande för uppköp och övertagande där alla insättningar, inklusive insättningar mellan banker, och fordringar och skulder till den grekiska insättnings- och investeringsgarantifonden (nedan kallad HDIGF), men inga lån, skulle överföras till en förvärvare. Den 20 mars 2012 uppmanade den grekiska centralbanken de fem största grekiska kreditinstituten vid den tidpunkten att lämna anbud. Banken och tre andra banker lämnade bindande anbud. Bankens anbud var att föredra när det gällde behandling och tid som krävdes för slutförandet av överföringen. Banken erbjöd sig att betala ett belopp motsvarande [...] (*) % av de överförda insättningarna och uppskattade att överföringen kunde slutföras inom en arbetsdag.

2.2.1.1 Kooperativa banken i Lesvos-Limnos (nedan kallad Lesvos-Limnos-banken)

- (65) Den 23 mars 2012 beslutade den grekiska centralbanken att Lesvos-Limnos-bankens insättningar, fordringar och skulder till HDIGF skulle överföras till banken ⁽³³⁾. Enligt Greklands centralbank ⁽³⁴⁾ uppgick det verkliga värdet av de överförda skulderna till [...] miljoner euro, men inga tillgångar överfördes. Beloppet beräknades ⁽³⁵⁾ till [...] miljoner euro, dvs. [...] % av de överförda insättningarna. Likviditetsgapet täcktes av HFSF enligt artikel 63D.13 i lag 3601/2007. Den 10 april 2012 betalade HFSF ut två tredjedelar av det totala likviditetsgapet i EFSF-obligationer samtidigt som den åtog sig att betala det återstående beloppet när det slutliga likviditetsgapet hade fastställts. Den 22 juni 2012 fastställde Greklands centralbank att det slutliga likviditetsgapet för Lesvos-Limnos-banken uppgick till 56,6 miljoner euro. HFSF täckte den ej utbetalda delen av likviditetsgapet den 20 juli 2012.
- (66) Vid avvecklingen hade Lesvos-Limnos-banken 37 anställda och tre filialer. Banken tog inte över några av Lesvos-Limnos-bankens filialer och dess anställda sades upp.

2.2.1.2 Kooperativa banken i Achaia (nedan kallad Achaia-banken)

- (67) Den 23 mars 2012 beslutade Greklands centralbank att Achaia-bankens insättningar, fordringar och skulder till HDIGF skulle överföras till banken ⁽³⁶⁾. Enligt Greklands centralbank ⁽³⁷⁾ uppgick det verkliga värdet av de överförda skulderna till [...] miljoner euro, men inga tillgångar överfördes. Beloppet beräknades ⁽³⁸⁾ till [...] miljoner euro, dvs. [...] % av de överförda insättningarna. Underskottet täcktes av HFSF enligt artikel 63D.13 i lag 3601/2007. Den 10 april 2012 betalade HFSF ut två tredjedelar av det totala likviditetsgapet i EFSF-obligationer samtidigt som den åtog sig att betala det återstående beloppet när det slutliga likviditetsgapet hade fastställts. Den 22 juni 2012 fastställde Greklands centralbank att det slutliga likviditetsgapet för Achaia-banken uppgick till 212,9 miljoner euro. HFSF täckte den ej utbetalda delen av likviditetsgapet den 20 juli 2012.
- (68) Vid avvecklingen hade Achaia-banken 103 anställda och 13 filialer. Banken tog inte över några av Achaia-bankens filialer och dess anställda sades upp.

2.2.1.3 Kooperativa banken i Lamia (nedan kallad Lamia-banken)

- (69) Den 23 mars 2012 beslutade Greklands centralbank att Lamia-bankens insättningar, fordringar och skulder till HDIGF skulle överföras till banken ⁽³⁹⁾. Enligt Greklands centralbank uppgick det verkliga värdet av de överförda skulderna till [...] miljoner euro, men inga tillgångar överfördes. Beloppet beräknades ⁽⁴⁰⁾ till [...] miljoner euro, dvs. [...] % av de överförda insättningarna. Likviditetsgapet täcktes av HFSF enligt artikel 63D.13 i lag 3601/2007. Den 10 april 2012 betalade HFSF ut två tredjedelar av det totala likviditetsgapet i EFSF-obligationer samtidigt som den åtog sig att betala det återstående beloppet när det slutliga likviditetsgapet hade fastställts. Den 22 juni 2012 fastställde Greklands centralbank att det slutliga likviditetsgapet i Lamia-banken uppgick till 56,3 miljoner euro. HFSF täckte den ej utbetalda delen av likviditetsgapet den 20 juli 2012.
- (70) Vid avvecklingen hade Lamia-banken 47 anställda och fem filialer. Banken tog inte över några av Lamia-bankens filialer och dess anställda sades upp.

(*) Sekretessbelagd information.

⁽³³⁾ Beslut 1/4/23.3.2012 från kommittén för avvecklingsåtgärder vid Greklands centralbank.

⁽³⁴⁾ Beslut 1/6/23.3.2012 från kommittén för avvecklingsåtgärder vid Greklands centralbank.

⁽³⁵⁾ Beslut 1/5/23.3.2012 från kommittén för avvecklingsåtgärder vid Greklands centralbank.

⁽³⁶⁾ Beslut 1/1/23.3.2012 från kommittén för avvecklingsåtgärder vid Greklands centralbank.

⁽³⁷⁾ Beslut 1/3/23.3.2012 från kommittén för avvecklingsåtgärder vid Greklands centralbank.

⁽³⁸⁾ Beslut 1/2/23.3.2012 från kommittén för avvecklingsåtgärder vid Greklands centralbank.

⁽³⁹⁾ Beslut 1/7/23.3.2012 från kommittén för avvecklingsåtgärder vid Greklands centralbank.

⁽⁴⁰⁾ Beslut 1/8/23.3.2012 från kommittén för avvecklingsåtgärder vid Greklands centralbank.

- (71) Beloppen för de tre kooperativa bankernas likviditetsslag presenteras i tabell 6.

Tabell 6

Slutligt likviditetsslag för de tre kooperativa bankerna

	Slutligt likviditetsslag (i miljoner euro)
Lesvos-Limnos-banken	56,6
Achaia-banken	212,9
Lamia-banken	56,3
Totalt	325,8

Källa: Beslut 3/1, 3/2, 3/3 av den 22 juni 2012 från kommittén för avvecklingsåtgärder vid Greklands centralbank.

2.2.2 Förvärv av utvalda tillgångar och skulder i First Business Bank

- (72) FB-banken var en liten bank med en balansomsättning på 1,4 miljarder euro vid tidpunkten för avvecklingen och hade en marknadsandel på mindre än 1 % i lån och insättningar. FB-banken hade 19 filialer i Grekland och sysselsatte 260 personer den 31 december 2012.
- (73) Inom ramen för stödordningen för de grekiska bankerna mottog FB-banken i) ett kapitaltillskott på 50 miljoner euro från den grekiska staten i juli 2009, ii) grekiska statspapper som uppgick till 60 miljoner euro i maj 2012 ⁽⁴¹⁾, och iii) en statlig garanti på emitterade obligationer med ett nominellt värde på 50 miljoner euro i mars 2011.
- (74) FB-banken deltog i PSI-programmet där den handlade med grekiska statsobligationer med ett nominellt värde på 70 miljoner euro. Såsom visas i tabell 2 uppgick dess totala PSI-relaterade kostnader till cirka 49 miljoner euro före skatt. Såsom framgår av tabell 3 uppskattades FB-bankens kapitalbehov till 168 miljoner euro i stresstestet 2012.

Förvärvet av First Business Bank

- (75) Den 8 november 2012 begärde Greklands centralbank att FB-banken skulle slutföra kapitalökningen senast den 30 april 2013 för att återställa sin kärnprimärkapitalkvot.
- (76) Då FB-banken inte hade fått ihop det kapital som krävdes den 30 april 2013 beslutade Greklands centralbank att återkalla FB-bankens tillstånd och likviderade banken.
- (77) Greklands centralbank ansåg att det var nödvändigt att vidta avvecklingsåtgärder genom ett förfarande för uppköp och övertagande av skulder, särskilt för att finansiera det aktuella likviditetsslaget och täcka kapitalbehoven som sammanhänger med de överförda tillgångarna, för att upprätthålla insättarnas förtroende för det grekiska banksystemet och på så sätt bevara den finansiella stabiliteten. Den 31 december 2012 uppskattade Greklands centralbank att den totala kundinlåningen i FB-banken uppgick till cirka 1 278 miljoner euro, varav endast 830 miljoner euro garanterades av HDIGF. Om FB-banken hade försatts i likvidation utan tillämpning av avvecklingsåtgärderna skulle det därmed inte ha funnits täckning för cirka 448 miljoner euro i insättningar.
- (78) På grund av dessa finansiella stabilitetsskäl fortsatte Greklands centralbank med auktionen av FB-bankens utvalda tillgångar och skulder, inklusive insättningar. Förvärvet av FB-bankens tillgångar kunde dock ha skapat ytterligare kapitalbehov för förvärvaren, vilket innebar att ingen bank skulle gå med på att förvärva de utvalda tillgångarna och skulderna. I sin skrivelse till HFSF av den 8 maj 2013 påpekade Greklands centralbank att den ansåg det vara lämpligt att HFSF skulle täcka kapitalbehoven som en del av avvecklingskostnaderna. I sitt slutliga bindande anbud av den 10 maj 2013 begärde banken att det kapitalbehov som skapats genom förvärvet av de tillgångar som överförts från FB-banken skulle täckas av HFSF. Värdet av detta kapitalbehov uppskattades till omkring 100 miljoner euro av den grekiska centralbanken vid tidpunkten för avvecklingen ⁽⁴²⁾.

⁽⁴¹⁾ FB-banken hade fått grekiska statspapper i januari 2009, som löpte ut i december 2011.

⁽⁴²⁾ E-postbrev av den 11 maj 2013 från Greklands centralbank till kommissionen.

- (79) Den 8 maj 2013 var det bara banken och en annan bank som hade lämnat icke-bindande anbud. Anbuderna från båda bankerna byggde på förutsättningen att HFSF skulle täcka både likviditetsgapet och kapitalbehovet som sammanhänger med de överförda tillgångarna. Den 10 maj 2013 lämnade banken sitt slutliga anbud. Greklands centralbank beslutade att överföra FB-bankens tillgångar och skulder till banken, vars anbud ansågs vara att föredra.
- (80) Konsumentkrediter (andra än permanent eftersläpande) och de flesta av de likvida tillgångarna samt immateriella tillgångar och goodwill, immateriella rättigheter, avtal om hyra eller köp av egendom, skulder mellan banker och kundinsättningar överfördes till banken.
- (81) Enligt den grekiska centralbankens ursprungliga bedömning vid tidpunkten för avvecklingen ⁽⁴³⁾ uppskattades värdet av de skulder som överförts från FB-banken till banken till 1 402 miljoner euro, medan värdet av de överförda tillgångarna uppskattades till 878 miljoner euro, trots att likviditetsgapet uppgick till 524 miljoner euro. Likviditetsgapet täcktes av HFSF enligt artikel 63D.13 i lag 3601/2007, som den 28 juni 2013 betalade ut två tredjedelar av det beräknade likviditetsgapet, dvs. 349,6 miljoner euro. Greklands centralbank slutförde sin beräkning av likviditetsgapet den 7 november 2013 ⁽⁴⁴⁾ och konstaterade att det uppgick till 457 miljoner euro ⁽⁴⁵⁾. Den 13 november 2013 betalade HFSF ut 107,4 miljoner euro till banken.

2.2.3 Förvärvet av utvalda tillgångar och skulder i ProBank

- (82) ProBank hade 112 filialer i Grekland och sysselsatte 1 087 personer ⁽⁴⁶⁾ den 31 mars 2013.
- (83) Balansräkningen för ProBank var cirka 3,2 miljarder euro per den 30 juni 2013 ⁽⁴⁷⁾. ProBank hade en marknadsandel på 1,1 % i lån och en marknadsandel på 1,7 % i insättningar per den 31 mars 2013.
- (84) ProBank deltog i PSI-programmet där den handlade med grekiska statsobligationer med ett nominellt värde på 415 miljoner euro. Såsom visas i tabell 2 uppgick dess totala PSI-relaterade kostnader till cirka 295 miljoner euro före skatt. Såsom framgår av tabell 3 beräknades ProBanks kapitalbehov uppgå till 282 miljoner euro i stresstestet 2012.

Förvärvet av ProBank

- (85) Den 26 oktober 2012 begärde Greklands centralbank att ProBank skulle öka sitt kapital med 282 miljoner euro.
- (86) Då ProBank inte hade lyckats öka sitt kapital i juli 2013 beslutade Greklands centralbank att återkalla dess tillstånd och likviderade banken ⁽⁴⁸⁾. Närmare bestämt var ProBanks kapitalbas negativ och uppskattades till cirka – 16 miljoner euro, baserat på uppgifter per den 31 mars 2013 på koncernnivå. Därför uppfyllde ProBank inte sitt minimikapitalkrav och dess kapitalbas var lägre än minimiaktiekapitalet för banker, som fastställts i artikel 5.4 a i lag 3601/2007.
- (87) Greklands centralbank ansåg att avvecklingsåtgärder var avgörande för att bevara insättarnas förtroende för det grekiska banksystemet och på så sätt bevara den finansiella stabiliteten. Den 31 mars 2013 uppskattade Greklands centralbank att den totala kundinlåningen i ProBank uppgick till ca 3 123 miljoner euro, varav endast 1 998 miljoner euro garanterades av HDIGF. Om ProBank hade försatts i likvidation utan tillämpning av avvecklingsåtgärder skulle cirka 1 125 miljoner euro inte ha täckts.
- (88) På grund av dessa finansiella stabilitetsskäl fortsatte Greklands centralbank med auktionen av de utvalda tillgångarna och skulderna i ProBank, inklusive insättningar. Förvärvet av ProBanks tillgångar kunde dock ha skapat ytterligare kapitalbehov för förvärvaren, vilket i sin tur innebar att ingen bank skulle gå med på att förvärva de utvalda tillgångarna och skulderna. I sitt slutliga bindande anbud av den 25 juli 2013 begärde banken därför att det kapitalbehov som skapats genom förvärvet av tillgångar som överförts från ProBank skulle täckas av HFSF. Begäran om att täcka dessa kapitalbehov beaktades av HFSF vid bedömningen av de inlämnade anbuderna. Värdet av dessa kapitalbehov beräknades till [180–280] miljoner euro ⁽⁴⁹⁾.

⁽⁴³⁾ Beslut 10/2/10.5.2013 från kommittén för avvecklingsåtgärder vid Greklands centralbank.

⁽⁴⁴⁾ Beslut 13/1/7.11.2013 från kommittén för avvecklingsåtgärder vid Greklands centralbank.

⁽⁴⁵⁾ Rapport om den grekiska finansiella stabilitetsfondens verksamhet under perioden juli till december 2013, finns på http://www.hfsf.gr/files/HFSF_activities_Jan_2013_Jun_2013_en.pdf

⁽⁴⁶⁾ Bankens anbud av den 25 juli 2013, baserat på uppgifter från Greklands centralbank, per den 31 mars 2013.

⁽⁴⁷⁾ Uppgifter från Greklands centralbank den 2 april 2014.

⁽⁴⁸⁾ Beslut 85/1/26.7.2013 från kredit- och försäkringskommittén vid Greklands centralbank.

⁽⁴⁹⁾ HFSF, *Probank – Review of submitted offers*, 25 juli 2013.

- (89) Den 24 juli 2013 lämnade en annan stor grekisk bank in ett förslag till anbud och den 25 juli 2013 lämnade banken sitt anbud. Anbudet från båda bankerna byggde på förutsättningen att HFSF skulle täcka både likviditetsgapet och det kapitalbehov som skapats av de överförda tillgångarna. Greklands centralbank beslutade att överföra tillgångarna och skulderna till banken, vars anbud ansågs vara att föredra.
- (90) Konsumentkrediter (andra än lån som är permanent eftersläpande) och de flesta av de likvida tillgångarna samt immateriella tillgångar och goodwill, immateriella rättigheter, avtal om hyra eller köp av egendom, skulder mellan banker och kundinsättningar överfördes till banken.
- (91) Enligt den ursprungliga bedömningen av Greklands centralbank vid tidpunkten för avvecklingen ⁽⁵⁰⁾ uppskattades värdet av de skulder som överförts från ProBank till banken till 3 198,9 miljoner euro, medan värdet av de överförda tillgångarna uppskattades till 2 961,4 miljoner euro, trots att likviditetsgapet var på 237,6 miljoner euro. Likviditetsgapet täcktes av HFSF enligt artikel 63D.13 i lag 3601/2007, som den 9 augusti 2013 betalade ut två tredjedelar av det beräknade likviditetsgapet i likvida medel, dvs. 158,4 miljoner euro. Den 30 december 2013 slutförde Greklands centralbank beräkningen av likviditetsgapet, som uppgick till 562,7 euro ⁽⁵¹⁾. Den 31 december 2013 betalade HFSF ut ett belopp på 404,4 miljoner euro i likvida medel till banken ⁽⁵²⁾.

2.3 STÖDÅTGÄRDER

2.3.1 Stödåtgärder som beviljats banken enligt stödordningen för de grekiska bankerna (åtgärderna L1 och A)

- (92) Banken fick flera former av stöd i enlighet med rekapitaliseringsåtgärden, garantiåtgärden och åtgärden för statliga obligationslån som ingår i stödordningen för de grekiska bankerna.

2.3.1.1 Statligt likviditetsstöd som beviljats inom ramen för garantiåtgärden och åtgärden för statliga obligationslån (åtgärd L1)

- (93) Banken har erhållit och fortsätter att få stöd inom ramen för garantiåtgärden och åtgärden för statliga obligationslån. I detta beslut kommer stödet att benämnas åtgärd L1. Den 30 november 2013 ⁽⁵³⁾ uppgick de garantier som beviljats banken till cirka 14,8 miljarder euro. Vid denna tidpunkt uppgick de utestående statsobligationslånen till banken till 847 miljoner euro. Den 15 april 2011 hade banken erhållit statsobligationslån på 787 miljoner euro och 12,9 miljarder euro i statliga garantier.
- (94) I den omstruktureringsplan för banken som de grekiska myndigheterna lämnade till kommissionen den 25 juni 2014 meddelade de grekiska myndigheterna sin avsikt att fortsätta med garantier och statsobligationer till banken enligt stödordningen för grekiska banker under omstruktureringsperioden.

2.3.1.2 Statlig rekapitalisering som beviljats inom ramen för rekapitaliseringsåtgärden (åtgärd A)

- (95) I maj 2009 och december 2011 erhöll banken ett kapitaltillskott på 350 miljoner respektive 1 000 miljoner euro, dvs. sammanlagt 1 350 miljoner euro, från Grekland inom ramen för rekapitaliseringsåtgärden (åtgärd A), vilket motsvarade cirka 2 % av de riskvägda tillgångarna i banken vid denna tidpunkt.
- (96) Rekapitaliseringen genomfördes i form av preferensaktier som Grekland hade tecknat till en ränta på 10 % och med en löptid på fem år. Preferensaktiernas löptid förlängdes och avgifterna höjdes 2010. Om preferensaktierna inte löses in inom fem år och inget beslut har fattats av bolagsstämman vad gäller inlösen av aktierna, kommer det grekiska finansministeriet höja kupongen med 2 % per år på kumulativ basis (det vill säga en kupong på 12 % år 6, 14 % år 7 osv.).

⁽⁵⁰⁾ Beslut 12/2/26.7.2013 från kommittén för avvecklingsåtgärder vid Greklands centralbank.

⁽⁵¹⁾ Skillnaden berodde huvudsakligen på att det faktiska beloppet för de lån som överfördes var lägre än det ursprungligen uppskattade beloppet på 197 miljoner euro, att även lånen hade ökat med 141 miljoner euro, den sänkta värderingen av aktier och obligationer samt den sänkta värderingen av skulder och huvudsakligen insättningar.

⁽⁵²⁾ Rapport om den grekiska finansiella stabilitetsfondens verksamhet under perioden juli till december 2013, finns på http://www.hfsf.gr/files/HFSF_activities_Jan_2013_Jun_2013_en.pdf

⁽⁵³⁾ Enligt rapporten om utnyttjandet av garantiåtgärden och åtgärden för statliga obligationslån som Grekland lämnade den 13 december 2013.

2.3.2 Statsgaranterat akut likviditetsstöd (åtgärd L2)

- (97) Akut likviditetsstöd är en exceptionell åtgärd som gör det möjligt för ett solvent finansinstitut, som har tillfälliga likviditetsproblem, att få stöd från Eurosystemet utan att finansieringsoperationen ingår i den gemensamma penningpolitiken. Den ränta som ett sådant finansinstitut betalar för det akuta likviditetsstödet är [...] räntepunkter högre än den ränta som det betalar för vanlig centralbanksrefinansiering.
- (98) Greklands centralbank ansvarar för programmet för akut likviditetsstöd, vilket innebär att Greklands centralbank bär alla kostnader och risker i samband med tillhandahållandet av sådant stöd ⁽⁵⁴⁾. Grekland beviljade Greklands centralbank en statlig garanti för det totala akuta likviditetsstödet som beviljats från Greklands centralbank. I och med antagandet av artikel 50.7 i lag 3943/2011, om ändring av artikel 65.1 i lag 2362/1995, får finansministeriet bevilja garantier för statens räkning till Greklands centralbank för att garantera dess fordringar på kreditinstitut. De banker som fått akut likviditetsstöd måste betala en garantiavgift till staten på [...] räntepunkter.
- (99) Den 31 januari 2012 hade banken erhållit 8,6 miljarder euro i statsgaranterat akut likviditetsstöd ⁽⁵⁵⁾, medan motsvarande belopp var 30,9 miljarder den 31 december 2012 ⁽⁵⁶⁾.

2.3.3 Stöd som beviljats banken genom HFSF (åtgärderna B1, B2 och B3)

- (100) Sedan 2012 har banken omfattats av flera olika kapitalstödsåtgärder som beviljats av HFSF. Tabell 7 ger en översikt av dessa stödåtgärder.

Tabell 7

Stödåtgärder som beviljats banken genom HFSF

	Första tillfälliga rekaptaliseringen – maj 2012 (i miljoner euro)	Andra tillfälliga rekaptaliseringen – dec 2012 (i miljoner euro)	Rekaptaliseringen våren 2013 – maj 2013 (i miljoner euro)
Åtgärd	B1	B2	B3
Belopp (i miljoner euro)	7 430	2 326	8 677

2.3.3.1 Den första tillfälliga rekaptaliseringen (åtgärd B1)

- (101) I skälen 14–33 i beslutet att inleda förfarandet avseende NBG ges en utförlig beskrivning av den första tillfälliga rekaptaliseringen i maj ⁽⁵⁷⁾ 2012 (åtgärd B1). Bakgrunden till och de viktigaste inslagen i denna åtgärd beskrivs i detta avsnitt.
- (102) Den 20 april 2012 lämnade HFSF en utfästelse om åtagande till banken om att delta i den planerade ökningen av bankens aktiekapital till ett belopp på upp till 6,9 miljarder euro.
- (103) Inom ramen för åtgärd B1 överförde HFSF 7,4 miljarder euro i EFSF-obligationer till banken den 28 maj 2012 i enlighet med bestämmelserna för den tillfälliga rekaptaliseringen som anges i lag 3864/2010 om inrättande av HFSF (nedan kallad *HFSF-lagen*). I skäl 50 i beslutet att inleda förfarandet avseende NBG slår kommissionen fast att "den tillfälliga rekaptalisering som slutfördes den 28 maj 2012 innebär att det åtagande som gjordes i utfästelsen fullgjorts och att man därmed fortsätter att ge nämnda stöd". Greklands centralbank beräknade de båda beloppen i finansieringsåtagandet och i den första tillfälliga rekaptaliseringen så att banken garanterat skulle

⁽⁵⁴⁾ Enligt skrivelsen från Greklands centralbank av den 7 november 2011 "tillämpas garantier för det totala akuta likviditetsstödet".

⁽⁵⁵⁾ Uppgifter som lämnades i anmälan av den 25 juni 2014.

⁽⁵⁶⁾ Omstruktureringsplan som lämnades in den 25 juni 2014, bilaga I, s. 24.

⁽⁵⁷⁾ Såsom anges i skälen 101 och 102 beviljades åtagandet i april 2012, och den faktiska rekaptaliseringen ägde rum i maj 2012.

nå en total kapitaltäckningskvot på 8 % per den 31 december 2011, det datum då den tillfälliga rekapitaliseringen bokfördes retroaktivt i bankens räkenskaper. Såsom framgår av tabell 3 täckte åtgärd B1 inte helt de kapitalbehov som konstaterades vid stresstestet 2012. Banken skulle anskaffa kapital genom en framtida kapitalökning och den tillfälliga rekapitaliseringen var endast avsedd att säkra bankens berättigande till finansiering från ECB fram till dess att kapitalet hade ökat.

- (104) Det avtal som banken och HFSF ingick före tecknandet föreskrev att banken, för perioden mellan dagen för den första tillfälliga rekapitaliseringen och konversionen av den första tillfälliga rekapitaliseringen till stamaktier och andra konvertibla finansiella instrument, skulle betala en årlig avgift på 1 % av det nominella värdet av EFSF-obligationerna och att alla kupongbetalningar samt upplupen ränta för EFSF-obligationerna under denna period skulle räknas som ett ytterligare kapitaltillskott från HFSF till banken ⁽⁵⁸⁾.

2.3.3.2 Den andra tillfälliga rekapitaliseringen (åtgärd B2)

- (105) Banken bokförde ytterligare förluster under hösten 2012. Dess kapital var således återigen mindre än vad som krävs för att den skulle vara berättigad till refinansiering från ECB.
- (106) En andra tillfällig rekapitalisering blev därför nödvändig. Den 21 december 2012 genomförde HFSF en andra tillfällig rekapitalisering på 2 326 miljoner euro (åtgärd B2), som än en gång finansierades genom överföring av EFSF-obligationer till banken.
- (107) Summan av de två tillfälliga rekapitaliseringarna (åtgärderna B1 och B2) innebar att det totala kapitalbehov som konstaterades vid stresstestet 2012 (9,76 miljarder euro ⁽⁵⁹⁾) redan hade utbetalats av HFSF den 21 december 2012.

2.3.3.3 HFSF:s deltagande i rekapitaliseringen våren 2013 (åtgärd B3)

- (108) Den 22 maj 2013 meddelade bankens styrelse emissionen av 2 274,1 miljoner nya aktier till ett nominellt värde av 0,30 euro till ett pris på 4,29 euro per aktie ⁽⁶⁰⁾.
- (109) Den 21 juni 2013 ⁽⁶¹⁾ meddelade banken att full betalning av den totala aktieökningen till ett belopp av totalt 9 756 miljoner euro gjorts, inklusive bidragsbeloppen. Det totala privata deltagandet i bankens ökning av aktiekapitalet uppgick till 1 079 miljoner euro ⁽⁶²⁾. HFSF:s deltagande i ökningen av bankens aktiekapital uppgick således till 8 677 miljoner euro (åtgärd B3).
- (110) Beloppet är lika med summan av åtgärderna B1 och B2, minus det privata deltagandet. Genom bankens ökning av aktiekapitalet omvandlades den första och den andra tillfälliga rekapitaliseringen (åtgärderna B1 och B2) delvis till en permanent rekapitalisering.
- (111) Priset på nya aktier fastställdes till 50 % av den handelsviktade genomsnittliga aktiekursen under de 50 närmast föregående handelsdagarna före fastställandet av anbudspriset. Till följd av en omvänd aktiesplit och en minskning av bankens aktiekapital, som båda beslutats vid den extra bolagsstämman den 29 april 2012 ⁽⁶³⁾, sattes priset på de nya aktierna till 4,29 euro per aktie.
- (112) Omedelbart efter rekapitaliseringen våren 2013 blev HFSF den största aktieägaren i banken, med en andel på 84,39 % ⁽⁶⁴⁾. HFSF emitterade 245 779,6 miljoner köpoptioner och beviljade privata investerare en köpoption för varje tecknad aktie, utan betalning ⁽⁶⁵⁾. Varje köpoption ger rätt att köpa 8,23 andelar av HFSF vid regelbundna tidpunkter och lösenbelopp. Den första omgången var den 26 december 2013, och därefter kan optionerna lösas

⁽⁵⁸⁾ Följande föreskrevs i det avtal som ingicks före tecknandet: Den faktiska risk som ska betalas till banken ska omfatta EFSF-obligationer samt eventuella kupongbetalningar och upplupen ränta på EFSF-obligationer för perioden mellan emissionen av obligationerna till konverteringen av förskottet till aktiekapital och andra konvertibla finansiella instrument.

⁽⁵⁹⁾ Se tabell 3.

⁽⁶⁰⁾ http://www.nbg.gr/wps/wcm/connect/71b1f08a-2c84-4cfe-a368-f985c93d2da9/20130523_Announcement_Cut+Off+Date+and+Subscription+Period_final+clean+...%283%29_EN.pdf?MOD=AJPERES

⁽⁶¹⁾ <http://www.nbg.gr/wps/portal/en/the-group/Press-Office/Press-Releases/content/Press-Releases/anakoinosi-21-6-2013>

⁽⁶²⁾ http://www.hfsf.gr/files/HFSF_activities_Jan_2013_Jun_2013_en.pdf

⁽⁶³⁾ <http://www.nbg.gr/wps/portal/en/the-group/Press-Office/Press-Releases/content/Press-Releases/reverse-split>

⁽⁶⁴⁾ http://www.hfsf.gr/files/HFSF_activities_Jan_2013_Jun_2013_en.pdf

⁽⁶⁵⁾ http://www.nbg.gr/wps/wcm/connect/af79cd67-5fd6-4811-bd70-2b493cf5c205/Announcement+Commencement+of+Trading_EN.pdf?MOD=AJPERES

in var sjätte månad fram till den 26 december 2017. Lösenbeloppet är lika med aktiepriset på 4,29 euro plus en årlig ränta (4 % för år ett, 5 % för år två, 6 % för år tre, 7 % för år fyra och därefter 8 % på årsbasis under de senaste sex månaderna) ⁽⁶⁶⁾.

- (113) I HFSF-lagen, som ändrades 2014, fastställs att endast lösenbeloppen för köptionerna får justeras i händelse av en nyemission. Justeringen måste dessutom ske i efterhand och endast upp till summan av de inkomster som realiserats genom försäljning av HFSF:s förköpsrättigheter. Ingen justering ska göras i händelse av en ökning av aktiekapital utan förköpsrättigheter.

2.3.4 Stödåtgärder för förvärvade verksamheter

2.3.4.1 Statligt stöd till de tre kooperativa bankerna

- (114) Som redan nämnts i avsnitt 2.2.1 täcktes likviditetsgapet i Lesvos-Limnos-banken, Achaia-banken och Lamia-banken på 56,6 miljoner euro, 212,9 miljoner euro respektive 56,3 miljoner euro, av HFSF. Det totala likviditetsgapet uppgick därför till 325,8 miljoner euro.

2.3.4.2 Stödåtgärder till FB-banken

- (115) Sedan 2009 har FB-banken omfattats av flera olika stödåtgärder. Tabell 8 ger en översikt av dessa stöd.

Tabell 8

Översikt av stödåtgärderna till FB-banken

Stödmot-tagare	Åtgärd	Beskrivning	Enhet som beviljade stödet	Datum	Stödbelopp (i miljoner euro)
Verksamhet vid FB-banken	FB1	Preferensaktier som beviljats enligt stödordningen för de grekiska bankerna	Staten	Juli 2009	50
	FB2	Utlåning av grekiska statsobligationer inom ramen för stödordningen för de grekiska bankerna	Staten	Från och med januari 2009	60
	FB3	Statlig garanti för emitterade obligationer inom ramen för stödordningen för de grekiska bankerna	Staten	Mars 2011	50
	FB4	Finansiering av likviditetsgapet för de överförda tillgångarna från FB-banken till banken	HFSF	10 maj 2013 (avvecklingsdatumet)	456,97
	FB5	Åtagande om att täcka de kapitalbehov som sammanhänger med de tillgångar som överfördes från FB-banken till banken	HFSF	10 maj 2013 (avvecklingsdatumet)	100
		Totalt belopp för FB4 och FB5			556,97

2.3.4.2.1 Statlig rekapitalisering till förmån för FB-banken (åtgärd FB1)

- (116) I juli 2009 investerade Grekland 50 miljoner euro i FB-banken, vilket motsvarade cirka 3 % av dess riskvägda tillgångar vid den tidpunkten. Kapitaltillskottet genomfördes inom ramen för rekapitaliseringsåtgärden som ingår i stödordningen för de grekiska bankerna. Rekapitaliseringen skedde i form av preferensaktier.

⁽⁶⁶⁾ Lösenbeloppet var t.ex. 4,3758 euro den 26 december 2013, och kommer att vara 4,4616 euro den 26 juni 2014, 4,5689 euro den 26 december 2014 och 4,6761 euro den 26 juni 2015 och så vidare.

2.3.4.2.2 Statligt likviditetsstöd till förmån för FB-banken (åtgärderna FB2 och FB3)

- (117) FB-banken har också omfattats av likviditetsstöd enligt garantiåtgärden och åtgärden för statliga obligationslån som ingår i stödordningen för de grekiska bankerna. I januari 2009 mottog FB-banken grekiska statspapper till ett belopp av 60 miljoner euro, som förföll i december 2011 (åtgärd FB2). I maj 2012 fick FB-banken grekiska statspapper på 60 miljoner euro som skulle förfalla i april 2015, men som annullerades den 23 maj 2013 (åtgärd FB3) ⁽⁶⁷⁾. I mars 2011 mottog FB-banken också en statlig garanti för emitterade obligationer med ett nominellt värde på 50 miljoner euro.

2.3.4.2.3 Åtgärder för avveckling av FB-banken (åtgärderna FB4 och FB5)

- i) Täckning av likviditetsgapet för tillgångar som överförts från FB-banken till banken till ett belopp av 456,97 miljoner euro (åtgärd FB4)
- (118) HFSF täckte likviditetsgapet ⁽⁶⁸⁾ för tillgångar som överförts från FB-banken till banken. I enlighet med Greklands centralbanks beslut av den 10 maj och den 7 november 2013 betalade HFSF det totala beloppet på 456,97 miljoner euro i två omgångar, den 26 juli och den 13 november 2013 ⁽⁶⁹⁾.
- ii) HFSF:s åtagande att täcka kapitalbehoven i samband med de överförda tillgångarna (åtgärd FB5)
- (119) Under avvecklingsförfarandet gjorde HFSF ett åtagande om att täcka de kapitalbehov som uppstod genom förvärv av tillgångar som överförts från FB-banken. Därför skulle HFSF bli tvungen att tillföra ett belopp motsvarande 9 % av de överförda riskvägda tillgångarna till banken. Vid tidpunkten för avvecklingen uppskattades det kapitalbehov som sammanhänger med de överförda tillgångarna till 100 miljoner euro.
- (120) Såsom redan nämnts i skäl 30 kommer HFSF inte att tillföra ytterligare kapital till banken, eftersom bankens i sin omstruktureringsplan avstår sin rätt att begära att HFSF täcker eventuella kapitalbehov som sammanhänger med de överförda tillgångarna.

2.3.4.3 Stödåtgärder till ProBank

- (121) ProBank har inte fått något stöd inom ramen för stödordningen för de grekiska bankerna. I tabell 9 ges en översikt av de övriga stödåtgärder som ProBank har omfattats av.

Tabell 9

Översikt av stödåtgärderna till ProBank

Stödmot-tagare	Åtgärd	Beskrivning	Enhet som beviljade stödet	Datum	Stödbelopp (i miljoner euro)
ProBanks verksamhet	PB1	Finansiering av likviditetsgapet för tillgångar som överförts från ProBank till banken	HFSF	26 juli 2013 (avvecklingsdatumet)	562,73
	PB2	Åtagande om att täcka de kapitalbehov som sammanhänger med de tillgångar som överförts från ProBank till banken	HFSF	26 juli 2013 (avvecklingsdatumet)	[180–280]
		Totalt belopp för PB1 och PB2			[742,73–842,73]

⁽⁶⁷⁾ Beloppet på 60 miljoner euro i grekiska statspapper tilldelades och beviljades banken i september 2013, i enlighet med beslut 73/1/10.5.2013 från kredit- och försäkringskommittén vid Greklands centralbank och beslut 10/1/10.5.2003 från kommittén för avvecklingsåtgärder vid Greklands centralbank.

⁽⁶⁸⁾ Benämningen "likviditetsgap" kan därför vara vilseledande eftersom den beskriver en kapitalstödåtgärd och inte ett likviditetsstöd.

⁽⁶⁹⁾ HFSF, rapport om den grekiska finansiella stabilitetsfondens verksamhet under perioden juli till december 2013, mars 2014, s. 4, finns på http://www.hfsf.gr/files/HFSF_activities_Jul_2013_Dec_2013_en.pdf

2.3.4.3.1 Täckning av likviditetsgapet för tillgångar som överförts från ProBank till banken till ett belopp av 562,73 miljoner euro (åtgärd PB1)

- (122) HFSF finansierade likviditetsgapet för de tillgångar som överförts från ProBank till banken. I enlighet med Greklands centralbanks beslut av den 26 juli och den 30 december 2013 betalade HFSF det totala beloppet på 562,73 miljoner euro i två omgångar, den 9 augusti och den 31 december 2013.

2.3.4.3.2 HFSF:s åtagande att täcka de kapitalbehov som sammanhänger med de överförda tillgångarna (åtgärd PB2)

- (123) Under avvecklingsförfarandet åtog HFSF sig att täcka köparens kapitalbehov som uppstod till följd av förvärvet av ProBanks tillgångar. Därför skulle HFSF bli tvungen att tillföra ett belopp motsvarande 9 % av de överförda riskvägda tillgångarna till banken. Vid tidpunkten för avvecklingen uppskattades kapitalbehovet som sammanhänger med de överförda tillgångarna till cirka [180–280] miljoner euro.
- (124) Såsom redan nämnts i skäl 41 kommer HFSF inte att tillföra ytterligare kapital till banken, eftersom banken i sin omstruktureringsplan avstår från sin rätt att begära att HFSF täcker eventuella kapitalbehov som sammanhänger med de överförda tillgångarna.

2.4 OMSTRUKTURERINGSPLANEN

- (125) Den 25 juni 2014 lämnade Grekland in omstruktureringsplanen för banken, där man förklarar hur banken, som en sammanslagen enhet till följd av förvärvet av FB-banken, ProBank och de tre kooperativa bankerna, avser att återställa sin långsiktiga lönsamhet.

2.4.1 Inhemsk verksamhet

- (126) Enligt omstruktureringsplanen kommer banken att inrikta sig på sin kärnverksamhet i Grekland och i Turkiet.
- (127) Vad gäller Grekland är bankens huvudprioritering att återfå lönsamhet i sin grekiska bankverksamhet före omstruktureringsperiodens slut, dvs. den 31 december 2018. För detta ändamål innehåller omstruktureringsplanen en rad åtgärder som syftar till att förbättra bankens driftseffektivitet och nettoräntemarginal samt åtgärder för att öka bankens kapitalsituation och balansräkningsstruktur.
- (128) Vad gäller driftseffektiviteten har banken redan inlett ett omfattande rationaliseringsprogram. Från den 31 december 2009 till den 30 december 2012 minskade banken sin fysiska närvaro i Grekland. Banken minskade antalet filialer från 575 år 2009 ⁽⁷⁰⁾ till 511 år 2012 ⁽⁷¹⁾ och minskade även antalet anställda inom den grekiska bankverksamheten (från 12 534 i december 2009 ⁽⁷²⁾ till 11 230 i december 2012 ⁽⁷³⁾).
- (129) Från och med december 2012 till och med slutet av 2017 planerar banken att ytterligare minska antalet anställda i Grekland (från 13 675 till [...]) ⁽⁷⁴⁾, trots effekterna av förvärvet av FB-banken och ProBank som hade 260 respektive 1 087 anställda ⁽⁷⁵⁾. Skillnaden mellan antalet anställda inom den grekiska bankverksamheten per den 31 december 2012 (11 230) och den sammanlagda grekiska personalstyrkan vid utgången av 2012 (13 675) beror på att antalet anställda inom andra verksamheter, t.ex. försäkringsverksamhet (Ethniki Hellenic General Insurance SA), turismverksamhet (Astir Palace Vouliagmenis SA) och fastighetsverksamhet (Pangaea NBG Reic) har räknats med.
- (130) Från och med december 2012 till och med slutet av 2017 kommer banken att fortsätta rationaliseringen av det nationella nätet. Antalet filialer kommer att öka med [...] från 511 till [...]. Det erinras om att banken under 2013 förvärvade FB-banken och ProBanks nät med 112 respektive 19 filialer.

⁽⁷⁰⁾ Årsrapport 2010 https://www.nbg.gr/english/the-group/investor-relations/annual-report-offerring-circular/Documents/73301T05_CNB.pdf

⁽⁷¹⁾ Årsrapport 2012, <https://www.nbg.gr/english/the-group/investor-relations/annual-report-offerring-circular/Documents/NBG%20Form%2020-F.PDF>

⁽⁷²⁾ Årsrapport 2010 https://www.nbg.gr/english/the-group/investor-relations/annual-report-offerring-circular/Documents/73301T05_CNB.pdf

⁽⁷³⁾ Årsrapport 2012, <https://www.nbg.gr/english/the-group/investor-relations/annual-report-offerring-circular/Documents/NBG%20Form%2020-F.PDF>

⁽⁷⁴⁾ Omstruktureringsplan som lämnades in den 25 juni 2014, s. 30 (uppgifterna gäller den inhemska verksamheten samt t.ex. dotterbolag som är verksamma inom försäkrings-, fastighets- och turismsektorn).

⁽⁷⁵⁾ Se skälen 72 och 82.

- (131) Den ökade effektiviteten i fråga om filialer och personal kommer att bidra till att minska den totala kostnaden för den grekiska verksamheten med [...] % från 1 301 miljoner euro pro forma 2012 till [...] miljoner euro 2017 ⁽⁷⁶⁾. Detta får till följd att de förväntade kostnaderna i förhållande till intäkterna (K/I-talet) för bankens grekiska verksamhet kommer att understiga [...] % i slutet av omstrukturingsperioden.
- (132) I omstrukturingsplanen beskrivs också hur banken kommer att sänka sina finansieringskostnader, vilket är en avgörande faktor för att återställa lönsamheten. Banken räknar med att kunna betala lägre räntor på sin inlåning till följd av det stabilare klimatet och särskilt den förväntade stabiliseringen och återhämtningen av den grekiska ekonomin, som förväntas växa igen från och med 2014. Ränteskillnaderna för inlåning (genomsnitt för tidsbunden inlåning, disponibla medel och sparräntor) förväntas minska i Grekland. Bankens beroende av det statsgaranterade akuta likviditetsstödet och Eurosystemet ska också minska under omstrukturingsperioden.
- (133) Enligt omstrukturingsplanen kommer banken dessutom att förbättra sin balansomslutning. Bankens kvot mellan utlåning och inlåning i Grekland kommer att sänkas ytterligare, samtidigt som dess kapitalkrav kommer att förbättras (från en kärnprimärkapitalkvot på 8,4 % på koncernnivå per den 31 december 2013).
- (134) En annan prioriterad fråga är hanteringen av nödlidande lån. Banken kommer att förbättra sina kreditprocesser för både låneuppläggning (bättre säkerhetstäckning, sänkta gränsvärden) och hantering av nödlidande lån. Andelen nödlidande lån kommer att [...], med en förväntad avkastning på [...] % i slutet av omstrukturingsperioden ⁽⁷⁷⁾. Riskkostnaden (kreditförluster) kommer att minska från 2 miljarder euro 2012 till [...] miljarder euro 2018 ⁽⁷⁸⁾.
- (135) Banken kommer att kunna öka sin lönsamhet tack vare förbättrad driftseffektivitet, ökad räntemarginal och sänkta riskkostnader. Banken räknar med att vinsten i Grekland kommer att uppgå till [...] miljoner euro och [...] miljoner euro för 2014 respektive 2018. Avkastningen på eget kapital kommer att uppgå till [...] % under 2017 för den grekiska verksamheten ⁽⁷⁹⁾, vilket är tillräckligt med tanke på bankens riskprofil vid denna tidpunkt ⁽⁸⁰⁾.

2.4.2 Internationell bankverksamhet (bortsett från Turkiet)

- (136) Banken har redan börjat skuldsanera och omstrukturera sitt internationella nät. Antalet filialer i sydöstra Europa har minskat med 170 sedan 2009 ⁽⁸¹⁾.
- (137) Banken kommer att fortsätta omstrukturera och skuldsanera sitt internationella nät. I synnerhet kommer banken att sälja sina utländska dotterbolag i [...] och avyttra sina filialer i [...]. Avyttringarna utgör [...] % av bankens tillgångar utanför Grekland och Turkiet, dvs. [...] miljoner euro av 12 101 miljoner euro i slutet av 2012.
- (138) Filialer i [...] och [...] samt dotterbolaget i [...] ska [...].
- (139) Som ett resultat av avyttringarna ska moderbolagets finansiering avskaffas i slutet av omstrukturingsperioden.

2.4.3 Turkiet

- (140) Banken har för avsikt att minska sitt ägande i Finansbank till 60 % [...].
- (141) [...] kommer att förse Finansbank med [...] och förbättra bankens åtagande att tillhandahålla [...] till Finansbank under omstrukturingsperioden.
- (142) Banken planerar att Finansbank ska växa avsevärt under omstrukturingsperioden. Den kommer även att genomföra en plan för kostnadskontroll. Under 2014 har Finansbank för avsikt att [...] och [...]. Under följande år, [...], vilket leder till en minskning av K/I-talet från [...] till [...] i slutet av omstrukturingsperioden ⁽⁸²⁾.

⁽⁷⁶⁾ Omstrukturingsplan som lämnades in den 25 juni 2014, s. 30.

⁽⁷⁷⁾ Omstrukturingsplan som lämnades in den 25 juni 2014, bilaga I, s. 11.

⁽⁷⁸⁾ Omstrukturingsplan som lämnades in den 25 juni 2014, bilaga I, s. 9.

⁽⁷⁹⁾ Omstrukturingsplan som lämnades in den 25 juni 2014, bilaga I, s. 11.

⁽⁸⁰⁾ Avkastningen på riskvägda tillgångar som inte påverkas negativt av bankens höga kapitalkrav kommer att uppgå till [...] % i slutet av omstrukturingsperioden.

⁽⁸¹⁾ Omstrukturingsplan som lämnades in den 25 juni 2014, s. 13.

⁽⁸²⁾ Omstrukturingsplan som lämnades in den 25 juni 2014, s. 34.

- (143) I omstruktureringsplanen föreskrivs en systematisk kontroll av de risker som tas av Finansbank. Nedskrivningarna förväntas uppgå till minst [...] % av konsumentkrediterna från 2014 till 2018, med en förväntad avkastning på tillgångarna på [...] % 2018. Avkastningen på eget kapital för Finansbank kommer att förbli hög under hela perioden.
- (144) Banken sålde sin turkiska försäkringsverksamhet (livförsäkring och skadeförsäkring) år 2012 till en vinst på [...] miljoner euro ⁽⁸³⁾.

2.4.4 Annan verksamhet än bankverksamhet: försäljning av [...] fastighetsverksamhet

- (145) Banken har minskat sitt ägande i fastighetsdotterbolaget Pangea till under 35 % med positiva effekter på bankens kärnprimärkapitalkvot ⁽⁸⁴⁾. Banken planerar också att sälja [...] före den [...] och dess privata dotterbolag före den [...].

2.4.5 Anskaffning av privat kapital och bidrag från befintliga aktieägare och innehavare av efterställda fordringar

- (146) Banken har lyckats anskaffa betydande mängder kapital på marknaden och har därigenom minskat sitt behov av statligt stöd.
- (147) Först anskaffade banken privat kapital under 2009 med en nyemission på 1 247 miljoner euro. Under 2010 anskaffade banken på nytt 1 815 miljoner euro ⁽⁸⁵⁾ i privat kapital från marknaden. Såsom anges i skäl 109 har banken även lyckats anskaffa 1 079 miljoner euro i kapital från privata investerare genom rekapitaliseringen våren 2013. Antalet aktieägare, däribland dem som deltog i kapitalökningarna 2009 och 2010, minskade kraftigt under rekapitaliseringen våren 2013 eftersom HFSF fick 84,4 % av bankens aktier och de nya investerarna fick 10,5 % av aktieinnehavet, vilket innebar att de befintliga aktieägarna endast stod för ett aktieinnehav på 5,1 %. Ingen utdelning har betalats till stamaktieägarna sedan 2007 eller till amerikanska preferensaktieägare sedan 2009 ⁽⁸⁶⁾.
- (148) Banken anskaffade 2,5 miljarder euro i kapital från marknaden i maj 2014. Banken har för avsikt att [...].
- (149) Vad gäller innehavare av hybrid- och efterställda skulder erbjöd sig banken den 3 januari 2012 att köpa tillbaka föredragna värdepapper till priser som varierade från 45 till 70 % av värdepapperens nominella värde. Vid detta tillfälle köpte banken även tillbaka täckta obligationer. För vart och ett av dessa återköp fastställdes priset utifrån instrumentens marknadsvärde och omfattade en premie på maximalt tio procentenheter, som lades till för att locka investerare att delta i återköpet. Godkännandegraden var 44 % och den totala kapitalökningen uppgick till omkring 302 miljoner euro ⁽⁸⁷⁾.
- (150) Senare under 2012 och 2013 genomförde banken ytterligare skuldförvaltning avseende värdepapper som emitterats till investerare, inklusive täckta obligationer, hybridinstrument, sekundärkapitaltillskott och preferensaktier som emitterats i Förenta staterna. Dessa återköp genererade ytterligare kapital på [...] miljoner euro. Överlag uppger banken att det totala kapital som genererats genom skuldförvaltning under de senaste åren uppgår till cirka [...] miljoner euro ⁽⁸⁸⁾. Som ett resultat av dessa återköp minskade utestående hybridkulder och efterställda skulder till 293 miljoner euro per den 31 december 2013.

2.5 DE GREKISKA MYNDIGHETERNAS ÅTAGANDEN

- (151) Den 25 juni 2014 ingick Grekland ett åtagande om att banken och dess filialer skulle genomföra den omstruktureringsplan inlämnades den 25 juni 2014 och gjorde ytterligare åtaganden om genomförandet av omstruktureringsplanen (nedan kallade *åtagandena*). Åtagandena i bilagan sammanfattas i detta avsnitt.
- (152) För det första har Grekland åtagit sig att se till att banken omstrukturerar sin kommersiella verksamhet i Grekland och fastställer ett högsta antal filialer och anställda samt ett krav avseende högsta totala kostnader som ska uppnås senast den 31 december 2017 ⁽⁸⁹⁾.

⁽⁸³⁾ Omstruktureringsplan som lämnades in den 25 juni 2014, s. 12.

⁽⁸⁴⁾ Vinsten i kärnprimärkapitalkvoten beräknas till 35 räntepunkter 2013 enligt skrivelsen från de grekiska myndigheterna av den 21 november 2013.

⁽⁸⁵⁾ Ekonomisk rapport 2010, s. 44.

⁽⁸⁶⁾ Omstruktureringsplan som lämnades in den 25 juni 2014, s. 12.

⁽⁸⁷⁾ <http://www.barchart.com/plmodules/?module=secFilings&filingid=8338505&type=HTML&popup=1&override=1&symbol=NBG>

⁽⁸⁸⁾ Omstruktureringsplan som lämnades in den 25 juni 2014, s. 11.

⁽⁸⁹⁾ Se åtagandena i bilagan, kapitel II.

- (153) Grekland har också lovat att banken ska minska kostnaderna för inlåning i Grekland och uppfylla ett maximalt förhållande mellan nettoutlåning och nettoinlåning ⁽⁹⁰⁾ senast den 31 december 2017 ⁽⁹¹⁾.
- (154) När det gäller bankens utländska dotterbolag har Grekland åtagit sig att se till att banken inte kommer att tillhandahålla [...] och att den kommer att avyttra ett minoritetsinnehav i nämnda dotterbolag. Grekland har också åtagit sig att se till att banken skuldsanerar ett antal utländska dotterbolag senast den 30 juni 2018 ⁽⁹²⁾.
- (155) Grekland har vidare åtagit sig att se till att banken avyttrar [...] och dess privata dotterbolag, samt ett antal värdepapper. Dessutom kommer banken inte att köpa värdepapper av bristande kvalitet, med några få undantag ⁽⁹³⁾.
- (156) Grekland gjorde ett antal åtaganden avseende styrningen av banken. Grekland åtog sig att begränsa ersättningen till bankens anställda och chefer, [...] ⁽⁹⁴⁾.
- (157) Grekland har också lovat att banken kommer att förbättra sin kreditpolicy för att försäkra sig om att beslut om beviljande och omstrukturering av lån syftar till att maximera bankens lönsamhet. Grekland har vidare lovat att banken kommer att uppfylla höga standarder när det gäller övervakning av kreditrisker samt omstrukturering av lån ⁽⁹⁵⁾.
- (158) Ett antal åtaganden rör bankens affärer med anslutna låntagare. Syftet med dessa åtaganden är att säkerställa att banken inte avviker från ansvarsfull bankpraxis vid beviljande eller omstrukturering av lån till sina anställda, chefer och aktieägare samt till offentliga enheter, politiska partier och medieföretag ⁽⁹⁶⁾.
- (159) Slutligen har Grekland åtagit sig att se till att banken uppfyller vissa beteendemässiga begränsningar, såsom ett kupong- och utdelningsförbud, ett förvärvsförbud och ett förbud mot att göra reklam för statligt stöd ⁽⁹⁷⁾.
- (160) Åtagandena kommer att övervakas av en övervakningsförvaltare fram till den 31 december 2018.
- (161) Vad gäller köpoptionerna har Grekland uppgett att man kommer att ansöka om kommissionens godkännande före varje återköp som utfärdas av banken eller av något statligt organ, inklusive HFSF ⁽⁹⁸⁾.

3. SKÄL FÖR ATT INLEDA DET FORMELLA GRANSKNINGSFÖRFARANDET MED AVSEENDE PÅ DEN FÖRSTA TILLFÄLLIGA REKAPITALISERINGEN

- (162) Den 27 juli 2012 inledde kommissionen ett formellt granskningsförfarande för att kontrollera att villkoren i 2008 års bankmeddelande ⁽⁹⁹⁾ uppfyllts när det gäller lämpligheten, nödvändigheten och proportionaliteten i fråga om den första tillfälliga rekapitalisering som HFSF gjort till förmån för banken (åtgärd B1).
- (163) När det gällde åtgärdens lämplighet uttryckte kommissionen tvivel om huruvida banken hade vidtagit alla åtgärder för att undvika framtida stödbehov, eftersom stödet gavs efter det att rekapitaliseringar och likviditetsstöd genomförts och med tanke på den utdragna undsättningsperioden ⁽¹⁰⁰⁾. Dessutom var kommissionen inte på det klara med vem som skulle kontrollera banken när den första tillfälliga rekapitaliseringen ersattes med en ständig rekapitalisering ⁽¹⁰¹⁾, eftersom banken kunde komma att kontrolleras av

⁽⁹⁰⁾ De ränteswappar som överenskommits med Republiken Grekland enligt ett ISDA avtal, inbegripet de som värdepapperiserades via Titlos plc, kommer att uteslutas från nettoutlåningen med anledning av beräkningen av kvoten mellan utlåning och inlåning.

⁽⁹¹⁾ Se åtagande i bilagan, kapitel II.

⁽⁹²⁾ Se åtagandena i bilagan, kapitel II.

⁽⁹³⁾ Se åtagandena i bilagan, kapitel II.

⁽⁹⁴⁾ Se åtagandena i bilagan, kapitel III, avsnitt A.

⁽⁹⁵⁾ Se åtagandena i bilagan, kapitel III, avsnitt A.

⁽⁹⁶⁾ Se åtagandena i bilagan, kapitel III, avsnitt A.

⁽⁹⁷⁾ Se åtagandena i bilagan, kapitel III, avsnitt C.

⁽⁹⁸⁾ Greklands skrivelse till kommissionen av den 25 juni 2014: "När det gäller de köpoptioner som utfärdats av HFSF bör det klargöras att Republiken Grekland kommer att begära godkännande av Europeiska kommissionen före eventuella återköp av NBG eller någon statlig enhet (inklusive HFSF), så att kommissionen kan kontrollera att de planerade återköpen av köpoptionerna inte strider mot statens ersättningskrav enligt reglerna om statligt stöd."

⁽⁹⁹⁾ Meddelande från kommissionen – Tillämpning av reglerna om statligt stöd på åtgärder till förmån för finansinstitut med anledning av den globala finanskrisen (EUT C 270, 25.10.2008, s. 8).

⁽¹⁰⁰⁾ Skäl 59 i beslutet att inleda förfarandet avseende NBG.

⁽¹⁰¹⁾ Skäl 63 i beslutet att inleda förfarandet avseende NBG.

antingen staten eller privata minoritetsägare. I båda fallen angav kommissionen att den vill säkerställa att kvaliteten på bankens förvaltning och särskilt dess utlåningsprocess inte försämras.

- (164) När det gäller nödvändigheten av den första tillfälliga rekapitaliseringen ifrågasatte kommissionen i skäl 67 i beslutet att inleda förfarandet avseende NBG om alla möjliga åtgärder hade vidtagits för att banken inte skulle behöva stöd igen i framtiden. Eftersom den tillfälliga rekapitaliseringens varaktighet var oviss kunde kommissionen inte heller avgöra om den var tillräcklig och förenlig med principerna om ersättning och ansvarsdelning enligt reglerna om statligt stöd. Eftersom villkoren för att omvandla den första tillfälliga rekapitaliseringen till en permanent rekapitalisering inte var kända när beslutet att inleda förfarandet avseende NBG antogs, kunde kommissionen inte heller bedöma dessa villkor.
- (165) När det gäller stödets proportionalitet uttryckte kommissionen tvivel om huruvida skyddsåtgärderna (förbudet mot att göra reklam för statligt stöd, kupong- och utdelningsförbudet, återköpsförbudet och köptionsförbudet enligt i skäl 71 i beslutet att inleda förfarandet avseende NBG) var tillräckliga i förhållande till den första tillfälliga rekapitaliseringen. I skäl 72 i nämnda beslut angav kommissionen vidare att snedvridningar av konkurrensen kunde uppstå till följd av att det saknas regler för att förhindra att HFSF samordnar de fyra största grekiska bankerna (dvs. banken, Alpha-banken, Eurobank och Piraeus) och att det saknas lämpliga skyddsåtgärder för att undvika att de utbyter kommersiellt känslig information. Kommissionen föreslog därför att en övervakningsförvaltare skulle utses som skulle vara fysiskt närvarande i banken.

4. SYNPUNKTER FRÅN BERÖRDA PARTER PÅ DET FORMELLA GRANSKNINGSFÖRFARANDET MED AVSEENDE PÅ DEN FÖRSTA TILLFÄLLIGA REKAPITALISERINGEN

Synpunkter från en grekisk bank

- (166) Den 3 januari 2013 mottog kommissionen synpunkter från en grekisk bank på beslutet att inleda förfarandet avseende NBG. Den grekiska banken påpekade att HFSF:s rekapitalisering av grekiska banker i princip var ett välkommet steg mot ett sundare och mer bärkraftigt banksystem och framförde inga invändningar mot rekapitaliseringen av banken.
- (167) Samtidigt som den grekiska banken uttryckte sitt fulla stöd för principen om rekapitaliseringen av grekiska banker genom HFSF, förväntade den sig att HFSF:s rekapitalisering skulle vara öppen på lika villkor för alla banker som bedriver verksamhet i Grekland, för att minimera snedvridningen av konkurrensen och undvika diskriminering.

5. GREKLANDS SYNPUNKTER PÅ DET FORMELLA GRANSKNINGSFÖRFARANDET MED AVSEENDE PÅ DEN FÖRSTA TILLFÄLLIGA REKAPITALISERINGEN

- (168) Den 5 september 2012 inkom Grekland med synpunkter från Greklands centralbank och HFSF.

5.1 SYNPUNKTER FRÅN GREKLANDS CENTRALBANK

- (169) När det gäller lämpligheten av den första tillfälliga rekapitaliseringen konstaterade Greklands centralbank att det kapitalbelopp på 18 miljarder euro som HFSF använde för att rekapitalisera de fyra största grekiska bankerna i maj 2012 var mindre än det slutgiltiga belopp som behövdes för att dessa banker gradvis skulle uppnå och bibehålla en kärnprimärkapitalkvot på 10 % och en kärnprimärkapitalkvot på 7 % i ett treårigt scenario med negativ stress. Den konstaterade också att den första rekapitaliseringen var tillfällig eftersom rekapitaliseringsprocessen skulle leda till ett ökat aktiekapital för dessa fyra banker.
- (170) Greklands centralbank konstaterade även att rekapitaliseringen av de största grekiska bankerna utgör en del av en mer långsiktig omstrukturering av den grekiska banksektorn. Den påpekade att om en bank förblir i privat ägo kommer ledningen med största sannolikhet att förbli densamma, men om en bank blir statsägd (dvs. ägs av HFSF) får HFSF utse en ny ledning som under alla omständigheter kommer att bedömas av Greklands centralbank. Greklands centralbank påpekade att den kontinuerligt bedömer företagsstyrningsramen, ledningens lämplighet och riskprofilen för varje bank för att se till att det inte tas överdrivna risker. Den påpekade även att HFSF redan har utsett företrädare i styrelserna för de rekapitaliserade bankerna.

- (171) När det gäller nödvändigheten av den första tillfälliga rekapitaliseringen konstaterade Greklands centralbank att bankens rekapitalisering var begränsad för att man skulle kunna se till att de då gällande lägsta kapitalkraven (8 %) uppfylldes. Den angav även att den utdragna tiden före rekapitaliseringarna berodde på den kraftiga försämringen av verksamhetsklimatet i Grekland och effekterna av PSI-programmet, komplexiteten i uppgiften i stort och behovet av att maximera privata investerares deltagande i aktiekapitalökningarna.
- (172) När det gäller proportionaliteten av den första tillfälliga rekapitaliseringen påpekade Greklands centralbank att man säkerställer ett fullständigt genomförande av den omstruktureringsplan som ska överlämnas till kommissionen genom att upphäva HFSF:s rösträtt, bl.a. om omstruktureringsplanen överträds. Greklands centralbank påpekade även att bankens svårigheter inte beror på vare sig en underskattning av riskerna av bankens ledning eller kommersiellt aggressiva åtgärder.

5.2 SYNUNKTER FRÅN HFSF

- (173) När det gäller lämpligheten av den första tillfälliga rekapitaliseringen angav HFSF, i fråga om eventuell statlig inblandning om staten ger betydande statligt stöd genom HFSF och om HFSF har full rösträtt, att de banker som HFSF finansierar inte betraktas som offentliga enheter som står under statlig kontroll och att de inte kontrolleras av staten efter det att de har rekapitaliserats permanent av HFSF. HFSF påpekade att det rör sig om ett helt oberoende privaträttsligt rättssubjekt med rätt att fatta självständiga beslut. Det är inte underkastat statlig kontroll i enlighet med artikel 16C.2 i HFSF-lagen, där det föreskrivs att kreditinstitut som HFSF har gett kapitalstöd till inte ingår i den offentliga sektorn. HFSF hänvisade också till sin ledningsstruktur.
- (174) När det gäller HFSF:s inblandning i ledningen av banken konstaterade HFSF att den skulle respektera bankens självständighet och inte hindra dess dagliga ledning eftersom den endast skulle fylla den funktion som fastställts i HFSF-lagen. HFSF angav att det inte skulle finnas något inflytande eller någon samordning från statens sida och att bankens beslut i fråga om utlåningsprocessen (bland annat i fråga om säkerheter, prissättning och låntagares solvens) skulle fattas utifrån kommersiella kriterier.
- (175) HFSF påpekade dessutom att det fastställs lämpliga skyddsåtgärder i HFSF-lagen och i det avtal som ingås före tecknandet för att hindra privata aktieägare från att ta överdrivna risker. HFSF nämnde här inslag såsom i) utnämmandet av företrädare för HFSF som oberoende, icke verkställande ledamöter i bankens styrelse och deras deltagande i diverse kommittéer, ii) en företagsbesiktning av banken från HFSF:s sida och iii) begränsade rösträttigheter efter en slutgiltig rekapitalisering till dess att banken uppfyller villkoren i omstruktureringsplanen.
- (176) Beträffande nödvändigheten av den första tillfälliga rekapitaliseringen och särskilt nivån på ersättningen för stödet, uppgav HFSF att ersättning hade avtalats med företrädare för kommissionen, Europeiska centralbanken (ECB) och Internationella valutafonden (IMF). När det gäller den överenskomna nivån tog man hänsyn till att den första tillfälliga rekapitaliseringen skulle omvandlas till en permanent rekapitalisering före den 30 september 2012, en tidsgräns som fastställdes i mars 2012 i memorandumet mellan kommissionen, ECB, IMF och Grekland.
- (177) När det gäller proportionaliteten hos den första tillfälliga rekapitaliseringen konstaterade HFSF att de vidtagna åtgärderna, t.ex. de som beskrivs i skäl 175, utgör tillräckliga skyddsåtgärder med tanke på det enorma stödbelopp som mottagits och den utdragna undsättningsperioden. HFSF uppgav vidare att lämpliga åtgärder har vidtagits för att se till att banker i vilka HFSF är delaktig inte utbyter kommersiellt känslig information sinsemellan. Sådana åtgärder inbegriper utnämmandet av olika företrädare från HFSF för dessa banker, de uppdrag som ges till dessa företrädare, särskilt för att se till att information inte utbyts mellan olika företrädare samt tydliga interna instruktioner till dessa tjänstemän om att inte överföra kommersiellt känslig information från bankerna. Dessutom angav HFSF att den inte utövar sina rättigheter i förhållande till banker på ett sätt som kan förhindra, begränsa, snedvrider eller avsevärt minska eller hindra en effektiv konkurrens. Slutligen påpekade HFSF att styrelseledamöterna och de anställda omfattas av stränga sekretessregler och förvaltaruppdrag samt bestämmelser om tystnadsplikt med avseende på verksamheten.

6. BEDÖMNING AV DET STÖD SOM HÄNFÖR SIG TILL FÖRVARVADE FÖRETAG

6.1 BEDÖMNING AV DET STATLIGA STÖDET FÖR AVVECKLING AV DE TRE KOOPERATIVA BANKERNA

6.1.1 Förekomst av statligt stöd och stödbelopp

- (178) Först måste kommissionen bedöma om det statliga stödet för avvecklingen av de tre kooperativa bankerna (dvs. finansiering av likviditetsgapet som gjorde överföringen av insättningar möjlig) utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget. Enligt denna bestämmelse innebär statligt stöd sådant stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, oavsett slag, som snedvrider eller hotar att snedvrider konkurrensen genom att gynna vissa företag, i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna.
- (179) Kommissionen kommer att börja med att bedöma huruvida det förelåg en fördel till förmån för följande potentiella stödmottagare: i) de kooperativa bankerna och den eventuellt överförda "verksamheten" till banken och ii) banken.
- i) Förekomst av stöd till de tre kooperativa bankerna och verksamhet som eventuellt överförs till banken.
- (180) När det gäller de tre kooperativa bankerna konstaterar kommissionen att Lesvos-Limnos-banken, Achaia-banken och Lamia-banken har likviderats och att deras tillstånd har återkallats. Därför kommer de inte längre att bedriva ekonomisk verksamhet på bankmarknaden.
- (181) Det statliga stödet, det vill säga finansieringen av likviditetsgapet, skulle utgöra statligt stöd till de överförda fordringarna och skulderna i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget endast om de tillsammans utgör ett företag. Begreppet företag omfattar varje enhet som bedriver ekonomisk verksamhet, oavsett rättslig status och hur den finansieras. All verksamhet som består i att erbjuda varor eller tjänster på en viss marknad anses utgöra en ekonomisk verksamhet. För att ta reda på om företaget i fråga mottar stöd måste kommissionen bedöma om överlåtelse av fordringar och skulder medför överlåtelse av en ekonomisk verksamhet.
- (182) Såsom redan nämnts i avsnitt 2.2.1 överfördes endast insättningar, fordringar och skulder gentemot HDIGF till banken efter avvecklingen av de tre kooperativa bankerna. De tre kooperativa bankerna hade 187 anställda och sammanlagt 21 filialer. Det bör noteras att ingen automatisk överföring av filialer, anställningsavtal eller lån utfördes mellan de tre kooperativa bankerna och banken. Omständigheten att lånen inte överfördes till banken utan behölls inom de tre likviderade kooperativa bankerna och omständigheten att inga filialer överfördes och att det inte utfördes någon automatisk överföring av anställningsavtal ⁽¹⁰²⁾ leder därför till slutsatsen att ingen överföring av ekonomisk verksamhet har ägt rum. De överförda skulderna (dvs. insättningar) kan inte anses vara mottagare av statligt stöd, eftersom de inte utgör ett företag.
- (183) Sammanfattningsvis har de tre befintliga rättsliga enheterna försatts i likvidation och bedriver inte längre någon bankverksamhet. De överförda skulderna utgör inte heller en ekonomisk verksamhet.
- (184) Slutsatsen är därför att HFSF:s beviljande av EFSF-obligationer till banken för att täcka likviditetsgapet för förvärvade tillgångar och skulder från de tre kooperativa bankerna inte tillåter en fortsättning av de tre kooperativa bankernas ekonomiska verksamhet. Därför utgör HFSF-stödet inte stöd till de likviderade enheterna eller stöd till de överförda tillgångarna och skulderna.
- ii) Förekomst av stöd till banken
- (185) När det gäller huruvida försäljningen av de tre kooperativa bankernas tillgångar och skulder utgör statligt stöd till banken, måste kommissionen bedöma om vissa krav är uppfyllda och särskilt om i) försäljningen var öppen, villkorslös och icke-diskriminerande, ii) försäljningen skedde på marknadsmässiga villkor, och iii) om staten maximerat försäljningspriset för de berörda tillgångarna och skulderna ⁽¹⁰³⁾.

⁽¹⁰²⁾ Se skäl 146 i kommissionens beslut av den 12 november 2008 i ärendet om statligt stöd SA.510/08 – Italia – Vendita dei beni della Compagnia Aerea ALITALIA (EUT C 46, 25.2.2009, s. 6).

⁽¹⁰³⁾ Se punkt 49 i bankmeddelandet från 2008 och punkt 20 i omstruktureringsmeddelandet.

- (186) Såsom redan nämnts i skäl 64 kontaktade Greklands centralbank endast de fem största grekiska kreditinstituten som var verksamma i Grekland vid den tidpunkten. Det begränsade antalet köpare som kontaktades innebär inte att anbudsförfarandet inte var öppet eftersom de var de enda kreditinstitut som sannolikt kunde vara intresserade av att lämna anbud. I försäljningspaketet ingick endast inlåning. För att dra nytta av synergieffekterna av dessa måste instituten i fråga vara verksamma inom det berörda geografiska området. En bank utan närvaro i dessa områden skulle inte kunna erbjuda insättarna några tjänster, vilket innebär att behållningen från insättningarna skulle bli minimal och förvärvaren skulle få bära kostnaden för förvärvet av insättningarna till ingen nytta. Greklands centralbank kunde därför rimligtvis, inom den korta tidsfrist som stod till buds för att upplösa de tre kooperativa bankerna, anta att endast kreditinstitut vars affärsmodeller är förenliga med möjligheten att tillhandahålla tjänster åt dessa insättare skulle ha intresse av att förvärva dessa tillgångar. Banken och tre andra banker lämnade bindande anbud. Bankens anbud var att föredra vad gäller ersättning och tid som krävdes för slutförande av överföringen. Banken erbjöd sig att betala ett belopp motsvarande [...] % av de överförda insättningarna och uppskattade att överföringen kunde slutföras inom en arbetsdag.
- (187) På grundval av ovanstående drar kommissionen slutsatsen att förekomsten av statligt stöd till banken kan uteslutas i enlighet med punkt 20 i omstruktureringsmeddelandet och kommissionens beslutspraxis ⁽¹⁰⁴⁾.
- iii) Slutsatser om förekomsten av stöd
- (188) Det statliga stöd som ingår i försäljningen av de tre kooperativa bankerna utgör inte statligt stöd till de tre kooperativa bankerna, till de överförda tillgångarna eller till banken. Därför kan åtgärden inte utgöra stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget.

6.2 BEDÖMNING AV STÖDET TILL FIRST BUSINESS BANK

6.2.1 Förekomst av statligt stöd och stödbelopp

- (189) Kommissionen måste bedöma om stödåtgärderna utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget.

6.2.1.1 Förekomst av stöd i de åtgärder som beviljats enligt stödordningen för de grekiska bankerna (åtgärderna FB1, FB2 och FB3)

- (190) Kapitaltillskottet på 50 miljoner euro från Grekland till FB-banken i juli 2009 (åtgärd FB1), de grekiska statspapperen till ett värde av 60 miljoner euro i maj 2012 (åtgärd FB2) och de statliga garantier som getts till FB-banken för utfärdande av obligationer till ett nominellt värde av 50 miljoner euro i mars 2011 (åtgärd FB3) beviljades inom ramen för stödordningen för de grekiska bankerna ⁽¹⁰⁵⁾. I beslutet om godkännande av denna stödordning drog kommissionen slutsatsen att de åtgärder som beviljats inom ramen för ordningen skulle utgöra statligt stöd.
- (191) Därför konstaterar kommissionen att den överförda verksamheten inte skulle existera utan dessa åtgärder. Dessa åtgärder har bidragit till att stabilisera och bibehålla den ekonomiska verksamhet som senare överfördes till banken och kommissionen anser därför att de har gynnat den ekonomiska verksamhet som bedrevs av FB-banken, vilken senare överfördes till banken, och att de således utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget.

6.2.1.2 Förekomst av stöd i de åtgärder som beviljats när det gäller avvecklingen av FB-banken (åtgärderna FB4 och FB5)

- (192) Kommissionen konstaterar att HFSF är en enhet som inrättats och finansieras av Grekland för att stödja banker, och att åtgärderna FB4 och FB5 därför inbegriper statliga medel. Kommissionen noterar också att åtgärderna FB4 och FB5 är av selektiv karaktär eftersom de endast gynnar FB-bankens verksamhet.
- (193) Vidare anser kommissionen att åtgärderna FB4 och FB5 innebär en klar fördel för FB-bankens verksamhet genom att hålla dem vid liv. Överföringsuppdraget är i detta fall en försäljning "en bloc". Även om eget kapital och efterställda skulder inte kommer att överföras kommer de viktigaste produktiva banktillgångarna däremot att överföras (filialer, inlåning och lån). Åtgärd FB4 innebär därför en fördel för de överförda verksamheterna eftersom den tillhandahåller tillräckliga tillgångar för att täcka inlåningen och den överförda verksamheten fortsätter att existera på grund av försäljningen av FB-bankens tillgångar en bloc.

⁽¹⁰⁴⁾ Se kommissionens beslut av den 25 januari 2010 i ärendet om statligt stöd NN 19/09 – omstruktureringsstöd till Dunfermline Building Society, skäl 47 (EUT C 101, 20.4.2010, s. 7). Kommissionens beslut av den 25 oktober 2010 i ärendet om statligt stöd N 560/09 – *Aid for the liquidation of Fionia bank*, skäl 55 (EUT C 76, 10.3.2011, s. 3). Kommissionens beslut av den 8 november 2010 i ärendet om statligt stöd N 392/10 – *Restructuring of CajaSur*, skäl 52 (EUT C 357, 30.12.2010, s. 12).

⁽¹⁰⁵⁾ Se fotnoterna 2 och 4.

- (194) Utan åtgärd FB5 hade försäljningen inte varit möjlig eftersom överföringen skulle ha kunnat inverka negativt på förvärvarens kapitaltäckningsgrad. De överlåtna verksamheterna skulle således inte längre existera, och därmed innebär åtgärderna FB4 och FB5 en klar fördel för dem.
- (195) Kommissionen anser inte att åtgärderna FB4 och FB5 överensstämmer med principen om en privat investerare i en marknadsekonomi (nedan kallad *den marknadsekonomiska investerarprincipen*). Faktum är att HFSF inte har några utsikter att göra vinst på sitt bidrag, eftersom den inte fick någon fordran på banken i utbyte för bidraget, utan endast en fordran på företaget i likvidation, det vill säga FB-banken ⁽¹⁰⁶⁾. Därför kommer HFSF förmodligen inte att helt återvinna de medel som den bidragit med.
- (196) Den selektiva fördel som åtgärderna FB4 och FB5 innebär snedvrider konkurrensen genom att hålla en bankverksamhet vid liv, så att banken kan bedriva verksamhet på marknaden och konkurrera med andra banker, även dotterbolag till utländska banker som är verksamma i Grekland eller som eventuellt är intresserade av att ta sig in på den grekiska marknaden. Åtgärderna FB4 och FB5 påverkar handeln mellan medlemsstaterna och kan snedvrida konkurrensen.
- (197) Kommissionen drar därför slutsatsen att HFSF:s täckning av likviditetsgapet på 456,97 miljoner euro avseende tillgångar som överförts från FB-banken till banken och HFSF:s åtagande om att täcka de kapitalbehov som sammanhänger med dessa tillgångar, som kan komma att uppgå till 100 miljoner euro, utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget.

Stödmottagare för åtgärderna FB4 och FB5

- (198) Såsom redan förklarats i skäl 193 anser kommissionen att FB-bankens verksamhet är stödmottagare för åtgärderna FB4 och FB5, eftersom stödet gjorde att de ekonomiska verksamheterna inom banken kunde fortsätta.
- (199) När det gäller frågan om huruvida försäljningen av FB-bankens verksamhet utgör statligt stöd till banken måste kommissionen bedöma om vissa krav är uppfyllda i enlighet med punkt 49 i bankmeddelandet från 2008. Kommissionen måste särskilt undersöka om i) försäljningen skedde på ett öppet och icke-diskriminerande sätt, ii) försäljningen skedde på marknadsmässiga villkor och iii) om finansinstitutet eller staten maximerade försäljningspriset av berörda tillgångar och skulder.
- (200) Banken förvärvade paketet av tillgångar och skulder i FB-banken eftersom den hade lämnat in det bästa erbjudandet inom ramen för ett icke-diskriminerande anbudsförfarande som var öppet för andra banker. Greklands centralbank beslutade att endast kontakta de fyra största bankerna som är verksamma i Grekland, och av dessa lämnade endast banken och en annan bank icke-bindande anbud. Greklands centralbank uppmanade de två anbudsgivarna att lägga fram förbättrade anbud. Greklands centralbank valde NBG eftersom dess anbud medförde lägre avvecklingskostnader ⁽¹⁰⁷⁾.
- (201) Kommissionen noterar att Greklands centralbank endast kontaktade fyra banker ⁽¹⁰⁸⁾. Det begränsade antalet köpare som kontaktats utesluter inte att anbudsförfarandet var öppet med tanke på bristen på andra banker som bedriver verksamhet i Grekland som är tillräckligt stora för att absorbera de upphandlade tillgångarna och som hade tillräckligt kapital vid tidpunkten för avvecklingen, och med tanke på det begränsade intresse som utländska kreditinstitut och finansinstitut visade för bankverksamhet i Grekland vid tidpunkten för avvecklingen. Beslutet om portföljen av tillgångar och skulder som skulle överföras och den tidsplan som anbudet skulle uppfylla för att vara giltiga fattades dessutom i förväg av Greklands centralbank. Kommissionen anser att försäljningsprocessen var öppen och icke-diskriminerande.
- (202) Det negativa priset (det vill säga med hänsyn till likviditetsgapet och täckningen av ovannämnda kapitalbehov) för tillgångarna och skulderna i FB-banken utesluter inte att försäljningspriset motsvarar verksamhetens marknadsvärde ⁽¹⁰⁹⁾. Kommissionen har inga skäl att anse att anbudet och det pris som betalats inte återspeglade verksamhetens marknadspris. Kommissionen erinrar om att det verkliga värdet av de överförda tillgångarna inledningsvis uppskattas av Greklands centralbank och sedan kontrolleras och justeras av externa experter under

⁽¹⁰⁶⁾ Se artikel 9.15 i lag nr 4051/2012 och artikel 13A.4 i lag nr 3746/2009.

⁽¹⁰⁷⁾ Greklands centralbanks skrivelse till Europeiska kommissionen av den 14 maj 2013.

⁽¹⁰⁸⁾ Till skillnad mot de åtgärder som vidtogs i samband med avvecklingen av de tre kooperativa bankerna, har Emporiki Bank inte kontaktats eftersom den under tiden hade övertagits av Alpha Bank.

⁽¹⁰⁹⁾ Se även skäl 82 i kommissionens beslut av den 28 november 2012 i statligt stöd SA.34053 (12/N) – *Spain – Recapitalisation and Restructuring of Banco de Valencia SA* (EUT C 75, 14.3.2013, s. 3).

de följande sex månaderna enligt den grekiska lagstiftningen. Kommissionen anser därför att försäljningen skedde på marknadsmässiga villkor. På grundval av ovanstående och i enlighet med punkt 49 i bankmeddelandet från 2008, punkt 20 i omstruktureringsmeddelandet och dess beslutspraxis ⁽¹¹⁰⁾, drar kommissionen slutsatsen att statligt stöd till banken kan uteslutas.

6.2.1.3 Slutsats om förekomsten av stöd och det totala beloppet av mottaget stöd

- (203) På grundval av skälen 190–197 anser kommissionen att åtgärderna FB1, FB2, FB3, FB4 och FB5 uppfyller villkoren i artikel 107.1 i fördraget och utgör statligt stöd.
- (204) Kommissionen drar därför slutsatsen att FB-banken har mottagit statligt stöd i form av ett kapitaltillskott på 606,97 miljoner euro (åtgärderna FB1, FB4 och FB5), lån i form av grekiska statspapper på 60 miljoner euro (åtgärd FB2) och statliga garantier på 50 miljoner euro (åtgärd FB3), som sammanfattas i tabell 10.

Tabell 10

Översikt av det totala stödet till FB-bankens verksamhet

Stödmottagare	Åtgärd	Stödtyp	Stödbelopp (i miljoner euro)
Verksamhet vid FB-banken	FB1	Rekapitalisering	50
	FB4	Finansiering av likviditetsgapet från FB-banken till banken	456,97
	FB5	Åtagande om att täcka de kapitalbehov som sammanhänger med de tillgångar som överfördes från FB-banken till banken	100
Totalt beviljat kapitalstöd			606,97
Totalt utbetalat kapitalstöd			506,97
Stödmottagare	Åtgärd	Stödtyp	
Verksamhet vid FB-banken	FB2	Obligationslån	60
	FB3	Garanti	50
Totalt beviljat likviditetsstöd			110

6.2.2 Rättslig grund för bedömningen av stödets förenlighet

- (205) Enligt artikel 107.3 b i fördraget har kommissionen befogenhet att besluta att stödet är förenligt med den inre marknaden om syftet med stödet är att "avhjälpa en allvarlig störning i en medlemsstats ekonomi".
- (206) Kommissionen är medveten om att den globala finanskrisen kan innebära stora störningar i en medlemsstats ekonomi och att åtgärder för att stödja bankerna kan avhjälpa en sådan störning. Detta har bekräftats i 2008 års bankmeddelande, rekapitaliseringsmeddelandet och omstruktureringsmeddelandet. Med hänsyn till det återigen spända läget på finansmarknaderna anser kommissionen att villkoren för att kunna godkänna statligt stöd på grundval av artikel 107.3 b i fördraget fortfarande är uppfyllda. Kommissionen bekräftade denna uppfattning genom att anta 2011 års förlängningsmeddelande ⁽¹¹¹⁾ och 2013 års bankmeddelande ⁽¹¹²⁾.

⁽¹¹⁰⁾ Se fotnot 103.

⁽¹¹¹⁾ Meddelande från kommissionen om tillämpning, från och med den 1 januari 2012, av reglerna om statligt stöd på stödåtgärder till förmån för finansinstitut i samband med finanskrisen (förlängningsmeddelandet från 2011) (EUT C 356, 6.12.2011, s. 7).

⁽¹¹²⁾ Meddelande från kommissionen om tillämpning, från och med den 1 augusti 2013, av reglerna om statligt stöd på stödåtgärder till förmån för banker i samband med finanskrisen (bankmeddelandet) (EUT C 216, 30.7.2013, s. 1).

- (207) Vad gäller den grekiska ekonomin har kommissionen, i sina beslut om godkännande och förlängning av stödordningen för de grekiska bankerna samt godkännandena av statliga stödåtgärder som Grekland beviljat enskilda banker, bekräftat att det föreligger en risk för en allvarlig störning i den grekiska ekonomin och att statligt stöd till banker är lämpligt för att avhjälpa dessa störningar. Därför bör den rättsliga grunden för bedömningen av stödåtgärderna vara artikel 107.3 b i fördraget.
- (208) I enlighet med punkt 15 i bankmeddelandet från 2008 måste ett stöd för att vara förenligt enligt artikel 107.3 b i fördraget uppfylla de allmänna förenlighetskraven:
- a) Lämplighet: Stödet måste vara välriktat för att effektivt kunna uppnå syftet att avhjälpa en allvarlig störning i ekonomin. Så är inte fallet om åtgärden inte är lämplig för att avhjälpa störningen.
 - b) Nödvändighet: Stödåtgärdens belopp och utformning måste vara nödvändiga för att nå det fastställda målet. Stödbeloppet måste följaktligen vara det minsta belopp som är nödvändigt för att nå målet, och stödet ska vara utformat på det sätt som är bäst lämpat för att avhjälpa störningen.
 - c) Proportionalitet: De positiva effekterna av stödåtgärden måste avvägas på lämpligt sätt mot snedvridningen av konkurrensen, så att snedvridningen begränsas till minsta möjliga för att uppnå åtgärdens mål.
- (209) Under finanskrisen utarbetade kommissionen kriterier för olika typer av stödåtgärder. Principerna för bedömning av stödåtgärder fastställdes först i 2008 års bankmeddelande.
- (210) Rekapitaliseringsmeddelandet innehåller ytterligare vägledning om storleken på den ersättning som krävs för statliga kapitaltillskott.
- (211) Avslutningsvis har kommissionen förklarat i omstruktureringsmeddelandet hur den kommer att bedöma omstruktureringsplaner. I sin bedömning av omstruktureringsplanen för banken i enlighet med omstruktureringsmeddelandet ska kommissionen ta hänsyn till alla åtgärder som förtecknas i tabell 10.

6.2.3 Förenligheten med 2008 års bankmeddelande och rekapitaliseringsmeddelandena

6.2.3.1 Förenligheten mellan åtgärderna FB1, FB2 och FB3 och 2008 års bankmeddelande

- (212) Åtgärderna FB1, FB2 och FB3 beviljades inom ramen för stödordningen för de grekiska bankerna. De åtgärder som ingår i denna ordning har redan bedömts vara förenliga med den inre marknaden enligt kommissionens beslut av den 19 november 2008.

6.2.3.2 Förenligheten mellan åtgärderna FB4 och FB5 och 2008 års bank- och rekapitaliseringsmeddelanden

6.2.3.2.1 Lämplighet

- (213) Vad gäller lämpligheten av åtgärderna FB4 och FB5 anser kommissionen att de är lämpliga, eftersom de skyddade FB-bankens insättare och därmed skyddade den finansiella stabiliteten. Verksamheten hade inte kunnat fortsätta utan stödet från HFSF eftersom FB-banken hade ett negativt eget kapital vid tidpunkten för avvecklingen, och under de dåvarande svåra marknadsförhållandena skulle ingen bank ha förvärvat en portfölj med tillgångar och skulder med negativt värde som skulle ha försämrat dess kapitaltäckning. Åtgärderna bidrog därmed till att säkerställa att den finansiella stabiliteten i Grekland bibehölls. På grundval av detta konstaterar kommissionen att åtgärderna är lämpliga som undsättningsstöd.

6.2.3.2.2 Nödvändighet

- (214) Enligt 2008 års bankmeddelande måste stödåtgärdens belopp och utformning vara nödvändiga för att nå målet för åtgärden. Detta innebär att ett kapitaltillskott måste begränsas till det minsta belopp som är nödvändigt för att uppnå detta mål.

- (215) Såsom Greklands centralbank konstaterade i sin skrivelse av den 8 maj 2013 skulle återkallandet av FB-bankens tillstånd, trots dess begränsade storlek, utan avvecklingsåtgärderna ha kunnat skada insättarnas förtroende för det grekiska banksystemet och således påverka den finansiella stabiliteten. Dessutom tillade Greklands centralbank att den bland de olika avvecklingsalternativen föredrog en avveckling av FB-banken genom förfarandet för uppköp och övertagande av skulder enligt memorandumet från december 2012. Den ansåg att detta förfarande erbjöd en omedelbar och slutgiltig lösning på FB-bankens problem. Kommissionen anser att dessa aspekter vad gäller den finansiella stabiliteten stöder nödvändigheten av åtgärderna FB4 och FB5.
- (216) När det gäller omfattningen av ingripandena uppgav Greklands centralbank i sitt beslut 10/1/10.5.2013 att ett överföringsuppdrag av utvalda tillgångar och skulder var den föredragna lösningen eftersom det minimerade avvecklingskostnaderna. Detta beslut är också förenligt med memorandumet från mars 2012. Kommissionen konstaterar dessutom att det slutliga beloppet för likviditetsgapet noggrant har utvärderats av de grekiska myndigheterna, som tog hänsyn till den värderingsrapport som utarbetats av en lagstadgad revisor. Bidraget täckte precis skillnaden mellan det verkliga värdet av de överförda tillgångarna och skuldernas värde. HFSF åtog sig dessutom att täcka kapitalbehovet endast upp till 9 % av de överförda tillgångarna, enligt den grekiska centralbankens uppskattningar. Det faktum att endast banken, av de två anbudsgivarna, gick med på att revidera sitt erbjudande stöder slutsatsen att stödet inte var alltför stort.
- (217) Dessutom överfördes inte FB-bankens eget kapital och lämnades således kvar i det likviderade företaget, det vill säga FB-banken. Därför drabbas aktieägarna av en fullständig förlust och bidraget från HFSF ökas inte av kostnaderna för att undsätta dem.
- (218) Vad gäller återbetalningen av stödet kommer HFSF, såsom tidigare angetts i skäl 195, förmodligen inte att helt återvinna de medel den bidragit med ⁽¹¹³⁾. Det står därmed klart att HFSF inte erhåller någon ersättning och ersättningen ska således betraktas som ett bidrag. Såsom anges i punkt 44 i rekapitaliseringsmeddelandet kan otillräcklig ersättning för en rekapitalisering endast godtas när det rör sig om nödlidande banker som inte kan betala någon ersättning. Kommissionen anser att så är fallet med FB-banken. Avsaknaden av ersättning medför ett behov av en genomgripande omstrukturering, i linje med rekapitaliseringsmeddelandet.
- (219) Sammanfattningsvis är åtgärderna FB4 och FB5 nödvändiga som undsättningsstöd både när det gäller belopp och utformning för att uppnå målen att begränsa störningarna i det grekiska banksystemet och ekonomin som helhet.

6.2.3.2.3 Proportionalitet

- (220) Kommissionen konstaterar att FB-banken inte längre existerar på samma sätt som tidigare. Det faktum att stödet räddade de överförda verksamheterna skulle teoretiskt sett kunna ge upphov till en snedvridning av konkurrensen. Kommissionen ser positivt på FB-bankens ringa storlek och försäljningsprocessen, där konkurrenter hade möjlighet att lägga bud på utvalda tillgångar och skulder i FB-banken. Dessutom integrerades den ekonomiska verksamhet som bedrevs av FB-banken helt i banken och FB-banken upphörde att existera som en separat ekonomisk verksamhet eller konkurrent. Kommissionen drar därför slutsatsen att stödet inte leder till otillbörlig snedvridning av konkurrensen.

Slutsats om förenligheten av åtgärderna FB4 och FB5

- (221) Kommissionen drar slutsatsen att åtgärderna FB4 och FB 5 är lämpliga och nödvändiga, och mot bakgrund av FB-bankens ringa storlek och att den försvinner som en fristående konkurrent genom att integreras helt med banken, är de också proportionella i förhållande till det eftersträfvade målet i enlighet med 2008 års bankmeddelande och rekapitaliseringsmeddelandet.

6.2.4 Stödåtgärdernas förenlighet med omstruktureringsmeddelandet

- (222) När det gäller ersättningarna i åtgärd FB4 konstaterar kommissionen i skäl 218 att HFSF troligen inte kommer att återvinna hela beloppet på 456,97 miljoner euro som investerades i avvecklingen av FB-banken (åtgärd FB4). Avsaknaden av ersättning skapar i sin tur ett behov av en djupgående omstrukturering, både vad gäller lönsamhetsåtgärder och åtgärder för att begränsa snedvridning av konkurrensen.

⁽¹¹³⁾ När det gäller åtgärd FB4 har HFSF en fordran på 457 miljoner euro gentemot företaget i likvidation. Den 31 december 2013 uppgick de noterade nedskrivningarna på denna fordran till 377 miljoner euro i HFSF:s årsredovisning.

6.2.4.1 Långsiktig lönsamhet i FB-bankens verksamhet genom försäljning

- (223) I punkt 21 i omstruktureringsmeddelandet föreskrivs att om det inte är troligt att ett kreditinstitut i svårigheter kan återställa sin långsiktiga lönsamhet bör en avveckling under ordnade former eller utauktionering övervägas. Medlemsstaterna får därför uppmuntra att icke-lönsamma aktörer avvecklas, även om avvecklingsprocessen bör få ta den tid som behövs för att man ska kunna bevara den finansiella stabiliteten.
- (224) FB-banken var dock inte lönsam som fristående verksamhet och avvecklades. I punkt 17 i omstruktureringsmeddelandet klargörs i detta avseende att "försäljning av en nödlidande bank till ett annat finansinstitut kan bidra till att återställa den långsiktiga lönsamheten, om köparen är lönsam och klarar av att överta den nödlidande banken, och till att återupprätta förtroendet på marknaden".
- (225) Såsom anges i avsnitt 7.5.2 kan banken betraktas som en lönsam enhet tack vare dess omstruktureringsplan. Det faktum att FB-bankens verksamhet har överförts till banken innebär därför att dess långsiktiga lönsamhet kan återställas. Det faktum att FB-bankens verksamhet integrerats helt ⁽¹¹⁴⁾ i banken och att FB-banken upphörde att vara verksam som en fristående konkurrent utgör en genomgripande omstrukturering, vilket var nödvändigt i och med den otillräckliga ersättningen av det statliga stödet.

6.2.4.2 Eget bidrag och ansvarsfördelning

- (226) Såsom förklaras i skäl 216 säkerställer det valda sättet att upplösa FB-banken att omstruktureringskostnaderna begränsas till minsta möjliga. Först utvärderades likviditetsgapet noggrant av de grekiska myndigheterna, med beaktande av en rapport från oberoende revisorer. HFSF åtog sig dessutom att täcka köparens kapitalbehov som sammanhänger med de överförda verksamheterna endast upp till det lägsta belopp som krävs enligt lag. Dessutom bidrar integreringen av FB-bankens ekonomiska verksamhet i en större enhet och de åtföljande synergierna genom rationaliseringen av FB-bankens filialnät, konsolideringen av it-infrastrukturen och de minskade finansieringskostnaderna till att begränsa omstruktureringskostnaderna till minsta möjliga jämfört med ett scenario där staten skulle ha försökt att återställa FB-bankens lönsamhet som fristående verksamhet.
- (227) Eget kapital och efterställda skulder överfördes inte till banken, utan blev kvar i FB-banken, företaget i likvidation. Kommissionen anser därför att tillräcklig ansvarsfördelning mellan aktieägarna uppnåddes eftersom dessa har rätt till behållning från likvidationen endast om avkastningen är tillräcklig för att först återbetala HFSF, som har en prioriterad fordran framför andra fordringsägare. Med tanke på bristen på realiserade tillgångar kommer aktieägarna sannolikt inte att få tillbaka sina investeringar.

6.2.4.3 Åtgärder för att begränsa snedvridningar av konkurrensen

- (228) När det gäller åtgärder för att begränsa snedvridningen av konkurrensen föreskrivs följande i punkt 30 i omstruktureringsmeddelandet: "Kommissionen grundar sin bedömning av behovet av sådana åtgärder på storleken, omfattningen och räckvidden på den verksamhet som den berörda banken skulle ha efter genomförandet av en trovärdig omstruktureringsplan [...]. Valet av typ och form av sådana åtgärder kommer att vara beroende av två kriterier: för det första stödbeloppets storlek och de villkor och omständigheter på grundval av vilka stödet beviljats och för det andra, särdragen på den eller de marknader där den stödmottagande banken kommer att bedriva sin verksamhet."
- (229) Det totala stöd som mottagits i form av kapital uppgår till 606,97 miljoner euro (åtgärderna FB1, FB4 och FB5) samt grekiska statspapper på 60 miljoner euro (åtgärd FB2) och statliga garantier på 50 miljoner euro (åtgärd FB3). Åtgärd FB1 motsvarade 3,25 % av FB-bankens riskvägda tillgångar per den 31 december 2008. Åtgärd FB4, finansieringen av likviditetsgapet från FB-banken till banken, motsvarade omkring 33,44 % av FB-bankens riskvägda tillgångar per den 31 mars 2013. Åtgärd FB5 motsvarade, per definition, 9 % av de överförda riskvägda tillgångarna från FB-banken till banken. Sådana stödbelopp i kombination med avsaknaden av ersättning kräver en betydande minskning av stödmottagarens marknadsnärvaro.
- (230) När det gäller den marknad som FB-banken var verksam på konstaterar kommissionen att FB-banken var en mycket liten bank (en andel på mindre än 0,5 % av de grekiska bankernas totala tillgångar och en marknadsandel på mindre än 1 % för lån och inlåning i Grekland), och följaktligen var tillgångarna och skulderna i FB-banken som överfördes till banken små jämfört med storleken på det grekiska banksystemet.

⁽¹¹⁴⁾ Omstruktureringsplan som lämnades in den 25 juni 2014, s. 17.

- (231) Dessutom erbjöds FB-bankens verksamheter till konkurrenterna genom en öppen auktion. Efter försäljningen upphörde FB-banken att existera som en fristående konkurrent eftersom de överlåtna verksamheterna integrerades helt i banken.
- (232) Med tanke på hur små de överlåtna verksamheterna var, försäljningsförfarandets öppenhet och den fullständiga integreringen av FB-bankens verksamhet i banken, drar kommissionen slutsatsen att ingen otillbörlig snedvridning av konkurrensen skett, trots det mycket stora stödbeloppet och avsaknaden av ersättning.

6.2.4.4 Slutsats om förenligheten med omstruktureringsmeddelandet

- (233) På grundval av denna analys dras slutsatsen att försäljningen av utvalda tillgångar och skulder i FB-banken och deras integrering i banken garanterar att FB-bankens verksamhet återigen blir lönsam på lång sikt, att stödet är begränsat till minsta möjliga och att det inte finns några onödiga snedvridningar av konkurrensen, i enlighet med omstruktureringsmeddelandet.

6.2.5 Slutsats om förenligheten av stödet till FB-banken med den inre marknaden

- (234) Alla de stödåtgärder som anges i tabell 10 är förenliga med den inre marknaden.

6.3 BEDÖMNING AV STÖDET TILL PROBANK

6.3.1 Förekomst av statligt stöd och stödbelopp

- (235) Först måste kommissionen avgöra om åtgärderna utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget.

6.3.1.1 Förekomst av stöd i de åtgärder som beviljats när det gäller avvecklingen av ProBank (åtgärderna PB1 och PB2)

- (236) HFSF är en enhet som inrättats och finansieras av Grekland för att stödja banker. Åtgärderna PB1 och PB2 har därför inslag av statliga medel. Åtgärderna PB1 och PB2 är också av selektiv karaktär eftersom de endast gynnar ProBanks verksamhet.
- (237) Dessutom innebär åtgärderna PB1 och PB2 en klar fördel för ProBanks verksamheter genom att verksamheterna hålls vid liv. Överföringsuppdraget är i detta fall en försäljning "en bloc", och även om eget kapital inte kommer att överföras kommer de viktigaste produktiva banktillgångarna däremot att överföras (filialer, inlåning och lån).
- (238) Åtgärderna PB1 och PB2 är inte förenliga med den marknadsekonomiska investerarprincipen. Faktum är att HFSF inte har några utsikter att göra vinst på sitt bidrag, eftersom den inte fick någon fordran på banken i utbyte för bidraget, utan endast en fordran på företaget i likvidation, det vill säga ProBank⁽¹¹⁵⁾. Därför kommer HFSF troligen inte att helt återvinna de medel som den bidragit med.
- (239) Den selektiva fördel som åtgärderna PB1 och PB2 medför snedvrider konkurrensen genom att hålla en bankverksamhet vid liv så att den kan bedriva sin verksamhet på marknaden och konkurrera med andra banker som är verksamma i Grekland eller skulle kunna vara intresserade av att ta sig in på den grekiska marknaden. Åtgärderna PB1 och PB2 har därför en inverkan på handeln mellan medlemsstaterna och kan snedvrider konkurrensen.
- (240) Därför dras slutsatsen att HFSF:s täckning av likviditetsgapet på 562,73 miljoner euro från ProBank till banken och HFSF:s åtagande att täcka de kapitalbehov som sammanhänger med de överförda tillgångarna, som kan komma att uppgå till [180–280] miljoner euro, utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget.

Stödmottagare för åtgärderna PB1 och PB 2

- (241) ProBanks verksamhet är stödmottagare för åtgärderna PB1 och PB2, eftersom åtgärderna möjliggjorde att dessa åtgärder fortsatte inom banken.
- (242) När det gäller frågan om huruvida försäljningen av ProBanks verksamhet utgör statligt stöd till banken, måste kommissionen bedöma om vissa krav är uppfyllda i enlighet med punkt 49 i bankmeddelandet från 2008. Kommissionen måste särskilt undersöka om i) försäljningen skedde på ett öppet och icke-diskriminerande sätt, ii) försäljningen skedde på marknadsmässiga villkor och iii) om finansinstitutet eller staten maximerade försäljningspriset av berörda tillgångar och skulder.

⁽¹¹⁵⁾ Se artikel 9.15 i lag nr 4051/2012 och artikel 13A.4 i lag nr 3746/2009.

- (243) Banken förvärvade ProBanks tillgångar och skulder eftersom den lämnat in det bästa anbudet inom ramen för ett icke-diskriminerande anbudsförfarande som var öppet för andra banker. Greklands centralbank beslutade att endast kontakta de fyra största bankerna som är verksamma i Grekland, varav endast banken och en annan bank lämnade anbud. Banken var den föredragna anbudsgivaren i fråga om pris och förväntade synergieffekter.
- (244) Greklands centralbank kontaktade endast fyra banker. Det begränsade antalet köpare som kontaktats utesluter inte att anbudsförfarandet var öppet med tanke på bristen på andra banker som bedriver verksamhet i Grekland som är tillräckligt stora för att absorbera de upphandlade tillgångarna och som hade tillräckligt kapital vid tidpunkten för avvecklingen. Dessutom hade inga utländska kreditinstitut eller finansinstitut fram till avvecklingen av ProBank lämnat in något giltigt bindande förslag om att förvärva ProBank trots de upprepade förlängningarna av tidsfristen. Vid tidpunkten för avvecklingen var intresset från utländska kreditinstitut och finansinstitut i bankverksamhet i Grekland mycket begränsat. Beslutet om portföljen av tillgångar och skulder som skulle överföras och den tidsplan som anbuderna skulle uppfylla för att vara giltiga fattades dessutom i förväg av Greklands centralbank. Kommissionen drar därför slutsatsen att försäljningsprocessen var öppen och icke-diskriminerande.
- (245) Det negativa priset (det vill säga med hänsyn till likviditetsgapet och täckningen av ovannämnda kapitalbehov) för tillgångarna och skulderna i ProBank utesluter inte att försäljningspriset motsvarar verksamhetens marknadsvärde ⁽¹¹⁶⁾. Kommissionen har inga skäl att anse att anbudet och det pris som betalats inte återspeglade verksamhetens marknadspris. Det verkliga värdet av tillgångarna hade beräknats av Greklands centralbank och kontrollerats av externa revisorer. Kommissionen anser därför att försäljningen skedde på marknadsmässiga villkor. På grundval av ovanstående och i enlighet med punkt 49 i bankmeddelandet från 2008, punkt 20 i omstruktureringsmeddelandet och dess beslutspraxis ⁽¹¹⁷⁾ drar kommissionen slutsatsen att statligt stöd till banken kan uteslutas.

6.3.1.2 Slutsats om förekomsten av stöd och det totala beloppet av mottaget stöd

- (246) På grundval av skälen 236–240 anser kommissionen att åtgärderna PB1 och PB2 uppfyller villkoren i artikel 107.1 i fördraget och utgör statligt stöd.
- (247) Därför dras slutsatsen att ProBanks verksamhet har mottagit statligt stöd i form av ett kapitaltillskott på [742,7–842,7] miljoner euro (åtgärderna PB1 och PB2), som sammanfattas i tabell 11.

Tabell 11

Översikt av det totala stödet till ProBanks verksamhet

Stödmottagare	Åtgärd	Stödtyp	Stödbelopp (i miljoner euro)
ProBanks verksamhet	PB1	Finansiering av likviditetsgapet från ProBank till banken	562,7
	PB2	Åtagande om att täcka de kapitalbehov som sammanhänger med ProBanks överförda tillgångar till banken	[180–280]
Totalt beviljat kapitalstöd			[742,7–842,7]
Totalt utbetalat kapitalstöd			[742,7–842,7]

6.3.2 Rättslig grund för bedömningen av stödets förenlighet

- (248) Enligt artikel 107.3 b i fördraget har kommissionen befogenhet att besluta att stödet är förenligt med den inre marknaden om syftet med stödet är att "avhjälpa en allvarlig störning i en medlemsstats ekonomi".

⁽¹¹⁶⁾ Se fotnot 109.

⁽¹¹⁷⁾ Se fotnot 103.

- (249) Såsom framgår i skälen 206 och 207, bör den rättsliga grunden för bedömningen av stödåtgärderna för grekiska banker för närvarande vara artikel 107.3 b i fördraget.
- (250) Såsom framgår av skäl 208, måste stöd i enlighet med punkt 15 i bankmeddelandet från 2008, uppfylla de allmänna förenlighetskriterierna lämplighet, nödvändighet och proportionalitet för att vara förenligt med artikel 107.3 b.
- (251) Rekapitaliseringsmeddelandet innehåller ytterligare vägledning om storleken på den ersättning som krävs för statliga kapitaltillskott.
- (252) Avslutningsvis har kommissionen förklarat i omstruktureringsmeddelandet hur den kommer att bedöma omstruktureringsplaner. I sin bedömning av omstruktureringsplanen i enlighet med omstruktureringsmeddelandet kommer kommissionen att beakta alla åtgärder som förtecknas i tabell 11.

6.3.3 Stödåtgärdernas förenlighet enligt 2008 års bankmeddelande och rekapitaliseringsmeddelandet

6.3.3.1 Lämplighet

- (253) Vad gäller lämpligheten för åtgärderna PB1 och PB2 anser kommissionen att täckningen av likviditetsgapet och åtagandet att täcka kapitalbehoven hos köparen i samband med de överförda tillgångarna är lämpliga eftersom de gjorde försäljningen möjlig, skyddade insättarna i ProBank och därmed skyddar den finansiella stabiliteten. Verksamheten skulle inte ha kunnat fortsätta utan stöd från HFSF, eftersom ProBank hade ett negativt eget kapital vid tidpunkten för avvecklingen. Under de svåra marknadsvillkor som rådde då skulle ingen bank ha förvärvat en portfölj med tillgångar och skulder med negativt värde som skulle ha försämrat dess kapitaltäckning. Den 10 maj 2013 tillsatte Greklands centralbank ett ombud i ProBank, vars uppgift också var att se till att alla nödvändiga åtgärder vidtogs för att förverkliga ökningen av ProBanks aktiekapital. Det faktum att ingen privat investerare lämnade ett slutgiltigt bindande förslag till förvärv av ProBank före tidpunkten för avvecklingen, trots ovannämnda ombuds ansträngningar och upprepade förlängningar av tidsfristen för ökningen av ProBanks aktiekapital, stöder slutsatsen att dessa verksamheter inte skulle ha kunnat fortsätta utan stöd från HFSF. Åtgärderna bidrog därmed till att säkerställa att den finansiella stabiliteten i Grekland bibehölls. På grundval av detta konstaterar kommissionen att åtgärderna är lämpliga som undsättningsstöd.

6.3.3.2 Nödvändighet

- (254) Enligt 2008 års bankmeddelande måste stödåtgärdens belopp och utformning vara nödvändiga för att nå målet för åtgärden. Detta innebär att ett kapitaltillskott måste begränsas till det minsta belopp som är nödvändigt för att uppnå detta mål.
- (255) I memorandumet från maj 2013 föreskrivs att för verksamheter utanför kärnverksamheten ⁽¹¹⁸⁾ som inte uppfyller sina kapitalkrav skulle Greklands centralbank i samordning med HFSF undersöka alternativen för att minimera kostnaderna för skattebetalarna, inklusive förfaranden för uppköp och övertagande, samtidigt som insättnarnas säkerhet garanterades.
- (256) Såsom Greklands centralbank konstaterade i sitt beslut av den 26 juli 2013 ⁽¹¹⁹⁾ skulle ett återkallande av ProBanks tillstånd utan genomförande av avvecklingsåtgärder kunna inverka på den finansiella stabiliteten.
- (257) Kommissionen anser att dessa aspekter vad gäller den finansiella stabiliteten stöder nödvändigheten av åtgärderna PB1 och PB2.
- (258) När det gäller åtgärdens belopp bedömdes likviditetsgapet noggrant av de grekiska myndigheterna, som tog hänsyn till den värderingsrapport som utarbetats av en lagstadgad revisor. Bidraget täckte precis skillnaden mellan det verkliga värdet av de överförda tillgångarna och skuldernas värde. I sitt beslut 12/1/26.7.2013 anger Greklands centralbank att ett överföringsuppdrag av utvalda tillgångar och skulder var den föredragna lösningen eftersom det minimerade avvecklingskostnaderna. Detta beslut ligger också i linje med det andra ekonomiska anpassningsprogrammet för Grekland från juli 2013. HFSF åtog sig dessutom att täcka kapitalbehovet endast upp till 9 % av de överförda tillgångarna, enligt den grekiska centralbankens uppskattningar.

⁽¹¹⁸⁾ I den lönsamhetsbedömning som genomfördes 2012 pekade Greklands centralbank ut de fyra största bankerna i Grekland som lämpliga kandidater till HFSF:s rekapitalisering, medan övriga banker, de "icke centrala", inte bedömdes som berättigade till denna rekapitalisering.

⁽¹¹⁹⁾ Beslut 12/1/26.7.2013 från kommittén för avvecklingsåtgärder vid Greklands centralbank.

- (259) Dessutom överfördes inte det egna kapitalet till banken och kommer därför att finnas kvar i företaget i likvidation. Därför drabbas aktieägarna i ProBank av en fullständig förlust och bidraget från HFSF ökas inte av kostnaderna för att undsätta dem.
- (260) Vad gäller återbetalningen av stödet kommer HFSF, såsom tidigare angetts i skäl 238, förmodligen inte att helt återvinna de medel man bidragit med. Det står därmed klart att HFSF inte erhåller någon ersättning och ersättningen ska således betraktas som ett bidrag. Såsom anges i punkt 44 i rekapitaliseringsmeddelandet kan otillräcklig ersättning för en rekapitalisering endast godtas när det rör sig om nödlidande banker som inte kan betala någon ersättning. Kommissionen anser att så är fallet med ProBank. Avsaknaden av ersättning medför ett behov av en genomgripande omstrukturering, i linje med rekapitaliseringsmeddelandet.
- (261) Sammanfattningsvis är åtgärderna nödvändiga som undsättningsstöd i både när det gäller belopp och utformning för att uppnå målen att begränsa störningarna i det grekiska banksystemet och ekonomin som helhet.

6.3.3.3 Proportionalitet

- (262) ProBank existerar inte längre på samma sätt som tidigare. Det faktum att stödet räddade de verksamheter som överförts till banken skulle teoretiskt sett kunna skapa snedvridningar av konkurrensen. Kommissionen noterar dock ProBanks ringa storlek och försäljningsprocessen, där konkurrenterna hade möjlighet att lägga bud på utvalda tillgångar och skulder i ProBank. Dessutom integrerades ProBanks ekonomiska verksamhet i banken omedelbart efter överföringen och ProBank upphörde att existera som en fristående ekonomisk verksamhet eller konkurrent. Kommissionen drar därför slutsatsen att stödet inte leder till otillbörlig snedvridning av konkurrensen.

6.3.3.4 Slutsats om förenligheten av åtgärderna PB1 och PB2 med bankmeddelandet och rekapitaliseringsmeddelandet

- (263) Kommissionen drar slutsatsen att åtgärderna PB1 och PB2 är lämpliga och nödvändiga och att de mot bakgrund av den omfattande omstrukturering som planeras för banken, till vilken ProBanks ekonomiska verksamhet har överförts, är proportionella i förhållande till det eftersträfvade målet i enlighet med 2008 års bankmeddelande och rekapitaliseringsmeddelandet.

6.3.4 Stödåtgärdernas förenlighet med omstruktureringsmeddelandet

- (264) När det gäller ersättningen för åtgärd PB1 konstaterar kommissionen i skäl 260 att HFSF troligen inte kommer att återvinna hela beloppet på 562,73 miljoner euro som investerades i avvecklingen av ProBank (åtgärd PB1). Avsaknaden av ersättning skapar i sin tur ett behov av en djupgående omstrukturering, både vad gäller lönsamhetsåtgärder och åtgärder för att begränsa snedvridning av konkurrensen.

6.3.4.1 Långsiktig lönsamhet i Probanks verksamhet genom försäljning

- (265) I punkt 21 i omstruktureringsmeddelandet föreskrivs att om det inte är troligt att ett kreditinstitut i svårigheter kan återställa sin långsiktiga lönsamhet bör en avveckling under ordnade former eller utauktionering övervägas. Medlemsstaterna får därför uppmanas att icke-lönsamma aktörer avvecklas, även om avvecklingsprocessen bör få ta den tid som behövs för att man ska kunna bevara den finansiella stabiliteten.
- (266) ProBank var dock inte lönsam som fristående verksamhet och avvecklades. I punkt 17 i omstruktureringsmeddelandet klargörs i detta avseende att "försäljning av en nödlidande bank till ett annat finansinstitut kan bidra till att återställa den långsiktiga lönsamheten, om köparen är lönsam och klarar av att överta den nödlidande banken, och till att återupprätta förtroendet på marknaden".
- (267) Såsom anges i avsnitt 7.5.2 kan banken betraktas som en lönsam enhet tack vare dess omstruktureringsplan. Det faktum att ProBank har överförts till banken gör det därför möjligt för banken att återställa sin långsiktiga lönsamhet. Det faktum att ProBanks verksamhet integrerats helt ⁽¹²⁰⁾ i banken och att ProBank upphörde att vara verksam som en oberoende enhet utgör dessutom en genomgripande omstrukturering, vilket var nödvändigt i och med den otillräckliga ersättningen av det statliga stödet.

⁽¹²⁰⁾ Omstruktureringsplan som lämnades in den 25 juni 2014, s. 15.

6.3.4.2 Eget bidrag och ansvarsfördelning

- (268) Såsom förklaras i skäl 258 säkerställer det valda sättet att upplösa ProBank att omstruktureringskostnaderna begränsas till minsta möjliga. Först utvärderades likviditetsgapet noggrant av de grekiska myndigheterna, med beaktande av en rapport från oberoende revisorer. HFSF åtog sig dessutom att täcka köparens kapitalbehov som sammanhänger med de överförda tillgångarna endast upp till det lägsta belopp som krävs enligt lag. Dessutom bidrar integreringen av ProBanks ekonomiska verksamhet i en större enhet och de åtföljande synergierna genom rationaliseringen av ProBanks filialnät, konsolideringen av it-infrastrukturen och de minskade finansieringskostnaderna till att begränsa omstruktureringskostnaderna till minsta möjliga jämfört med ett scenario där staten skulle ha försökt att återställa Probanks lönsamhet som fristående verksamhet.
- (269) Eget kapital och efterställda skulder överfördes inte till banken, utan blev kvar i företaget i likvidation. Kommissionen anser därför att tillräcklig ansvarsfördelning mellan aktieägarna uppnåddes eftersom dessa har rätt till behållning från likvidationen endast om avkastningen är tillräcklig för att först återbetala HFSF, som har en prioriterad fordran framför andra fordringsägare. Med tanke på bristen på realiserade tillgångar kommer aktieägarna sannolikt inte att få tillbaka sina investeringar.

6.3.4.3 Åtgärder för att begränsa snedvridningar av konkurrensen

- (270) När det gäller åtgärder för att begränsa snedvridningen av konkurrensen föreskrivs följande i punkt 30 i omstruktureringsmeddelandet: "Kommissionen grundar sin bedömning av behovet av sådana åtgärder på storleken, omfattningen och räckvidden på den verksamhet som den berörda banken skulle ha efter genomförandet av en trovärdig omstruktureringsplan [...]. Valet av typ och form av sådana åtgärder kommer att vara beroende av två kriterier: för det första stödbeloppets storlek och de villkor och omständigheter på grundval av vilka stödet beviljats och för det andra, särdragen på den eller de marknader där den stödmottagande banken kommer att bedriva sin verksamhet."
- (271) Vad gäller det erhållna stödbeloppet, uppgick det totala stöd som erhållits i form av kapital till [742,7–842,7] miljoner euro (åtgärderna PB1 och PB2). Åtgärd PB1 motsvarade cirka 21,15 % av de riskvägda tillgångarna för ProBank per den 30 juni 2013. Åtgärd PB2 motsvarade, per definition, [...] % av de överförda tillgångarna från ProBank. Sådana stödbelopp i kombination med avsaknaden av ersättning kräver en betydande minskning av stödmottagarens marknadsnärvaro.
- (272) När det gäller den marknad som ProBank var verksam på konstaterar kommissionen att ProBank var en mycket liten bank (cirka 1 % av de grekiska bankernas totala tillgångar och en marknadsandel på omkring 1 % för lån och mindre än 2 % för inlåning) och följaktligen var tillgångarna och skulderna i ProBank som överfördes till banken små jämfört med storleken på det grekiska banksystemet.
- (273) Dessutom erbjöds ProBanks verksamhet till konkurrenterna genom en öppen auktion. Efter försäljningen upphörde ProBank att existera som en fristående konkurrent, eftersom de överförda verksamheterna var helt integrerade i banken.
- (274) Med tanke på hur små de överlåtna verksamheterna var, försäljningsförfarandets öppenhet och den fullständiga integreringen av Probanks verksamhet i banken, drar kommissionen slutsatsen att ingen otillbörlig snedvridning av konkurrensen skett, trots det mycket stora stödbeloppet och avsaknaden av ersättning.

6.3.4.4 Slutsats om förenligheten med omstruktureringsmeddelandet

- (275) På grundval av denna analys drar kommissionen slutsatsen att försäljningen av de utvalda tillgångarna och skulderna i ProBank och deras integrering i banken garanterar att Probanks verksamhet återigen blir lönsam på lång sikt, att stödet är begränsat till minsta möjliga och att det inte finns några onödiga snedvridningar av konkurrensen, i enlighet med omstruktureringsmeddelandet.

6.3.5 Slutsats om förenligheten av stödet till ProBank med den inre marknaden

- (276) Alla de stödåtgärder som anges i tabell 11 är förenliga med den inre marknaden.

7. BEDÖMNING AV DET STÖD SOM BANKEN BEVILJATS

7.1 FÖREKOMST AV STATLIGT STÖD OCH STÖDBELOPP

- (277) Kommissionen måste fastställa förekomsten av statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget.

7.1.1 Förekomst av stöd i de åtgärder som beviljats enligt stödordningen för de grekiska bankerna (åtgärderna L1 och A)

7.1.1.1 Statligt likviditetsstöd som beviljats inom ramen för garantiåtgärden och åtgärden för statsobligationslån (åtgärd L1)

- (278) Kommissionen har redan i besluten om godkännande och förlängning av stödordningen för de grekiska bankerna ⁽¹²¹⁾ fastställt att likviditetsstöd som beviljas enligt stödordningen utgör stöd. Utestående garantier uppgick den 15 april 2011 till 12 873 miljoner euro och till 14 798 miljoner euro per den 30 november 2013. Vid dessa datum uppgick de utestående lånen av statsobligationer till banken till 787 miljoner euro respektive 847 miljoner euro. Framtida likviditetsstöd som beviljas enligt denna stödordning skulle också utgöra statligt stöd.

7.1.1.2 Statlig rekapitalisering som beviljats enligt rekapitaliseringsordningen (åtgärd A)

- (279) Kommissionen fastställde redan i beslutet av den 19 november 2008 om stödordningen för de grekiska bankerna att rekapitaliseringar som beviljas inom ramen för rekapitaliseringsåtgärden i denna ordning ska anses utgöra stöd. Banken har fått 1 350 miljoner euro i form av preferensaktier, vilket utgör 2,1 % av bankens riskvägda tillgångar ⁽¹²²⁾.
- (280) Under 2010 införde Grekland flera ändringar av de tekniska kriterierna för dessa preferensaktier, enligt vilka kupongen ökar med 2 % varje år om de inte löses in inom fem år. Eftersom ändringarna innebär att ersättningen till staten ökar om preferensaktierna inte löses in eller konverteras efter fem år, drar kommissionen slutsatsen att ändringarna av de tekniska kriterierna inte gav någon som helst fördel för banken och därför inte medför ytterligare statligt stöd.

7.1.2 Förekomst av stöd i det statsgaranterade akuta likviditetsstödet (åtgärd L2)

- (281) Kommissionen klargör i punkt 51 i bankmeddelandet från 2008 att medel från en centralbank till finansinstitut inte utgör stöd om fyra kumulativa villkor är uppfyllda när det gäller finansinstitutens solvens, facilitetens säkerhet, den ränta som finansinstitutet får betala och avsaknaden av statlig motgaranti. Eftersom det statsgaranterade akuta likviditetsstöd som beviljats banken inte uppfyller de fyra kumulativa villkoren, främst eftersom det är statligt garanterat och beviljas tillsammans med andra stödåtgärder, kan kommissionen inte dra slutsatsen att det statsgaranterade akuta likviditetsstödet inte utgör statligt stöd.
- (282) Det statsgaranterade akuta likviditetsstödet uppfyller villkoren i artikel 107.1 i fördraget. För det första kommer eventuella förluster att bäras av staten, eftersom åtgärden omfattar en statlig garanti till förmån för Greklands centralbank. Åtgärden har därför inslag av statliga medel. Det statsgaranterade likviditetsstödet det möjligt för bankerna att få tillgång till finansiering vid en tidpunkt då de inte har tillgång till kapitalmarknadsfinansiering och Eurosystemets vanliga refinansieringstransaktioner. Det statsgaranterade likviditetsstödet innebär därför en fördel för banken. Eftersom det statsgaranterade akuta likviditetsstödet är begränsat till banksektorn är åtgärden selektiv. Eftersom det statsgaranterade akuta likviditetsstödet gör det möjligt för banken att fortsätta vara verksam på marknaden och undvika att hamna i konkurs och behöva lämna marknaden snedvrider det konkurrensen. Handeln mellan medlemsstaterna påverkas av den fördel som banken fått, eftersom banken är verksam i andra medlemsstater och eftersom finansinstitut från andra medlemsstater bedriver verksamhet eller skulle kunna vara intresserade av att bedriva verksamhet i Grekland.
- (283) På grundval av ovanstående anser kommissionen att det statsgaranterade likviditetsstödet (åtgärd L2) utgör statligt stöd. Det statsgaranterade akuta likviditetsstödet har varierat i omfattning över tiden. Den 31 december 2012 uppgick det till omkring 30,9 miljarder euro.

⁽¹²¹⁾ Se fotnoterna 1 och 3.

⁽¹²²⁾ Se beslutet att inleda förfarandet avseende NBG, skäl 38.

7.1.3 Förekomst av stöd i de åtgärder som beviljats genom HFSF (åtgärderna B1, B2 och B3)

7.1.3.1 Den första tillfälliga rekapitaliseringen (åtgärd B1)

- (284) Redan i avsnitt 5.1 i beslutet att inleda förfarandet avseende NBG drog kommissionen slutsatsen att den första tillfälliga rekapitaliseringen utgör statligt stöd. Det mottagna kapitalet uppgick till 7 430 miljoner euro.

7.1.3.2 Den andra tillfälliga rekapitaliseringen (åtgärd B2)

- (285) Åtgärd B 2 genomfördes med medel från HFSF som, enligt skäl 49 i beslutet att inleda förfarandet avseende NBG, inbegriper statliga medel.
- (286) När det gäller förekomsten av en förmån ökade åtgärd B2 bankens kapitaltäckningskvot till en nivå som gjorde det möjligt för banken att fortsätta sin verksamhet på marknaden och få tillgång till finansiering från Eurosystemet. Dessutom utgörs ersättningen för åtgärd B2 av upplupna räntor på EFSF-obligationer och en ytterligare avgift på 1 %. Eftersom denna ersättning är uppenbart lägre än ersättningen för liknande kapitalinstrument på marknaden, skulle banken med säkerhet inte ha kunnat anskaffa detta kapital på marknaden på samma villkor. Åtgärd B2 innebär därför att banken beviljades en förmån med statliga medel. Eftersom åtgärden bara har gjorts tillgänglig för banken var den av selektiv karaktär.
- (287) Bankens ställning stärktes till följd av åtgärd B2 eftersom banken fick de ekonomiska medel som krävdes för att fortsätta uppfylla kapitalkraven, vilket därmed ledde till snedvridning av konkurrensen. Eftersom banken är verksam inom banksektorn i andra medlemsstater och eftersom finansinstitut från andra medlemsstater bedriver verksamhet i Grekland, särskilt på försäkringsmarknaden, påverkar åtgärd B2 även handeln mellan medlemsstaterna.
- (288) Kommissionen anser att åtgärd B2 utgör statligt stöd. Den anmäldes som stöd av de nationella myndigheterna. Det mottagna kapitalet uppgick till 2 326 miljoner euro.

7.1.3.3 HFSF:s deltagande i rekapitaliseringen våren 2013 (åtgärd B3)

- (289) Med HFSF:s deltagande i rekapitaliseringen våren 2013 (åtgärd B3) avses den partiella omvandlingen av den första och den andra tillfälliga rekapitaliseringen (åtgärderna B1 och B2) till en permanent rekapitalisering på 8 677 miljoner euro i stamaktier. Eftersom åtgärd B3 utgör omvandlingen av stöd som redan beviljats inbegriper den fortfarande statliga medel, men innebär ingen ökning av det nominella stödbeloppet. För ett visst nominellt stödbelopp ger åtgärden däremot banken en större fördel (och snedvrider därmed konkurrensen) eftersom den utgör en permanent rekapitalisering och inte en tillfällig rekapitalisering, vilket är fallet med åtgärderna B1 och B2.
- (290) Sådant stöd beviljades inte till alla banker med verksamhet i Grekland. När det gäller snedvridning av konkurrensen och inverkan på handeln konstaterar kommissionen bland annat att stödet gjorde det möjligt för banken att bedriva verksamhet i andra medlemsstater, t.ex. Rumänien och Bulgarien. En avveckling av banken skulle ha lett till att dess verksamhet i utlandet upphörde, genom likvidation eller försäljning av dessa verksamheter. På försäkringssidan konkurrerar Greklands centralbank dessutom med dotterbolag till försäkringsföretag från andra medlemsstater. Stödet snedvrider således konkurrensen och påverkar handeln mellan medlemsstaterna. Kommissionen anser därför att åtgärd B3 utgör statligt stöd.

7.1.3.4 Slutsats om åtgärderna B1, B2 och B3

- (291) Åtgärderna B1, B2 och B3 utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget. Beloppet för det statliga stöd som ingår i åtgärderna B1, B2 och B3 uppgår till 9 756 miljoner euro. Såsom anges i avsnitt 7.1.3.3 omvandlades endast en del av den första och den andra tillfälliga rekapitaliseringen (åtgärderna B1 och B2) till en permanent rekapitalisering på 8 677 miljoner euro (åtgärd B3), medan återstoden betalades till HFSF sex månader efter det att beslutet meddelats ⁽¹²³⁾.
- (292) I punkt 31 i omstruktureringsmeddelandet föreskrivs att kommissionen måste beakta stödet "i förhållande till bankens riskvägda tillgångar" och inte bara det absoluta stödbeloppet. Åtgärderna B1, B2 och B3 beviljades under en ettårsperiod från april 2012 ⁽¹²⁴⁾ till maj 2013. Under denna period ändrades bankens riskvägda tillgångar. Frågan är därför vilken nivå av riskvägda tillgångar som bör användas, och särskilt huruvida det statliga stödet bör bedömas mot bakgrund av de riskvägda tillgångar som fanns i början eller i slutet av perioden.

⁽¹²³⁾ HFSF, årsredovisning för det budgetår som slutade den 31 december 2013, juni 2014, s. 6.

⁽¹²⁴⁾ Se fotnot 56.

Åtgärderna B1, B2 och B3 syftar till att täcka ett kapitalbehov som fastställdes av Greklands centralbank i mars 2012 (stresstest 2012). Med andra ord fanns det kapitalbehov som dessa statliga stödåtgärder syftade till att avhjälpa redan i mars 2012. Kommissionen anser därför att de stödbelopp som ingår i åtgärd B1, B2 och B3 ska jämföras med bankens riskvägda tillgångar per den 31 mars 2012. Kommissionen erinrar också om att Greklands centralbank, efter mars 2012 och fram till rekapitaliseringen våren 2013, inte beaktade förvärv från de grekiska bankernas sida för att anpassa sina kapitalbehov uppåt eller nedåt. Denna omständighet visar dessutom att åtgärderna B1, B2 och B3 utgjorde stöd till förmån för banken per den 31 mars 2012 i dess dåvarande form.

- (293) Den första och den andra tillfälliga rekapitaliseringen uppgick tillsammans till 9 756 miljoner euro. Detta belopp motsvarar 15,3 % av bankens riskvägda tillgångar per den 31 mars 2012.
- (294) Eftersom banken lyckats locka till sig privat kapital uppgick det faktiska belopp som tillförts från HFSF till banken endast till 8 677 miljoner euro, vilket motsvarar 13,6 % av bankens riskvägda tillgångar per den 31 mars 2012.

7.1.4 Slutsats om förekomsten av stöd och det totala belopp som banken mottagit i stöd

- (295) Åtgärderna A, B1, B2, B3, L1 och L2 utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget. Dessa åtgärder sammanfattas i tabell 12.

Tabell 12

Översikt av det totala stödet till banken

Ref.	Åtgärd	Typ av åtgärd	Stödbelopp	Stöd/riskvägda tillgångar
A	Preferensaktier	Kapitalstöd	1 350 miljoner euro	2,1 %
B1 B2	Den första tillfälliga rekapitaliseringen Den andra tillfälliga rekapitaliseringen	Kapitalstöd	7 430 miljoner euro 2 326 miljoner euro	15,3 %
Totalt kapitalstöd som beviljats banken			11 106 miljoner euro	17,3 %
B3	Rekapitaliseringen våren 2013	Kapitalstöd	8 677 miljoner euro	
Totalt kapitalstöd som beviljats banken, med undantag av stöd som återbetalats inom sex månader			10 027 miljoner euro	15,6 %
Ref.	Åtgärd	Typ av åtgärd	Nominellt stödbelopp	
L1	Likviditetsstöd	Garanti Obligationslån	Garantier: 14,8 miljarder euro Obligationslån: 0,8 miljarder euro	Per den 30 november 2013
L2	Statsgaranterat akut likviditetsstöd	Finansiering och garanti	30,9 miljarder euro	Per den 31 december 2012
Totalt likviditetsstöd som beviljats banken			46,5 miljarder euro	

7.2 RÄTTSLIG GRUND FÖR FÖRENLIGHETSBEDÖMNINGEN

- (296) Såsom anges i skäl 207 bör den rättsliga grunden för bedömningen av stödåtgärden vara artikel 107.3 b i fördraget ⁽¹²⁵⁾.
- (297) Under finanskrisen utarbetade kommissionen kriterier för olika typer av stödåtgärder. Principerna för bedömning av stödåtgärder fastställdes först i 2008 års bankmeddelande.
- (298) Vägledning för rekapitaliseringsåtgärder finns i rekapitaliseringsmeddelandet och i 2011 års förlängningsmeddelande.
- (299) I omstruktureringsmeddelandet fastställer kommissionen sin inställning vad gäller bedömningen av omstruktureringsplaner, särskilt behovet av att återställa lönsamheten, säkerställa ett värdefullt bidrag från stödmottagaren och begränsa snedvridningen av konkurrensen.
- (300) Denna ram kompletterades genom 2013 års bankmeddelande, som omfattar stöd som anmälts eller beviljats utan föregående godkännande efter den 31 juli 2013.

7.2.1 Rättslig grund för bedömningen av förenligheten av bankens likviditetsstöd (åtgärd L1)

- (301) Det likviditetsstöd som banken redan erhållit har slutgiltigt godkänts genom de efterföljande besluten om godkännande av åtgärder inom ramen för stödordningen för de grekiska bankerna samt ändringar i och förlängningar av stödordningen ⁽¹²⁶⁾. Ett eventuellt framtida likviditetsstöd till banken kommer att behöva beviljas inom ramen för en stödordning som godkänts på vederbörligt sätt av kommissionen. Villkoren för ett sådant stöd måste godkännas av kommissionen innan det beviljas och behöver därför inte undersökas närmare i detta beslut.

7.2.2 Rättslig grund för bedömningen av preferensaktiernas förenlighet (åtgärd A)

- (302) Den rekapitalisering som beviljats 2009 i form av preferensaktier (åtgärd A), beviljades inom ramen för den rekapitaliseringsåtgärd inom stödordningen för de grekiska bankerna som godkändes 2008 enligt bankmeddelandet från 2008. Den behöver därför inte omprövas enligt 2008 års bankmeddelande utan endast bedömas enligt omstruktureringsmeddelandet.

7.2.3 Rättslig grund för bedömningen av förenligheten av det statsgaranterade akuta likviditetsstödet (åtgärd L2)

- (303) Förenligheten av det statsgaranterade akuta likviditetsstödet (åtgärd L2) bör först bedömas på grundval av 2008 års bankmeddelande och 2011 års förlängningsmeddelande. De statsgaranterade akuta likviditetsstöd som beviljats efter den 31 juli 2013 omfattas av 2013 års bankmeddelande.

7.2.4 Rättslig grund för bedömningen av förenligheten av HFSF:s rekapitaliseringar (åtgärderna B1, B2 och B3)

- (304) Förenligheten av HFSF:s rekapitaliseringar (åtgärderna B1, B2 och B3), i synnerhet vad gäller ersättning, bör först bedömas på grundval av 2008 års bankmeddelande, rekapitaliseringsmeddelandet och förlängningsmeddelandet från 2011. I beslutet att inleda förfarandet avseende NBG uttryckte kommissionen tvivel om förenligheten mellan åtgärd B1 och dessa meddelanden. Eftersom åtgärderna genomfördes före den 1 augusti 2013 omfattas de inte av 2013 års bankmeddelande. Förenligheten av HFSF:s rekapitaliseringar (åtgärderna B1, B2 och B3) bör också bedömas på grundval av omstruktureringsmeddelandet.

7.3 FÖRENLIGHETEN AV ÅTGÄRD L2 MED 2008 ÅRS BANKMEDDELANDE, 2011 ÅRS FÖRLÄNGNINGSMEDDELANDE OCH 2013 ÅRS BANKMEDDELANDE

- (305) För att ett stöd ska vara förenligt enligt artikel 107.3 b i fördraget måste det uppfylla de allmänna förenlighetskriterierna, dvs. lämplighet, nödvändighet och proportionalitet.

⁽¹²⁵⁾ Det noteras också att Grekland har beviljat stödet till banken enligt stödordningen för de grekiska bankerna, som har godkänts av kommissionen på grundval av artikel 107.3 b i fördraget samt genom HFSF, vars inrättande också har godkänts genom kommissionens beslut.

⁽¹²⁶⁾ Se fotnoterna 2 och 3.

- (306) Eftersom de grekiska bankerna stängdes ute från grossistmarknaderna och blev helt beroende av centralbanksfinansiering, såsom anges i skäl 46, och eftersom banken inte kunde låna tillräckliga medel genom vanliga refinansieringstransaktioner, behövde banken statsgaranterat akut likviditetsstöd för att få tillräcklig likviditet och på så sätt undvika konkurs. Kommissionen anser att åtgärd L2 är en lämplig mekanism för att åtgärda den allvarliga störning som skulle ha orsakats av betalningsinställelse för banken.
- (307) Eftersom det statsgaranterade akuta likviditetsstödet innebär relativt höga finansieringskostnader för banken har banken ett tillräckligt incitament för att inte förlita sig till denna finansieringskälla för att utveckla sin verksamhet. Banken fick betala en ränta på [...] räntepunkter högre än de vanliga refinansieringstransaktionerna med Eurosystemet. Dessutom fick banken betala en garantiavgift på [...] räntepunkter till staten. Den totala kostnaden för bankens statsgaranterade akuta likviditetsstöd är därför mycket högre än de normala kostnaderna för ECB:s refinansiering. I synnerhet överstiger skillnaden mellan dessa nivåer på den garantiavgift som begärs i 2011 års förlängningsmeddelande. Den totala ersättning som staten begär kan därför anses vara tillräcklig. Vad gäller storleken på det statsgaranterade akuta likviditetsstödet bedöms detta regelbundet av Greklands centralbank och ECB på grundval av bankens faktiska behov. De övervakar noggrant användningen av sådant stöd och ser till att det begränsas till minsta möjliga. Åtgärd L2 innebär därför inte att banken får ett överskott av likvida medel som skulle kunna användas för att finansiera verksamhet som snedvrider konkurrensen. Det är begränsat till det minsta belopp som är nödvändigt.
- (308) En sådan noggrann granskning av användningen av det statsgaranterade akuta likviditetsstödet och den regelbundna kontrollen av att användningen begränsas till minsta möjliga säkerställer också att likviditeten är proportionell och inte leder till otillbörlig snedvridning av konkurrensen. Kommissionen konstaterar också att Grekland har lovat att banken ska genomföra en omstruktureringsplan för att minska sitt beroende av finansiering från centralbanken och att den kommer att uppfylla beteendemässiga begränsningar, som analyseras i avsnitt 7.6. Detta garanterar att beroendet av likviditetsstöd kommer att upphöra så snart som möjligt och att stödet är proportionellt.
- (309) Åtgärd L2 är därför förenlig med 2008 års bankmeddelande och 2011 års förlängningsmeddelande. Eftersom inga ytterligare krav när det gäller garantier införs genom 2013 års bankmeddelande är åtgärd L2 även förenlig med 2013 års bankmeddelande.

7.4 FÖRENLIGHETEN AV ÅTGÄRDERNA B1, B2 OCH B3 MED 2008 ÅRS BANKMEDDELANDE, REKAPITALISERINGSMEDDELANDET OCH 2011 ÅRS FÖRLÄNGNINGSMEDDELANDE

- (310) Såsom anges i skäl 305 måste ett stöd uppfylla de allmänna förenlighetskriterierna ⁽¹²⁷⁾ lämplighet, nödvändighet och proportionalitet för att vara förenligt enligt artikel 107.3 b i fördraget.
- (311) Rekapitaliseringsmeddelandet och 2011 års förlängningsmeddelande innehåller ytterligare vägledning om storleken på den ersättning som krävs för statliga kapitaltillskott.

7.4.1 Åtgärdernas lämplighet

- (312) Kommissionen anser att HFSF:s rekapitaliseringar (åtgärderna B1, B2 och B3) är lämpliga eftersom de förhindrar att banken går i konkurs. Utan dem skulle banken inte ha kunnat fortsätta sin verksamhet eftersom den hade ett negativt eget kapital i slutet av 2012 ⁽¹²⁸⁾.
- (313) I detta hänseende konstaterade kommissionen i beslutet att inleda förfarandet avseende NBG att banken är en av de största bankinrättningarna i Grekland, både i fråga om utlåning och inlåning. Banken är i sig en systemviktig bank för Grekland. Bankens fallissemang skulle därför ha skapat en allvarlig störning i den grekiska ekonomin. Under de dåvarande omständigheterna hade finansinstituten i Grekland svårt att få tillgång till finansiering. Denna brist på finansiering begränsade deras förmåga att ge lån till den grekiska ekonomin. I detta sammanhang skulle störningarna i ekonomin ha förvärrats av bankens fallissemang. Dessutom blev åtgärderna B1, B2 och B3 nödvändiga främst till följd av PSI-programmet, vilket var en mycket ovanlig och oförutsägbar händelse, och inte främst på grund av vanskötsel eller överdrivet risktagande från bankens sida. Åtgärderna handlar därför främst om resultaten av PSI-programmet och bidrar till att bevara den finansiella stabiliteten i Grekland.

⁽¹²⁷⁾ Se skäl 41 i kommissionens beslut i ärende NN 51/08 Garantiordning för banker i Danmark (EUT C 273, 28.10.2008, s. 2).

⁽¹²⁸⁾ Se årsredovisningarna för 2013, s. 42.

- (314) I beslutet att inleda förfarandet avseende NBG tvivlade kommissionen på att alla till buds stående åtgärder hade vidtagits utan dröjsmål för att banken inte skulle behöva stöd igen i framtiden. Såsom anges i skälen 156, 157 och 158 i detta beslut, har Grekland åtagit sig att genomföra ett antal åtgärder som rör bankens styrning och kommersiella verksamhet. Såsom beskrivs i avsnitt 2.4 har banken också börjat omstrukturera sin verksamhet, och kostnadsminskningar har redan genomförts. Därför har kommissionens tvivel redan undanröjts.
- (315) I beslutet att inleda förfarandet avseende NBG tvivlade kommissionen även på att det fanns tillräckliga garantier i den händelse banken skulle hamna under statlig kontroll eller om privata aktieägare skulle behålla kontrollen även om merparten av äganderätten innehas av staten. De åtaganden som anges i skälen 156, 157 och 158 säkerställer att bankens kreditverksamhet kommer att bedrivas kommersiellt och att den dagliga verksamheten kommer att skyddas från statligt inflytande. Den ram för förbindelserna som avtalats mellan HFSF och banken säkerställer också att statens intressen som huvudägare skyddas mot alltför stort risktagande av bankens ledning.
- (316) Åtgärderna B1, B2 och B3 bidrar därmed till att säkerställa att den finansiella stabiliteten i Grekland bibehålls. Betydande åtgärder har vidtagits för att minimera framtida förluster och se till att bankens verksamhet inte äventyras av olämplig styrning. På grundval av detta konstaterar kommissionen att åtgärderna B1, B2 och B3 är lämpliga.

7.4.2 Nödvändighet – begränsning av stödet till minsta möjliga

- (317) Enligt 2008 års bankmeddelande måste stödåtgärden vara nödvändig för att uppnå målet, både när det gäller belopp och utformning. Detta innebär att ett kapitaltillskott måste begränsas till det minsta belopp som är nödvändigt för att uppnå målet.
- (318) Greklands centralbank beräknade kapitalstödet inom ramen för stresstestet 2012 för att se till att bankens kärnprimärkapitalkvot förblev över en viss nivå under perioden 2012–2014, vilket framgår av tabell 3. Åtgärderna B1, B2 och B3 ger därför inte banken ett kapitalöverskott. Såsom förklaras i skäl 314 har åtgärder vidtagits för att minska risken för att banken kan komma att behöva ytterligare stöd i framtiden.
- (319) Vad gäller återbetalningen av den första och den andra tillfälliga rekapitaliseringen (åtgärderna B1 och B2) erinrar kommissionen om att de beviljades i maj och december 2012 och betalades in natura i form av EFSF-obligationer. Som ersättning har HFSF fått en upplupen ränta på EFSF-obligationerna plus en avgift på 1 %, från utbetalningen av EFSF-obligationerna till rekapitaliseringen våren 2013 ⁽¹²⁹⁾. Såsom betonas i beslutet att inleda förfarandet avseende NBG är ersättningen lägre än det intervall på 7 % till 9 % som anges i rekapitaliseringsmeddelandet. Perioden med låg ersättning var dock begränsad till ett år för åtgärd B1 och fem månader för åtgärd B2 (dvs. fram till omvandlingen av den tillfälliga rekapitaliseringen till en standardrekapitalisering i stamaktier, dvs. åtgärd B3). Samtidigt som den första och andra tillfälliga rekapitaliseringen inte utlöste en flykt av befintliga aktieägare föranledde rekapitaliseringen våren 2013, dvs. den partiella omvandlingen av den första och andra rekapitaliseringen, en kraftig minskning av antalet befintliga aktieägare eftersom deras andel i bankens eget kapital minskade till 5,1 %. På så sätt lyckades man åtgärda den onormala situation som rådde efter den första tillfälliga rekapitaliseringen. De tvivel som kommissionen uttryckte i beslutet att inleda förfarandet avseende NBG kvarstår således inte längre.
- (320) Med tanke på de ovanliga orsakerna till bankens problem, där förlusterna främst härrör från en skuldavskrivning till förmån för staten (PSI-programmet och ett återköp av skulden, vilket ger staten en betydande fördel, det vill säga en skuldminskning) och från effekterna av en utdragen lågkonjunktur i den inhemska ekonomin, kan kommissionen godta en sådan tillfällig avvikelser från de normala ersättningskrav som fastställs i rekapitaliseringsmeddelandet ⁽¹³⁰⁾.
- (321) När det gäller åtgärd B3 bör kapitaltillskott, enligt punkt 8 i 2011 års förlängningsmeddelande, göras med en tillräcklig sänkning av det aktiepris som anpassats till minskningseffekten för att ge en rimlig garanti för att staten får tillräckliga intäkter. Samtidigt som åtgärd B3 inte innebär någon betydande sänkning av aktiepriserna som anpassats till minskningseffekten, var det i själva verket omöjligt att uppnå en betydande rabatt i förhållande till det teoretiska priset utan teckningsrätter ⁽¹³¹⁾. Före rekapitaliseringen våren 2013 var bankens kapital negativt och

⁽¹²⁹⁾ Se skäl 104: den upplupna räntan räknas som ytterligare bidrag från HFSF och ökade därför det ersättningsbelopp som erhöles från HFSF efter rekapitaliseringen våren 2013.

⁽¹³⁰⁾ Se även avsnitt 7.6.1.

⁽¹³¹⁾ Det teoretiska priset utan teckningsrätter är en allmänt vedertagen metod för att bedöma en aktiekapitalökningens utspädningsseffekt.

dess börsvärde var endast en bråkdel av den kapitalökning som skulle genomföras. Under sådana omständigheter uppkommer frågan om banken borde ha gjort sig av med de befintliga aktieägarna. Kommissionen noterar att emissionspriset var 50 % lägre än det genomsnittliga marknadspriset under de 50 dagar som föregick fastställandet av emissionspriset. Kommissionen noterar också att minskningen av antalet befintliga aktieägarna var enormt, eftersom de endast stod för 5,1 % av aktieinnehavet i banken efter rekapitaliseringen. En ytterligare rabatt på marknadspriset skulle därför endast ha en begränsad inverkan på ersättningen från HFSF. Med tanke på den särskilda situationen för de grekiska bankerna, vilken beskrivs i skäl 320, och med tanke på att behovet av stöd härrör från en skuldavskrivning till förmån för staten, anser kommissionen att priset på de aktier som tecknats av staten var tillräckligt lågt.

- (322) HFSF emitterade också köpoptioner och beviljade en option för varje ny aktie som tecknades av en privat investerare som deltog i rekapitaliseringen våren 2013. HFSF beviljade köpoptionerna utan betalning. Såsom förklaras i skäl 112 ger varje köpoption rätt att köpa 8,23 aktier i HFSF vid regelbundna tidpunkter och lösenbelopp. Lösenbeloppet är lika med HFSF:s aktiepris plus en årlig och kumulativ marginal (4 % för år ett, 5 % för år två, 6 % för år tre, 7 % för år fyra och därefter 8 % på årsbasis under de senaste sex månaderna). Den ersättning som mottas av HFSF för de aktier den äger är de facto begränsad till dessa nivåer. Denna ersättning är lägre än intervallet på 7 till 9 % som anges i rekapitaliseringsmeddelandet. Eftersom dessa optioner var en avgörande faktor för framgången av den riktade nyemission som inleddes av banken före rekapitaliseringen våren 2013, anser kommissionen att dessa optioner gav banken möjlighet att minska mängden stöd med 1 079 miljoner euro. På grund av bankens låga kapitaltäckningskvot före rekapitaliseringen och den höga graden av osäkerhet vid den tidpunkten framgick det av de simuleringar som då fanns tillgängliga att de privata investerarna inte skulle ha uppnått tillräcklig avkastning och inte skulle ha deltagit om det inte vore för köpoptionerna. Av de orsaker som anges i skälen 313 och 320 kan kommissionen, eftersom HFSF skulle få en minimal positiv ersättning om köpoptionerna löstes in och eftersom det var ett mål i memorandumet att locka privata investerare för att hålla vissa banker under privat förvaltning och undvika situationer där hela banksektorn kontrolleras av HFSF, godta en sådan avvikelse från de normala ersättningskrav som anges i rekapitaliseringsmeddelandet. Detta godtagande grundar sig även på det faktum att HFSF-lagen, i dess lydelse från mars 2014, inte föreskriver någon anpassning av köpoptionerna i händelse av en ökning av aktiekapitalet utan förköpsrättigheter, att endast köpoptionens lösenbelopp får anpassas i händelse av en nyemission samt att anpassningen endast får ske i efterhand och endast upp till beloppet för de inkomster som realiserats genom HFSF:s försäljning av förköpsrättigheter. Dessutom gör Greklands åtagande om att ansöka om godkännande från kommissionen före varje återköp av de optioner som utfärdats av HFSF att kommissionen har möjlighet att se till att eventuella framtida återköp inte ytterligare minskar ersättningen till HFSF och ökar ersättningen till innehavarna av köpoptionerna.
- (323) Vad gäller det faktum att HFSF:s aktier är utan rösträtt, erinrar kommissionen om att behovet av stöd inte främst härrör från överdrivet risktagande. Dessutom var det ett mål i programmet mellan den grekiska regeringen, EU, IMF och ECB att hålla vissa banker under privat förvaltning. Ramen för förbindelserna och det automatiska återinförandet av rösträtt i händelse av underlåtenhet att genomföra omstruktureringsplanen skyddar likaså mot framtida överdrivet risktagande från enskilda chefers sida. Slutligen utgör PSI och återköpet i december 2012 en form av ersättning till staten, eftersom man drog fördel av en minskad skuld till banken med flera miljarder euro. Av alla dessa skäl kan kommissionen godta att HFSF mottar aktier utan rösträtt. Kommissionen drar därför slutsatsen att åtgärd B3 var nödvändig.
- (324) Sammanfattningsvis är åtgärderna B1, B2 och B3 nödvändiga som undsättningsstöd både när det gäller belopp och utformning.

7.4.3 Proportionalitet – åtgärder för att minska negativa spridningseffekter

- (325) Banken har mottagit ett mycket omfattande statligt stöd. Denna situation kan därför leda till allvarliga snedvridningar av konkurrensen. Grekland har emellertid åtagit sig att vidta ett antal åtgärder för att minska negativa spridningseffekter. I synnerhet innebär åtagandena att bankens verksamhet kommer att fortsätta bedrivas kommersiellt, såsom förklaras i skälen 157 och 158. Grekland har också åtagit sig att införa ett förvärvsförbud och att göra ett antal avyttringar utomlands och i annan verksamhet än den grekiska bankverksamheten, såsom anges i skäl 159. Begränsningarna av snedvridningen av konkurrensen utvärderas ytterligare i avsnitt 7.6.
- (326) En övervakningsförvaltare har utsetts i banken som ska övervaka att åtagandena om styrning och kommersiella transaktioner fullgörs korrekt. Detta kommer att förhindra eventuella skadliga förändringar i bankens affärsmetoder och därigenom minska eventuella negativa spridningseffekter.

- (327) Slutligen lämnades en ny genomgripande omstruktureringsplan in till kommissionen den 25 juni 2014. Omstruktureringsplanen behandlas i avsnitt 7.6.
- (328) Sammanfattningsvis har de tvivel som kommissionen uttryckte i beslutet att inleda förfarandet avseende NBG skingrats. Åtgärderna B1, B2 och B3 är proportionella mot bakgrund av punkt 15 i 2008 års bankmeddelande.

7.4.4 Slutsats om förenligheten av HFSF:s rekapitaliseringar med 2008 års bankmeddelande, rekapitaliseringsmeddelandet och 2011 års förlängningsmeddelande

- (329) Kommissionen drar därför slutsatsen att HFSF:s kapitaliseringar (åtgärderna B1, B2 och B3) är lämpliga, nödvändiga och proportionella, mot bakgrund av punkt 15 i 2008 års bankmeddelande, rekapitaliseringsmeddelandet och 2011 års förlängningsmeddelande. Åtgärderna B1, B2 och B3 är därför förenliga med 2008 års bankmeddelande, rekapitaliseringsmeddelandet och 2011 års förlängningsmeddelande.

7.5 FÖRENLIGHETEN AV FÖRVARVEN AV DE TRE KOOPERATIVA BANKERNA, FB-BANKEN OCH PROBANK MED OMSTRUKTURERINGSMEDDELANDET

- (330) I punkt 23 i omstruktureringsmeddelandet förklaras att förvärv av verksamhet av banker som mottagit stöd inte kan finansieras genom statligt stöd, såvida detta inte är av avgörande betydelse för att återställa verksamhetens lönsamhet. Dessutom föreskrivs i punkterna 40 och 41 i omstruktureringsmeddelandet att banker inte får använda statligt stöd för förvärv av konkurrerande verksamheter, såvida inte förvärvet ingår som ett led i en konsolideringsprocess som är nödvändig för att återställa den finansiella stabiliteten eller för att säkerställa en effektiv konkurrens. Dessutom kan förvärv äventyra eller försvåra återställandet av lönsamheten. Kommissionen måste därför bedöma huruvida de förvärv som banken har gjort kan vara förenliga med omstruktureringsmeddelandet.

7.5.1 Förenligheten av förvärvet av de utvalda skulderna i de tre kooperativa bankerna med omstruktureringsmeddelandet

7.5.1.1 Förvärvets effekt på bankens långsiktiga lönsamhet

- (331) Förvärvet av de utvalda tillgångarna och skulderna från de tre kooperativa bankerna ökar bankens långsiktiga lönsamhet.
- (332) Vid tidpunkten för förvärvet hade de grekiska bankerna redan haft betydande kapitalutflöden mellan 2010 och mitten av 2012 och uteslöts från de internationella finansieringsmarknaderna. Detta är skälet till att fyra av de fem största grekiska bankerna lämnade in anbud om att förvärva de tre kooperativa bankernas insättningar. Integreringen av de tre kooperativa bankernas insättningar i bankens balansräkning gynnade dess likviditetsprofil. Om banken inte hade förvärvat insättningarna från de tre kooperativa bankerna skulle dess kvot mellan inlåning och utlåning ha varit högre.
- (333) Banken har även snabbt integrerat de förvärvade insättningarna utan att för den skull överta kostsamma infrastrukturer eller filialnät. Dessutom tog inte banken över några lån, och därför ökade förvärvet inte heller dess risker eller kapitalkrav.

7.5.1.2 Förvärvets effekt på det stödbelopp som banken behöver

- (334) I enlighet med punkt 23 i omstruktureringsmeddelandet bör omstruktureringsstöd inte användas för förvärv av andra företag utan endast för att täcka omstruktureringskostnader som är nödvändiga för att återställa bankens lönsamhet. I detta fall är förvärvet inte nödvändigt för bankens lönsamhet i den mening som avses i punkt 23 i omstruktureringsmeddelandet, även om det har positiva effekter på bankens lönsamhet.
- (335) Inköpspriset var dock mycket lågt. Den ersättning som banken betalade för förvärvet av de överförda skulderna för alla de tre kooperativa bankerna fastställdes till [...] % av värdet av de överförda insättningarna och uppgick till mindre än [...] miljoner euro, dvs. [0–0,02] % av de totala tillgångarna i banken per december 2011. Denna ersättning kan därför betraktas som mycket låg.
- (336) Kommissionen drar slutsatsen att förvärvet av de tre kooperativa bankerna inte undergrävd begränsningen av omstruktureringskostnaderna till minsta möjliga.

7.5.1.3 Förfärdets snedvridande effekt på konkurrensen

- (337) I enlighet med punkterna 39 och 40 i omstruktureringsmeddelandet får statligt stöd inte användas till skada för företag som inte åtnjuter stöd för förvärv av konkurrerande verksamheter. I punkt 41 i omstruktureringsmeddelandet anges även att förvärv kan godkännas "om de ingår som ett led i en konsolideringsprocess som är nödvändig för att återställa den finansiella stabiliteten eller för att säkerställa en effektiv konkurrens", att förvärvsprocessen bör vara rättvis och att förvärvet bör säkerställa en effektiv konkurrens på den relevanta marknaden.
- (338) Greklands centralbank ansåg att de tre kooperativa bankerna inte var lönsamma och att genomförandet av avvecklingsåtgärder var nödvändiga för att bevara den finansiella stabiliteten. Förvärvet av de tre kooperativa bankerna kan därför ses som ett led i en konsolideringsprocess som är nödvändig för att återställa en finansiell stabilitet av den typ som beskrivs i punkt 41 i omstruktureringsmeddelandet.
- (339) Dessutom var inköpspriset mycket lågt. Ingen anbudsgivare som stod utan stöd lämnade in ett giltigt anbud för att förvärva tillgångarna och skulderna i de tre kooperativa bankerna, och försäljningsprocessen var öppen och icke-diskriminerande. Bankens förvärv av de utvalda tillgångarna och skulderna i Achaia-banken godkändes också ⁽¹³²⁾ av den grekiska konkurrensmyndigheten ⁽¹³³⁾. Det kan därför antas att resultatet av försäljningen inte äventyrar en effektiv konkurrens i Grekland.
- (340) Förvärvet omfattas därför av undantaget i punkt 41 i omstruktureringsmeddelandet.

7.5.1.4 Slutsats om förvärvet av de utvalda tillgångarna och skulderna från tre kooperativa bankerna

- (341) Kommissionen drar slutsatsen att förvärvet uppfyller kraven i omstruktureringsmeddelandet mot bakgrund av den unika situationen för de grekiska bankerna ⁽¹³⁴⁾ och de speciella omständigheterna kring förvärvet av de tre kooperativa bankerna.

7.5.2 Förenligheten av förvärvet av FB-banken med omstruktureringsmeddelandet

7.5.2.1 Effekten av förvärvet av FB-banken på bankens långsiktiga lönsamhet

- (342) Vad gäller verksamhetens lönsamhet kommer förvärvet av FB-banken att öka bankens lönsamhet på lång sikt, eftersom en sammanslagning av två banker på samma geografiska marknad ger synergimöjligheter. I synnerhet vid tidpunkten för förvärvet skulle banken uppnå synergieffekter genom att rationalisera filialnätet, anpassa produkt- och kreditpolicy och effektivisera och konsolidera it-plattformen. I sitt slutliga anbud uppskattade banken att den skulle undanröja de flesta FB-bankens rörelsekostnader, samtidigt som den skulle anpassa kostnaderna för de överförda insättningarna till bankens räntepolicy genom att minska den ränta som betalats på FB-bankens insättningar till de nivåer som banken betalar på sina insättningar, och samtidigt behålla FB-bankens befintliga kunder.
- (343) När det gäller framtida kreditförluster förvärvat banken FB-bankens lån till verkligt värde, och inte till bokfört värde. Detta begränsar risken för framtida nedskrivningar.
- (344) När det gäller likviditet har förvärvet en positiv inverkan på banken eftersom den har förvärvat mer nettoutlåning än nettoutlåning.
- (345) I fråga om kapitalkrav erinras det om att bankens anbud var beroende av att HFSF täckte de kapitalbehov som skapats genom förvärvet av FB-bankens tillgångar. Banken använde sig dock inte av denna möjlighet, eftersom den lyckades uppbåda tillräckligt med privat kapital från marknaden i maj 2014.
- (346) Kommissionen anser därför att förvärvet är positivt för återställningen av bankens långsiktiga lönsamhet.

⁽¹³²⁾ Den grekiska konkurrensmyndighetens beslut 542/VII/19.6.2012 offentliggjordes i Greklands officiella tidning (FEK B' 238/8.2.2013), finns på http://www.epant.gr/img/x2/apofaseis/apofaseis696_1_1362562606.pdf

⁽¹³³⁾ Förvärven av de överförda tillgångarna och skulderna i Lamia-banken och i Lesvos-Limnos-banken anmäldes inte till den grekiska konkurrenskommissionen eftersom omsättningen för den överförda delen av var och en av de kooperativa bankerna inte översteg det tröskelvärde på 15 miljoner euro som fastställs i artikel 6.1 i lag 3959/2011 i kombination med artikel 10.3 a i samma lag.

⁽¹³⁴⁾ Se även avsnitt 7.5.1.

7.5.2.2 Förfärvens effekt på det stödbelopp som banken behöver

- (347) I enlighet med punkt 23 i omstruktureringsmeddelandet bör omstruktureringsstöd inte användas för förvärv av andra företag utan endast för att täcka omstruktureringskostnader som är nödvändiga för att återställa bankens lönsamhet. I detta fall är förvärvet inte nödvändigt för bankens lönsamhet i den mening som avses i punkt 23 i omstruktureringsmeddelandet, även om det har positiva effekter på bankens lönsamhet.
- (348) Banken betalade inte någon ersättning för att köpa de utvalda tillgångarna och skulderna i FB-banken. Dessutom var bankens anbud beroende av att HFSF täckte det kapitalbehov som skapats genom förvärvet av FB-bankens tillgångar. Därför resulterade inte förvärvet i att förvärvaren behövde ytterligare statligt stöd. I fråga om eventuella framtida kapitalbehov som uppstått till följd av förvärvet konstaterar kommissionen att tillgångarna förvärvades till verkligt värde, vilket begränsar risken för ytterligare förluster i framtiden.
- (349) Sammanfattningsvis använde inte banken stöd för att finansiera förvärvet av FB-banken och förvärvet strider inte mot principen om att stödet ska begränsas till minsta möjliga.

7.5.2.3 Förfärvet snedvridande effekt på konkurrensen

- (350) I enlighet med punkterna 39 och 40 i omstruktureringsmeddelandet får statligt stöd inte användas till skada för företag som inte åtnjuter stöd för förvärv av konkurrerande verksamheter. I punkt 41 i omstruktureringsmeddelandet anges även att förvärv kan godkännas "om de ingår som ett led i en konsolideringsprocess som är nödvändig för att återställa den finansiella stabiliteten eller för att säkerställa en effektiv konkurrens", att förvärvsprocessen bör vara rättvis och att förvärvet bör säkerställa en effektiv konkurrens på den relevanta marknaden.
- (351) Såsom anges i skäl 76 var FB-banken inte en lönsam bank som fristående verksamhet. Memorandumet från december 2012 byggde på avveckling av de underkapitaliserade bankerna genom ett förfarande för uppköp och övertagande eller, som ett andra alternativ, genom skapande av en så kallad brobank. Såsom anges i skäl 77, och i enlighet med memorandumet, konstaterade Greklands centralbank att genomförandet av avvecklingsåtgärder var avgörande för att bevara insättarnas förtroende för det grekiska banksystemet. Transaktionen kan därför ses som ett led i en konsolideringsprocess som var nödvändig för att återställa en sådan finansiell stabilitet som avses i punkt 41 i omstruktureringsmeddelandet.
- (352) Ingen anbudsgivare som stod utan stöd lämnade ett giltigt bud för att förvärva FB-banken, och försäljningsprocessen var öppen och icke-diskriminerande. Banken trängde därför inte ut någon anbudsgivare som stod utan stöd. Förfärvet av FB-banken godkändes av den grekiska konkurrensmyndigheten ⁽¹³⁵⁾. Det kan därför antas att resultatet av försäljningen inte äventyrar en effektiv konkurrens i Grekland.
- (353) Med hänsyn till dessa faktorer kan det konstateras att förvärvet av FB-banken omfattas av undantaget i punkt 41 i omstruktureringsmeddelandet.

7.5.2.4 Slutsats om förvärvet av FB-banken

- (354) Mot bakgrund av de särskilda förhållandena kring förvärvet av FB-banken konstaterar kommissionen att förvärvet uppfyller kraven i omstruktureringsmeddelandet.

7.5.3 Förenligheten av förvärvet av ProBank med omstruktureringsmeddelandet

7.5.3.1 Effekten av förvärvet av ProBank på bankens långsiktiga lönsamhet

- (355) Vad gäller verksamhetens lönsamhet kommer förvärvet av ProBank att öka bankens lönsamhet på lång sikt, eftersom den kommer att uppnå betydande synergieffekter. I synnerhet vid tidpunkten för förvärvet förväntade banken sig att dess årliga synergieffekter skulle uppgå till [...] miljoner euro i slutet av 2015 ⁽¹³⁶⁾. Banken förväntas fånga upp synergieffekterna genom att rationalisera filialnätet, minska antalet anställda i den sammanslagna enheten, slå ihop företagets funktioner samt konsolidera it-system och centraliserade

⁽¹³⁵⁾ Den grekiska konkurrensmyndighetens beslut 568/VII/15.7.2013 offentliggjordes i Greklands officiella tidning (FEK B' 2460/1.10.2013), finns på http://www.epant.gr/img/x2/apofaseis/apofaseis707_1_1381133065.pdf

⁽¹³⁶⁾ Se bankens presentation NBG-Probank, *Creating Value* av den 24 april 2013, s. 8.

verksamheter. Banken förväntas dessutom uppnå en betydande del av synergieffekterna genom att anpassa kostnaderna för de överförda insättningarna till bankens räntepolicy genom att minska räntorna på insättningarna i ProBank till de nivåer som betalas på bankens insättningar.

- (356) När det gäller risken för framtida kreditförluster förvärvade banken ProBanks lån till verkligt värde, och inte till bokfört värde. Detta begränsar risken för framtida nedskrivningar.
- (357) När det gäller likviditet har förvärvet en positiv inverkan på banken eftersom den har förvärvat mer nettoutlåning än nettoutlåning. Förvärvet bidrar därför till att förbättra bankens kvot mellan utlåning och inlåning.
- (358) När det gäller kapitalkraven erinrar kommissionen om att bankens anbud var beroende av att HFSF täckte det kapitalbehov som skapats genom förvärvet av ProBanks tillgångar. Banken använde sig dock inte av denna möjlighet, eftersom den lyckades uppbåda tillräckligt med privat kapital från marknaden i maj 2014.
- (359) Kommissionen anser därför att förvärvet är positivt för återställningen av bankens långsiktiga lönsamhet.

7.5.3.2 Förvärvens effekt på det stödbelopp som banken behöver

- (360) I enlighet med punkt 23 i omstruktureringsmeddelandet bör omstruktureringsstöd inte användas för förvärv av andra företag utan endast för att täcka omstruktureringskostnader som är nödvändiga för att återställa bankens lönsamhet. I detta fall är förvärvet inte nödvändigt för bankens lönsamhet i den mening som avses i punkt 23 i omstruktureringsmeddelandet, även om det har positiva effekter på bankens lönsamhet.
- (361) Banken betalade inte någon ersättning för att köpa de utvalda tillgångarna och skulderna i ProBank. Dessutom var bankens anbud beroende av att HFSF täckte det kapitalbehov som skapats genom förvärvet av ProBanks tillgångar. Därför resulterade inte förvärvet i att förvärvaren behövde ytterligare statligt stöd. I fråga om eventuella framtida kapitalbehov som uppstått till följd av förvärvet konstaterar kommissionen att tillgångarna förvärvades till verkligt värde, vilket begränsar risken för ytterligare förluster i framtiden.
- (362) Sammanfattningsvis använde banken inte statligt stöd för att finansiera förvärvet av ProBank och förvärvet strider inte mot principen om att stödet ska begränsas till minsta möjliga.

7.5.3.3 Förvärvets snedvridande effekt på konkurrensen

- (363) I enlighet med punkterna 39 och 40 i omstruktureringsmeddelandet får statligt stöd inte användas till skada för företag som inte åtnjuter stöd för förvärv av konkurrerande verksamheter. I punkt 41 i omstruktureringsmeddelandet anges även att förvärv kan godkännas "om de ingår som ett led i en konsolideringsprocess som är nödvändig för att återställa den finansiella stabiliteten eller för att säkerställa en effektiv konkurrens", att förvärvsprocessen bör vara rättvis och att förvärvet bör säkerställa en effektiv konkurrens på den relevanta marknaden.
- (364) Såsom anges i skäl 86 var ProBank inte lönsam som fristående verksamhet. Memorandumet från maj 2013 byggde på avveckling av de underkapitaliserade bankerna genom ett förfarande för uppköp och övertagande. Såsom anges i skäl 87 konstaterade Greklands centralbank att genomförandet av avvecklingsåtgärderna var avgörande för att bevara insättarnas förtroende för det grekiska banksystemet. Förvärvet kan därför ses som ett led i en konsolideringsprocess som var nödvändig för att återställa en sådan finansiell stabilitet som avses i punkt 41 i omstruktureringsmeddelandet.
- (365) Ingen anbudsgivare som stod utan stöd lämnade in ett giltigt bud för att förvärva ProBank och försäljningsprocessen var öppen och icke-diskriminerande. Banken trängde därför inte ut någon anbudsgivare som stod utan stöd. Förvärvet av ProBank godkändes också av den grekiska konkurrensmyndigheten. Det kan därför antas att resultatet av försäljningen inte äventyrar en effektiv konkurrens i Grekland.
- (366) Med hänsyn till dessa faktorer kan det konstateras att förvärvet av ProBank omfattas av undantaget i punkt 41 i omstruktureringsmeddelandet.

7.5.3.4 Slutsats om förvärvet av ProBank

- (367) Mot bakgrund av de särskilda förhållandena kring förvärvet av ProBank konstaterar kommissionen att förvärvet uppfyller kraven i omstruktureringsmeddelandet.

7.6 FÖRENLIGHET AV ÅTGÄRDERNA A, B1, B2 OCH B3 MED OMSTRUKTURERINGSMEDDELANDET

7.6.1 Svårigheter och konsekvenser för bedömningen enligt omstruktureringsmeddelandet

- (368) Såsom anges i avsnitten 2.1.1 och 2.1.2 härrör bankens svårigheter främst från den grekiska statsskuldskrisen och den djupa recessionen i Grekland och södra Europa. Vad beträffar den förstnämnda faktorn har den grekiska regeringen förlorat tillträde till finansmarknaderna och blev till sist tvungen att förhandla fram ett avtal med de nationella och internationella långivarna, PSI-programmet, vilket resulterade i att fordringarna gentemot staten minskade med 53,3 %. Dessutom byttes 31,5 % av fordringarna ut mot nya grekiska statsobligationer med lägre räntesatser och längre löptider. Staten köpte tillbaka de nya grekiska statsobligationerna från de grekiska bankerna i december 2012 till ett pris på mellan 30,2 % och 40,1 % av det nominella värdet, vilket innebar en ytterligare förlust för de grekiska bankerna. Utöver effekterna av PSI-programmet och återköpet av skulden på bankens kapitalposition noterade banken även betydande uttag av insättningar mellan 2010 och mitten av 2012, på grund av risken för att Grekland skulle lämna euroområdet till följd av en ohållbar offentlig skuldsättning och den ekonomiska nedgången.
- (369) Åtgärderna B1, B2 och B3 uppgår till 9 756 miljoner euro, vilket är lägre än den bokförda förlusten efter PSI-programmet (11 735 miljoner euro). I sådana fall, och om svårigheterna inte i första hand har sin grund i överdrivet risktagande, föreskrivs i punkt 14 i 2011 års förlängningsmeddelande att kommissionen ska sänka sina krav.
- (370) Kommissionen medger att en del av kapitalbehoven beror på ett finansinstituts vanliga exponering för den statsfinansiella risken i sitt hemland. Detta påpekades också i skälen 60 och 71 i beslutet att inleda förfarandet avseende NBG. Följaktligen har banken ett mindre behov av att ta upp frågor om moralisk risk i sin omstruktureringsplan än andra stödmottagande finansinstitut som har ackumulerat överdrivna risker. Eftersom stödatgärderna är mindre snedvridande bör de åtgärder som vidtas för att begränsa snedvridningarna av konkurrensen därför mjukas upp i motsvarande grad. Eftersom PSI-programmet och återköpet av skulden utgör en skuldavskrivning till förmån för staten, kan ersättningen till staten vid rekapitalisering av banken sänkas. Kommissionen konstaterar dock att bankens exponering mot den grekiska statsfinansiella risken var större än för vissa andra stora banker i Grekland. Följaktligen kan inte alla förluster på grekiska statsobligationer tillskrivas ett finansinstituts vanliga exponering för statsfinansiell risk i hemlandet.
- (371) Den andra orsaken till bankens förluster är förlusterna på lån till grekiska hushåll och företag. Kommissionen anser att dessa förluster främst beror på den exceptionellt djupa och långvariga BNP-minskningen på cirka 25 % under fem års tid och inte på en riskabel lånepolicy från bankens sida. Följaktligen skapar inte det stöd som beviljats för att täcka dessa förluster någon moralisk risk, vilket är fallet när stödet skyddar en bank från konsekvenserna av tidigare riskbeteende. Stödet är därför mindre snedvridande ⁽¹³⁷⁾.
- (372) En del av bankens kapitalbehov och kreditförluster härrör dock från vissa internationella dotterbolag. År 2012 gick till exempel verksamheterna i Rumänien och Bulgarien med förlust. De utländska tillgångarna utgjorde också en likviditetsdränering eftersom den koncerninterna finansieringen uppgick till omkring [...] miljarder euro den 31 december 2012.
- (373) Sammanfattningsvis kan en betydande del av förlusterna och behovet av stöd omfattas av punkt 14 i förlängningsmeddelandet från 2011, vilket gör det möjligt för kommissionen att sänka sina krav. En del av stödbehovet beror inte på riskfylld utlåning utan på grekiska kreditförluster på grund av den ovanligt djupa och långa recessionen. Sådant stöd skapar inte en moralisk risk och är därför mindre snedvridande.
- (374) Slutligen härrör en begränsad del av stödbehovet från bankens eget risktagande.
- (375) Eftersom den grekiska ekonomin har minskat med ca 25 % sedan 2008 måste banken anpassa sin organisation, sin kostnadsstruktur och sitt kommersiella nät till de nya förutsättningarna för att återställa lönsamheten. Trots att merparten av stödet inte beror på överdrivet risktagande, måste banken därför omstrukturera sin verksamhet för att säkra sin långsiktiga lönsamhet.

⁽¹³⁷⁾ Se punkt 28 i omstruktureringsmeddelandet och skäl 320 i kommissionens beslut 2011/823/EU av den 5 april 2011 om de åtgärder nr C 11/09 (f.d. NN 53b/08, NN 2/10 och N 19/10) som Nederländerna genomfört till förmån för ABN AMRO Group NV (som skapades efter sammanslagningen av Fortis Bank Nederland och ABN AMRO N) (EUT L 333, 15.12.2011, s. 1).

7.6.2 Lönsamhet

- (376) En omstruktureringsplan måste säkerställa att finansinstitutet kan återställa sin långsiktiga lönsamhet före slutet av omstruktureringsperioden (avsnitt 2 i omstruktureringsmeddelandet). I det aktuella fallet definieras omstruktureringsperioden som perioden mellan antagandet av detta beslut och den 31 december 2018.
- (377) I enlighet med punkterna 9, 10 och 11 i omstruktureringsmeddelandet har Grekland lämnat in en övergripande och detaljerad omstruktureringsplan med fullständig information om bankens affärsmodell. I omstruktureringsplanen fastställs också orsakerna till bankens svårigheter samt vilka åtgärder som vidtagits för att lösa alla lönsamhetsproblem som banken stod inför. I omstruktureringsplanen beskrivs dessutom den strategi som valts för att bevara bankens driftseffektivitet och för att ta itu med den höga andelen nödlidande lån, den sårbara likviditeten och kapitalställningen samt dess utländska företag, som förlitade sig på moderbolaget för finansiering och kapital.

7.6.2.1 Den grekiska bankverksamheten

- (378) När det gäller likviditeten och bankens beroende av finansiering från Eurosystemet, förutser omstruktureringsplanen en begränsad tillväxt i den grekiska balansräkningen medan insättningsbasen bör växa igen. Beroendet av akut likviditetsstöd har redan minskat och kommer att fortsätta att minska ⁽¹³⁸⁾, vilket också kommer att göra det lättare för banken att minska sina finansieringskostnader.
- (379) Kvoten mellan utlåning och inlåning som nämns i skäl 153 säkerställer att bankens balansomslutning kommer att vara fortsatt hållbar i slutet av omstruktureringsperioden. Försäljningen av värdepapper och annat som inte ingår i kärnverksamheten kommer också att stärka bankens likviditetsställning. På grund av de alltjämt osäkra förhållandena i den grekiska banksektorn kan kommissionen godta de grekiska myndigheternas begäran om att ge banken likvida medel enligt garantiåtgärden och åtgärden för statliga obligationslån inom ramen för stödordningen för de grekiska bankerna.
- (380) För att minska sina finansieringskostnader har Grekland också åtagit sig att se till att banken fortsätter att minska de räntor som den betalar på inlåning i Grekland, såsom anges i skäl 153. Om en sådan minskning av insättningskostnaderna uppnås kommer bankens lönsamhet före avskrivningar att förbättras betydligt.
- (381) Sedan krisens början har banken rationaliserat sitt kommersiella nät i Grekland, genom att minska antalet filialer och anställda. Bankens sammanlagda kostnader ska ha minskat senast den 31 december 2017. För detta ändamål har Grekland lovat att banken ska minska antalet filialer och anställda i Grekland till [...] respektive [...] från och med den 31 december 2017, med en högsta total kostnad i Grekland på [...] miljoner euro. Det förväntade K/I-talet kommer att understiga [...] % i slutet av omstruktureringsperioden. Kommissionen anser att omstruktureringsplanen kommer att säkerställa bankens effektivitet i det nya marknadsklimatet.
- (382) Ett annat viktigt område är förvaltning av nödlidande lån. Banken planerar att utöka sin verksamhet för skuldupp-
görelser för att minimera sina förluster. Enligt sin nya verksamhetsmodell kommer banken att förvalta nödlidande lån via en särskild enhet. Prioriteten kommer att vara att maximera återvinningen av tillgångar för banken och minska de nödlidande lånen genom hållbar omstrukturering. Grekland har också åtagit sig att se till att banken uppfyller höga standarder i fråga om sin kreditpolicy för att maximera värdet för banken vid varje etapp av det förfarande som beskrivs i skäl 157.

7.6.2.2 Företagsstyrning

- (383) En annan viktig punkt är styrningen av banken, eftersom HFSF äger majoriteten av andelarna i banken efter 2014 års ökning av aktiekapitalet, men med begränsad rösträtt. Dessutom har vissa av de privata aktieägarna också egna köpoptioner och skulle därmed få ta del av hela vinstmöjligheten om aktiekursen skulle stiga kraftigt under omstruktureringsperioden. Eftersom denna situation kan ge upphov till en moralisk risk har en särskild ram för förbindelserna avtalats mellan banken och HFSF sedan 2013. Detta avtal skyddar bankens löpande verksamhet

⁽¹³⁸⁾ Kommissionen noterar också att en del av bankens likviditetsbehov härrör från HFSF:s atypiska form av deltagande i den första och andra tillfälliga rekapitaliseringen samt i rekapitaliseringen våren 2013. Som ersättning för sitt deltagande överförde HFSF EFSF-obligationer till banken stället för kontanter. Banken har en stor mängd medel- och långfristiga EFSF-obligationer, som ökar dess finansieringsbehov jämfört med en situation där rekapitaliseringen skulle ha betalats kontant. Den delen av likviditetsbehoven återspeglar inte en olämplig affärsmodell eller balansräkningsstruktur. Det kommer att försvinna automatiskt när EFSF-obligationerna förfaller.

från inblandning från dess största aktieägare, samtidigt som HFSF kan övervaka genomförandet av omstruktureringsplanen och förhindra överdrivet risktagande av bankens ledning genom lämpliga samrådsförfaranden. Banken har också åtagit sig att noga övervaka sin exponering för anslutna låntagare. Kommissionen noterar med tillfredsställelse att HFSF automatiskt kommer att återfå full rösträtt om banken inte genomför sin omstruktureringsplan.

7.6.2.3 Internationell verksamhet

- (384) Såsom anges i skäl 372 har en del av bankens internationella verksamheter tidigare förlorat kapital, likviditet och lönsamhet.
- (385) I omstruktureringsplanen räknar man med en ökad inriktning på den inhemska marknaden och Turkiet. Banken har redan börjat rationalisera de utländska dotterbolagen, stärka lånetecknandet och minska dotterbolagens likviditetsgap. Grekland har lovat att banken kommer att avyttra sitt [...] och sina utländska dotterbolag i [...].
- (386) Den totala summan av tillgångar utanför Grekland och Turkiet kommer därför att minska med [...] % från den 31 december 2012 till den 31 december 2017.
- (387) Grekland har också åtagit sig att se till att banken minskar sin andel i det turkiska dotterbolaget Finansbank genom [...]. [...], vilket är välkommet eftersom detta kommer att stärka bankens kapitalställning. Beträffande omständigheten att banken har för avsikt att behålla en majoritetspost i Finansbank, konstaterar kommissionen att Finansbank har varit stadigt lönsam under de senaste åren. Kommissionen noterar också att banken har för avsikt att nära övervaka kostnaderna för Finansbank och de risker som detta dotterbolag tar. Åtagandet att banken inte kommer att tillhandahålla [...] till Finansbank säkerställer att Finansbank [...]. Mot bakgrund av dessa omständigheter anser kommissionen att det faktum att banken behåller majoritetsposten i Finansbank inte äventyrar återställandet av lönsamheten.
- (388) Kommissionen drar därför slutsatsen att banken kommer att omstrukturera sina utlandsverksamheter tillräckligt och minska sin exponering mot de mindre lönsamma verksamheterna.

7.6.2.4 Slutsats om lönsamhet

- (389) Omstruktureringsplanen visar att banken kan klara av en rimlig stress eftersom den i det ogynnsamma scenariot fortfarande är lönsam i slutet av omstruktureringsperioden och håller en tillräckligt hög kärnprimärkapitalkvot ⁽¹³⁹⁾.
- (390) Mängden ytterligare kapital som anskaffades under 2014, nämligen 2 500 miljoner euro, är tillräcklig för att hantera grundscenariot i stresstestet 2013. Greklands centralbank införde flera ändringar redan vid bedömningen av kapitalbehoven i grundscenariot, vilka ledde till en ökning av de beräknade kapitalbehoven jämfört med de kapitalbehov som banken uppskattade i det egna grundscenariot. Det ursprungliga kapital som beräknats av den grekiska centralbanken omfattar därför en viss grad av stress. För att kunna dra slutsatsen att banken är ekonomiskt bärkraftigt kräver kommissionen inte att banken har tillräckligt kapital i inledningsskedet för att täcka de kapitalbehov som Greklands centralbank har uppskattat, eftersom den beräknade nivån innebär en hög grad av stress.
- (391) Dessutom är det positivt att banken inte kommer att göra några ytterligare investeringar i värdepapper med låg kreditvärdighet, vilket kommer att bidra till att banken behåller sitt kapital och sin likviditet.
- (392) Kommissionen kan därför konstatera att de omstruktureringsåtgärder som planerades i omstruktureringsplanen är tillräckliga för att återställa bankens lönsamhet.

7.6.3 Eget bidrag och ansvarsfördelning

- (393) Enligt avsnitt 3 i omstruktureringsmeddelandet måste banker och deras kapitalägare i så stor utsträckning som möjligt bidra till omstruktureringen för att kunna säkerställa att stödet begränsas till minsta möjliga. Bankerna bör därmed använda sina egna medel för att finansiera omstruktureringen, genom att exempelvis avyttra

⁽¹³⁹⁾ De finansiella prognoserna i omstruktureringsplanen skiljer sig från resultatet av stresstestet 2013 som utförts av den grekiska centralbanken, eftersom det sistnämnda inte baseras på samma uppsättning antaganden eller beaktade samma justeringar som gjorts av Greklands centralbank.

tillgångar, medan kapitalägarna om möjligt bör absorbera finansinstitutets förluster. De åtaganden som gjorts av Grekland bör säkerställa att egna medel används och att de ursprungliga aktieägarna och de privata investerare som har hybridkapital i banken bidrar till omstruktureringen.

7.6.3.1 Bankens eget bidrag: avyttringar och kostnadssänkningar

- (394) Banken har redan avyttrat vissa mindre verksamheter, såsom försäkringsverksamheter i Turkiet och en majoritetsandel i fastighetsdotterbolaget.
- (395) I omstruktureringsplanen föreskrivs försäljningen av en minoritetspost i Finansbank, som anges i skäl 387, och som kommer att göra det möjligt för banken att generera kapital internt. Banken kommer även att sälja [...] liksom dess privata dotterbolag och andra värdepapper. Med tanke på de redan genomförda avyttringarna och skuldsaneringarna och efter genomförandet av åtagandena avseende skuldsanering och avyttringar av utländska företag kommer banken att generera ett betydande kapital. Nedsänkningen av bankens internationella tillgångar kommer också att avsevärt minska den eventuella risken för att stöd kommer att behövas i framtiden. Den bidrar således till att minska stödbeloppet till minsta möjliga.
- (396) För att begränsa sitt kapitalbehov kommer banken inte att använda [...], såsom beskrivs i skäl 154. Dessutom kommer de åtaganden som gjorts av Grekland att förhindra att banken gör kostsamma förvärv.
- (397) Banken har också inlett ett omfattande program för kostnadsminskning, vilket beskrivs i avsnitt 2.4.2. Dess kostnader kommer att minska ytterligare fram till 2017. Personalstyrkan minskas och de flesta lönerna justeras nedåt.

7.6.3.2 Ansvarsfördelning mellan tidigare aktieägare och nytt kapital på marknaden

- (398) Antalet befintliga aktieägare i banken minskade kraftigt under de nyemissioner som slutfördes 2009 och 2010⁽¹⁴⁰⁾ och därefter vid HFSF:s rekapitalisering (åtgärd B3). Aktieägarnas andel minskades från 100 % före rekapitaliseringen våren 2013 till endast 5,1 % därefter. Dessutom har ingen utdelning betalats till stamaktieägarna sedan 2007 eller till amerikanska preferensaktieägare sedan 2009. Förutom ansvarsfördelningen mellan tidigare aktieägare har banken anskaffat ett betydande kapital sedan krisen bröt ut i slutet av 2008, dvs. 1 247 miljoner euro 2009, 1 815 miljoner euro 2010, 1 079 miljoner euro 2013 och 2 500 miljoner euro 2014. Det anskaffade kapitalet har bidragit till att minska det kapitalbehov som måste tillgodoses med statligt stöd.

7.6.3.3 Ansvarsfördelningen mellan innehavare av efterställda skulder

- (399) Innehavarna av efterställda skuldförbindelser i banken har bidragit till kostnaderna för omstruktureringen av banken. Banken har genomfört flera skuldförvaltningsåtgärder i syfte att generera kapital, såsom anges i skälen 149 och 150.
- (400) För de instrument som fortfarande är utestående gäller det kupongförbud som nämns i skäl 159. Därför anser kommissionen att en rimlig ansvarsfördelning för bankens privata hybridinvesterare säkerställs och att kriterierna i omstruktureringsmeddelandet uppfylls i detta sammanhang.

7.6.3.4 Slutsats om eget bidrag och ansvarsfördelning

- (401) Kommissionen har påpekat att det egna bidraget och ansvarsfördelningen i form av försäljning av tillgångar och nedsänkningar kraftigt understiger de nivåer som kommissionen anser vara tillräckliga, i jämförelse med den totala statliga rekapitalisering som mottagits. I omstruktureringsplanen förutses t.ex. ingen nedsänkning av de grekiska bankverksamheterna och banken kommer att behålla en majoritetsandel i Finansbank. Med tanke på de omständigheter som anges i avsnitt 7.6.1, enligt vilka kommissionen kan godkänna ett mindre eget bidrag och en mer begränsad ansvarsfördelning, kan omstruktureringsplanen emellertid anses utgöra ett tillräckligt eget bidrag och innehålla tillfredsställande ansvarsfördelningsåtgärder.

7.6.4 Åtgärder för att begränsa snedvridningar av konkurrensen

- (402) Enligt omstruktureringsmeddelandet måste omstruktureringsplanen innehålla åtgärder för att begränsa snedvridningar av konkurrensen och säkra en konkurrenskraftig banksektor. Dessutom måste åtgärderna bidra till att bemöta problemet med moraliska risker och säkerställa att det statliga stödet inte används för att finansiera konkurrenshämmande beteenden.

⁽¹⁴⁰⁾ Se skäl 147.

- (403) Enligt punkt 31 i omstruktureringsmeddelandet måste kommissionen, då den bedömer storleken på stödet och dess snedvridande effekter på konkurrensen, ta hänsyn till både det absoluta och det relativa stödbeloppet samt till omfattningen av ansvarsfördelningen och finansinstitutets marknadsposition efter omstruktureringen. I detta sammanhang påminner kommissionen om att banken har fått kapital från staten motsvarande 17,3 % av dess riskvägda tillgångar ⁽¹⁴¹⁾. Dessutom har banken erhållit likviditetssgarantier motsvarande 12 900 miljoner euro per den 15 april 2011 och 14 798 miljoner euro per den 31 december 2013. Banken hade också mottagit statsobligationslån på totalt 847 miljoner euro vid den tidpunkten samt statsgaranterat akut likviditetsstöd som uppgick till 30,9 miljarder euro den 31 december 2012. Behovet av att vidta åtgärder för att begränsa eventuella snedvridningar av konkurrensen är således motiverat med tanke på det stora stödbeloppet. Dessutom är bankens marknadsandel i Grekland stor, med marknadsandelar på 22 % för utlåning och 25 % för inlåning per den 31 december 2013 ⁽¹⁴²⁾.
- (404) Kommissionen påminner om att de svårigheter som banken erfar främst härrör från externa chocker såsom den grekiska statsskuldskrisen och den utdragna recession som har gett upphov till störningar i den grekiska ekonomin sedan 2008. Detta noterades även i skäl 68 i beslutet att inleda förfarandet avseende NBG. Behovet av att bemöta problemet med den moraliska risken minskas därför. Såsom diskuteras i avsnitt 7.6.1 är de snedvridande effekterna på konkurrensen av stödåtgärderna lägre mot bakgrund av dessa faktorer och därmed även behovet av åtgärder för att begränsa snedvridningen av konkurrensen. Av dessa skäl kan kommissionen undantagsvis godta att omstruktureringsplanen inte föreskriver nedskärningar av balansomslutningen och utlåningen i Grekland, trots det höga stödbeloppet.
- (405) Kommissionen noterar dock att de statliga rekapitaliseringarna innebär att banken kunde fortsätta med sin bankverksamhet på utländska marknader.
- (406) I detta avseende noterar kommissionen, utöver den skuldsanering och omstrukturering som redan genomförts, åtagandet att avyttra de utländska tillgångarna [...] senast den 30 juni 2018 ⁽¹⁴³⁾. Stödet kommer därför inte att användas för att snedvrida konkurrensen på de utländska marknaderna.
- (407) Grekland har också åtagit sig att se till att banken inte kommer att göra förvärv, vilket säkerställer att den inte använder det statliga stödet för att förvärva någon ny verksamhet. Detta åtagande bidrar till att säkerställa att stödet endast används för att stödja återställandet av lönsamheten för den grekiska bankverksamheten, och till exempel inte för att växa på utländska marknader.
- (408) Åtagandet att minska den ränta som betalas på grekiska insättningar från olönsamma höga nivåer säkerställer dessutom att stödet inte kommer att användas för att finansiera strategier för att samla in insättningar som snedvrider konkurrensen på den grekiska marknaden. På samma sätt kommer åtagandet att genomföra strikta riktlinjer när det gäller prissättningen för nya lån ⁽¹⁴⁴⁾ på grundval av en ordentlig kreditriskbedömning att hindra banken från att snedvrida konkurrensen på den grekiska marknaden med olämpliga prissättningsstrategier för lån till kunder.
- (409) Åtagandet att avyttra [...] säkerställer också att stödet inte kommer att användas för att växa på marknaden på bekostnad av konkurrenter som inte får stöd.
- (410) Med hänsyn till den särskilda situation som beskrivs i avsnitt 7.6.1 samt de åtgärder som föreskrivs i omstruktureringsplanen, anser kommissionen att det finns tillräckliga skyddsåtgärder för att begränsa snedvridningar av konkurrensen.

7.6.5 Övervakning

- (411) Enligt avsnitt 5 i omstruktureringsmeddelandet måste regelbundna rapporter lämnas för att kommissionen ska kunna kontrollera att omstruktureringsplanen genomförs på ett korrekt sätt. Enligt åtagandena ⁽¹⁴⁵⁾ kommer Grekland att se till att övervakningsförvaltaren, som banken har utsett med kommissionens godkännande, övervakar de åtaganden som Grekland har gjort om att omstrukturera verksamheten i Grekland och utomlands samt om företagsstyrning och kommersiella transaktioner fram till slutet av omstruktureringsperioden, dvs. den 31 december 2018. Enligt kommissionen är det därför säkerställt att genomförandet av omstruktureringsplanen övervakas i vederbörlig ordning.

⁽¹⁴¹⁾ Om det stöd som återbetalats inom sex månader undantas minskar stödet till 15,6 % av bankens riskvägda tillgångar.

⁽¹⁴²⁾ NBG:s årsredovisning för det budgetår som slutade 2013.

⁽¹⁴³⁾ Se det sjunde åtagandet i kapitel II i förteckningen över åtaganden i bilagan.

⁽¹⁴⁴⁾ Se det fjärde åtagandet i kapitel II i förteckningen över åtaganden i bilagan.

⁽¹⁴⁵⁾ Se det elfte åtagandet i kapitel III i förteckningen över åtaganden i bilagan.

7.6.6 Slutsats om förenligheten av åtgärderna A, B1, B2 och B3 med omstruktureringsmeddelandet

- (412) Kommissionen drar slutsatsen att omstruktureringsplanen tillsammans med åtagandena i bilagan till detta beslut säkerställer återställandet av bankens långsiktiga lönsamhet, att de är tillräckliga med hänsyn till ansvarsfördelningen och det egna bidraget och innehåller tillräckliga åtgärder för att begränsa snedvridningen av konkurrensen. Omstruktureringsplanen och de åtaganden som lämnats in uppfyller kriterierna i omstruktureringsmeddelandet.

8. SLUTSATS

- (413) Kommissionen beklagar att Grekland har genomfört stödåtgärderna B1, B2, B3, FB4, FB5, PB1 och PB2 på ett felaktigt sätt, i strid mot artikel 108.3 i fördraget, eftersom de genomfördes före den formella anmälan. Dessa åtgärder, liksom de andra åtgärder som analyseras i detta beslut, kan dock anses vara förenliga med den inre marknaden.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

1. Följande åtgärder som genomförts eller planeras av Grekland utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget:

- a) Det akuta likviditetsstödet till National Bank of Greece SA (NBG) från Greklands centralbank som garanterats av Grekland (åtgärd L2).
- b) Den andra tillfälliga rekapitaliseringen på 2 326 miljoner euro som den grekiska finansiella stabilitetsfonden (HFSF) beviljade NBG i december 2012 (åtgärd B2).
- c) Den rekapitalisering på 8 677 miljoner euro som HFSF beviljade NBG under våren 2013 (åtgärd B3).
- d) Finansieringen av det totala likviditetsgapet på 456,97 miljoner euro från HFSF med anknytning till de verksamheter som överfördes från First Business Bank SA (FB-banken) till NBG i juni och oktober 2013 (åtgärd FB4).
- e) Åtagandet att täcka NBG:s kapitalbehov med anknytning till förvärv av tillgångar som överförts från FB-banken till NBG i maj 2013, till ett belopp av 100 miljoner euro (åtgärd FB5).
- f) Finansieringen av det totala likviditetsgapet på 562,73 miljoner euro från HFSF med anknytning till de verksamheter som överfördes från ProBank SA till NBG i augusti och december 2013 (åtgärd PB1).
- g) Åtagandet att täcka NBG:s kapitalbehov med anknytning till förvärv av tillgångar som överförts från ProBank till NBG i juli 2013, till ett belopp av [180–280] miljoner euro (åtgärd PB2).

2. HFSF:s finansiering av det totala likviditetsgapet på 325,8 miljoner euro inom ramen för överföringen till NBG av utvalda tillgångar och skulder i den kooperativa banken i Lesvos-Limnos, den kooperativa banken i Achaia och den kooperativa banken i Lamia i mars 2013 utgör inte statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget.

3. Mot bakgrund av omstruktureringsplanen för NBG-koncernen, vilken inbegriper National Bank of Greece och alla dess dotterbolag (grekiska och icke grekiska dotterbolag och filialer, både inom och utom bankväsendet), som lades fram den 25 juni 2014 och de åtaganden som Grekland gjorde samma dag är följande statliga stöd förenliga med den inre marknaden:

- a) Det kapitaltillskott på 1 350 miljoner euro som Grekland beviljade NBG i maj 2009 och december 2011 i form av preferensaktier enligt rekapitaliseringsordningen (åtgärd A).
- b) Det akuta likviditetsstöd som Greklands centralbank har tillhandahållit NBG och som garanterats av Grekland sedan juli 2011, till ett belopp av 30,9 miljarder euro per den 31 december 2012 (åtgärd L2).

- c) Den första tillfälliga rekapitaliseringen på 7 430 miljoner euro som HFSF beviljade NBG i maj 2012 (åtgärd B1).
- d) Den andra tillfälliga rekapitaliseringen på 2 326 miljoner euro som HFSF beviljade NBG i december 2012 (åtgärd B2).
- e) Den rekapitalisering på 8 677 miljoner euro som HFSF beviljade NBG under våren 2013 (åtgärd B3).
- f) Greklands kapitaltillskott på 50 miljoner euro till FB-banken i juli 2009 (åtgärd FB1).
- g) Finansieringen av det totala likviditetsgapet på 456,97 miljoner euro från HFSF med anknytning till de verksamheter som överfördes från FB-banken till NBG i juni och oktober 2013 (åtgärd FB4).
- h) Åtagandet att täcka NBG:s kapitalbehov med anknytning till förvärv av tillgångar som överförts från FB-banken till NBG i maj 2013 till ett belopp av 100 miljoner euro (åtgärd FB5).
- i) Finansieringen av det totala likviditetsgapet på 562,7 miljoner euro från HFSF med anknytning till de verksamheter som överfördes från ProBank till NBG i augusti och december 2013 (åtgärd PB1).
- j) Åtagandet att täcka NBG:s kapitalbehov med anknytning till förvärv av tillgångar som överförts från ProBank till NBG i juli 2013 till ett belopp av [180–280] miljoner euro (åtgärd PB2).

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till Republiken Grekland.

Utfärdat i Bryssel den 23 juli 2014.

På kommissionens vägnar
Joaquín ALMUNIA
Vice ordförande

BILAGA

REPUBLIKEN GREKLAND
FINANSMINISTERIET
GENERALSEKRETERARENS KANSLI

Aten juni 2014

National Bank of Greece – åtaganden av Republiken Grekland

Republiken Grekland ska se till att **banken** genomför den omstruktureringsplan som anmäldes den 24 juni 2014. Omstruktureringsplanen grundar sig på makroekonomiska åtaganden som tillhandahålls av Europeiska kommissionen (nedan kallad *kommissionen*) i tillägg I, liksom rättsliga åtaganden.

Republiken Grekland gör härmed följande åtaganden (nedan kallade **åtagandena**), som är en integrerad del av omstruktureringsplanen. Här ingår åtaganden om genomförandet av omstruktureringsplanen (nedan kallade **omstruktureringsåtaganden**) och **åtaganden om företagsstyrning och kommersiella transaktioner**.

Åtagandena träder i kraft på dagen för antagandet av kommissionens beslut om att godkänna omstruktureringsplanen (nedan kallat *beslutet*).

Omstruktureringsperioden ska avslutas den 31 december 2018. Åtagandena gäller under hela omstruktureringsperioden om inte annat anges i ett enskilt åtagande.

Denna text ska tolkas mot bakgrund av beslutet i den allmänna ramen för unionsrätten och med hänvisning till rådets förordning (EG) nr 659/1999 ⁽¹⁾.

KAPITEL I. DEFINITIONER

Med avseende på åtagandena har följande begrepp den angivna betydelsen:

1. **Banken:** National Bank of Greece SA och dess dotterbolag. Detta innefattar hela National Bank of Greece-koncernen med alla grekiska och icke-grekiska dotterbolag och filialer, både inom och utanför banksektorn.
2. **Kapitalförstärkande anbud inom banksektorn:** ett anbud som resulterar i en ökning av bankens lagstadgade kapitaltäckningskvot, med beaktande av alla relevanta faktorer, särskilt den vinst/förlust som bokförts för transaktionen och minskningen av riskvägda tillgångar till följd av försäljningen (korrigeras om nödvändigt för ökade riskvägda tillgångar från återstående finansieringsled).
3. **Kapitalförstärkande anbud inom [...]:** ett anbud som resulterar i en ökning av bankens lagstadgade kapitaltäckningskvot. Alla anbud ovanför det bokförda värdet av [...] i bankens bokföring antas automatiskt vara kapitalförstärkande.
4. **Överlåtelsedatum:** datum då äganderätten till den avyttrade verksamheten överförs till köparen.
5. **Avyttrad verksamhet:** alla verksamheter och tillgångar som banken åtar sig att sälja.
6. **Ikraftträdande:** datum för antagande av beslutet.
7. **Omstruktureringsperiodens slut:** den 31 december 2018.

⁽¹⁾ Rådets förordning (EG) nr 659/1999 av den 22 mars 1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EGT L 83, 27.3.1999, s. 1).

8. **Utländska eller icke-grekiska tillgångar:** tillgångar med anknytning till kunder utanför Grekland, oberoende av det land där tillgångarna bokförs. Denna definition omfattar till exempel inte tillgångar som bokförts i Luxemburg men som har anknytning till kundernas verksamhet i Grekland. Omvänt gäller att tillgångar som bokförts i Luxemburg eller Grekland men som har anknytning till kunder i andra sydosteuropiska länder betraktas som utländska tillgångar och omfattas av denna definition.
9. **Utländska företag:** bankens utländska dotterbolag och filialer både inom och utanför banksektorn.
10. **Utländska dotterbolag:** alla bankens dotterbolag både inom och utanför banksektorn utanför Grekland.
11. **Grekisk bankverksamhet:** bankens grekiska bankverksamhet oberoende av var tillgångarna bokförs.
12. **Grekisk verksamhet utanför banksektorn:** bankens grekiska verksamhet utanför banksektorn oberoende av var tillgångarna bokförs.
13. **Grekiska dotterbolag:** bankens alla grekiska dotterbolag både inom och utanför banksektorn.
14. **Övervakningsförvaltare:** en eller flera fysiska eller juridiska personer, oberoende av banken, som godkänts av kommissionen och utsetts av banken. Övervakningsförvaltare har till uppgift att övervaka att banken fullgör sina åtaganden.
15. **Köpare:** en eller flera fysiska eller juridiska personer som, helt eller delvis, köper den avyttrade verksamheten.
16. **Försäljning:** försäljning av 100 % av bankens aktieinnehav, om inte annat anges i ett enskilt åtagande.

Med avseende på dessa åtaganden ska singularis inbegripa pluralis (och vice versa), om inte annat anges i åtagandena.

KAPITEL II. ÅTAGANDEN OM OMSTRUKTURERING

1. **Antal filialer i Grekland:** Antalet filialer i Grekland ska vara högst [...] den 31 december 2017.
2. **Antal anställda i Grekland:** Antalet heltidsekvivalenter i Grekland (grekisk bankverksamhet och annan verksamhet) ska vara högst [...] den 31 december 2017.
3. **Totala kostnader i Grekland:** De totala kostnaderna i Grekland (grekisk bankverksamhet och annan verksamhet) ska vara högst [...] miljoner euro den 31 december 2017 ⁽¹⁾.
4. **Kostnader för inlåning i Grekland:** För att återställa sin lönsamhet före avskrivningar ("pre-provisioning profitability") på den grekiska marknaden, ska banken minska sina finansieringskostnader genom minskade inlåningskostnader i Grekland (inklusive besparingar, insättningar på transaktions- och terminskonton och andra liknande produkter som erbjuds till kunder och vars kostnader ska bäras av banken) [...].
5. **Förhållandet mellan nettoutlåning och nettoinlåning i Grekland:** För grekisk bankverksamhet ska förhållandet mellan nettoutlåning och nettoinlåning uppgå till högst 115 % den 31 december 2017. [...]
6. **Stöd till verksamheten i Turkiet:** Fram till den 30 juni 2018 ska banken inte tillhandahålla ytterligare [...].

Banken ska inte indirekt stödja Finansbank genom överlåtelse av lån eller andra tillgångar till en annan bank.

7. **Avyttring av [...] av [...] utländska företag och [...] av Finansbank senast den 30 juni 2018:** Banken ska senast den 30 juni 2018 sälja (underteckna) sina utländska dotterbolag [...] och dess filial i [...] för att minska sin internationella verksamhet.

7.1 [...]

⁽¹⁾ Detta belopp inbegriper inte kostnader för TEKE/skelos Exygiansis (avvecklingsprogram för banker).

7.2 [...]

7.3 [...]

8. **Försäljning av [...]: [...]**

9. **Försäljning av värdepapper:** Portföljen för börsnoterade värdepapper, enligt följande, ska avyttras senast [...] medan portföljen av onoterade värdepapper ska avyttras senast [...]. Dessa portföljer innehåller alla kapitalinvesteringar på mer än [...] miljoner euro, liksom alla investeringar i efterställda obligationer och hybridobligationer, med undantag av [...].

10. **Avyttring av privat dotterbolag:** Banken ska avyttra NBG:s privata aktiefonder genom [...]. [...]

11. Republiken Grekland åtar sig enligt dessa åtaganden att följande ska gälla för all försäljning:

- a) Köparen ska vara oberoende av och sakna anknytning till banken.
- b) För att förvärva den avyttrade verksamheten ska köparen inte finansieras vare sig direkt eller indirekt av banken ⁽¹⁾.
- c) Banken ska, under en period på fem år efter slutförandet av försäljningen, inte skaffa sig något direkt eller indirekt inflytande över hela eller delar av den avyttrade verksamheten utan förhandsgodkännande från kommissionen.

12. **Investeringspolicy:** Banken ska inte köpa värdepapper med låg kreditvärdighet fram till den 30 juni 2017.

Åtagandet ska inte tillämpas på följande värdepapper (de undantagna värdepapperen):

- i) [...]
- ii) [...]
- iii) [...]
- iv) [...]
- v) [...]

13. **Lönetak:** Till och med den [...], kommer banken inte att betala en total årlig ersättning (löner, pensionsavgifter, bonus) som överstiger [...] till någon anställd eller chef. Vid eventuellt kapitaltillskott från HFSF ska den övre gränsen för ersättningar omprövas enligt det europeiska bankmeddelandet av den 1 augusti 2013. [...]

KAPITEL III. ÅTAGANDEN OM FÖRETAGSSTYRNING OCH KOMMERSIELLA TRANSAKTIONER – FÖRLÄNGNING OCH ÄNDRING

1. Banken ska fortsätta att genomföra åtagandena om företagsstyrning och kommersiell verksamhet enligt förslaget från Republiken Grekland av den 20 november 2012, med de ändringar som anges i kapitel III i åtagandena, till och med den 30 juni 2018. [...]
2. Om ett enskilt åtagande inte omfattar banken ska banken inte utnyttja dotterbolag eller verksamheter som inte omfattas av ifrågavarande åtagande för att kringgå detta åtagande.

Avsnitt A. Inrättande av en effektiv och lämplig intern organisation

3. Banken, med undantag av dess utländska dotterbolag, ska alltid uppfylla samtliga bestämmelser i lag 3016/2002 om företagsstyrning och lag 2190/1920 om aktiebolag och särskilt bestämmelserna om de funktioner som innehas av företagsorgan såsom bolagsstämman och styrelsen, för att säkerställa en tydlig ansvarsfördelning och öppenhet. Bolagsstämmans befogenheter ska begränsas till de uppgifter som en sådan ska ha i enlighet med bolagsrätten, särskilt när det gäller rättigheter som rör information. De ytterligare befogenheter som ger ett otillbörligt inflytande över företagsledningen ska upphävas. Ansvar för den löpande förvaltningen ska tydligt ligga hos bankens verkställande direktörer.

⁽¹⁾ Detta gäller inte för försäljning av fastigheter, där banken kan tillhandahålla finansiering till köparen om denna nya utlåning sker enligt ansvarsfull utlåningspraxis. För kontroll av efterlevnaden av åtagandet om minskning av icke-grekiska tillgångar ska all ny utlåningsverksamhet som omfattas av definitionen av icke-grekiska tillgångar beaktas.

4. Banken, med undantag av dess utländska dotterbolag, ska alltid respektera den grekiska finansiella stabilitetsfondens (HFSF:s) ram för förbindelser.
5. Banken ska iaktta bestämmelserna i lag 2577/9.3.2006, i dess nuvarande lydelse, för att på företags- och koncernnivå upprätthålla en effektiv organisation och ett lämpligt internt kontrollsystem som inbegriper de tre centrala pelarna, nämligen internrevision, riskhanterings- och regelefterlevnadsfunktioner samt bästa internationella praxis för företagsstyrning.
6. Banken ska ha en effektiv organisationsstruktur för att se till att internrevisions- och riskhanteringsavdelningarna är helt oberoende av kommersiella nät och rapporterar direkt till styrelsen. En revisionskommitté och en riskkommitté, som bildas inom styrelsen, ska bedöma alla frågor som tas upp av dessa avdelningar. Avdelningarnas roller, ansvarsområden och resurser ska anges i lämpliga arbetsordningar för internrevision och riskhantering. Arbetsordningarna ska vara förenliga med internationella standarder och säkerställa att avdelningarna är helt oberoende. Vägledning och instruktioner som rör beviljandet av lån, inklusive prissättning på och omstrukturering av dessa, ska anges i en kreditpolicy.
7. Banken ska för behöriga myndigheter offentliggöra förteckningen över aktieägare som innehar minst 1 % av stamaktierna.

Avsnitt B. Affärsmetoder och riskbedömning

Allmänna principer

8. Enligt kreditpolicy ska alla kunder behandlas rättvist genom icke-diskriminerande förfaranden, andra än förfaranden som avser kreditrisk och betalningsförmåga. De tröskelvärden över vilka beviljandet av lån måste godkännas av högre chefer ska anges i kreditpolicy. Liknande tröskelvärden ska anges när det gäller omstrukturering av lån och hantering av fordringar och rättstvister. Kreditpolicy ska föreskriva att beslutsprocessen centraliseras till utvalda instanser på nationell nivå och ska innehålla tydliga garantier för en konsekvent tillämpning av dessa anvisningar vid all grekisk bankverksamhet.
9. Banken ska fullständigt införliva kreditpolicy i fråga om all grekisk bankverksamhet i sina system för långivning och lånefinansiering samt utbetalningssystem.

Särskilda bestämmelser

10. De särskilda bestämmelser som anges i punkterna 8–18 i kapitel III i åtagandena ska omfatta den grekiska bankverksamheten, om inte annat uttryckligen anges.
11. Enligt kreditpolicy ska prissättningen på lån och hypotekslån följa stränga riktlinjer. Dessa riktlinjer ska omfatta en skyldighet att strikt iaktta de standardtabeller för räntenivåer (intervaller) som anges i kreditpolicy beroende på lånets löptid, kreditbedömning av kunder, säkerhetens förväntade indrivningsbarhet (inklusive tidsramen för en eventuell likvidation), den allmänna relationen med banken (t.ex. nivå och stabilitet när det gäller inlåning, avgiftsstruktur och annan intern försäljningsverksamhet) samt bankens finansieringskostnad. Särskilda tillgångsskategorier för lån (t.ex. kommersiella lån, hypotekslån samt säkrade/osäkrade lån) och prissättningen på dessa ska sammanställas i en lämplig kreditpolicytabell som ska uppdateras regelbundet av kreditkommittén. Varje undantag måste vederbörligen godkännas av kreditkommittén eller av en lägre instans för att det ska vara tillåtet enligt kreditpolicy. Samma principer ska tillämpas på skräddarsydda transaktioner såsom syndikerade lån eller projektfinansiering, med vederbörlig hänsyn till att de kanske inte alltid passar in i de standardiserade kreditpolicytabellerna. Överträdelser av prissättningspolicy ska rapporteras till övervakningsförvaltaren.
12. Riskhanteringsavdelningen ska ansvara för bedömningen av kreditrisker och värderingen av säkerheter. Vid bedömningen av kvaliteten på lån ska riskhanteringsavdelningen agera oberoende och avge ett skriftligt yttrande för att säkerställa att de kriterier som används i bedömningen tillämpas konsekvent över tiden och på kunderna samt i enlighet med bankens kreditpolicy.
13. När det gäller lån till fysiska och juridiska personer ska banken, i fråga om all grekisk bankverksamhet och på grundval av bästa internationella praxis, tillämpa strikta individuella och gemensamma gränser för det högsta lånebelopp som kan beviljas en och samma kreditrisk (om detta över huvud taget är tillåtet enligt grekisk rätt och EU-rätt). Gränsvärdena ska beakta lånets löptid och kvaliteten på eventuell lämnad säkerhet och ställas mot viktiga referensvärden, inklusive kapital.

14. Det ska vara förbjudet att bevilja lån ⁽¹⁾ för att göra det möjligt för låntagare att köpa aktier eller hybridinstrument i banken och i andra banker ⁽²⁾, oavsett vilka låntagarna är ⁽³⁾. Denna bestämmelse ska gälla och övervakas av banken.
15. Alla låneansökningar från icke-anslutna låntagare på över [...] % av bankens riskvägda tillgångar eller lån som innebär att exponeringen för en grupp (dvs. en grupp av anslutna låntagare som utgör en enda kreditrisk) överstiger [...] % av bankens riskvägda tillgångar ska rapporteras till övervakningsförvaltaren som, om villkoren inte verkar vara marknadsmässiga eller om otillräckliga uppgifter har lämnats till övervakningsförvaltaren, får skjuta upp beviljandet av krediten eller lånet med [...] arbetsdagar. I brådskande fall kan denna period minska till [...] arbetsdagar förutsatt att tillräckliga uppgifter har lämnats till övervakningsförvaltaren. Syftet med denna period är att övervakningsförvaltaren ska hinna rapportera ärendet till kommissionen och HFSF innan några slutgiltiga beslut fattas av banken.
16. Kreditpolicyn ska innehålla tydliga instruktioner om omstruktureringen av lån. Den ska tydligt ange vilka lån som är berättigade samt under vilka omständigheter och på vilka villkor de erbjudas till behöriga kunder. För all grekisk bankverksamhet gäller att banken ska se till att alla omstruktureringar syftar till att förbättra bankens framtida återkrav och därmed skyddar bankens intressen. Omstruktureringspolicyn får inte under några omständigheter äventyra bankens framtida lönsamhet. För detta ändamål ska bankens riskhanteringsavdelning ansvara för att utforma och införa lämpliga mekanismer för omstruktureringseffektivitet, göra djupgående analyser av intern och/eller extern bästa praxis, rapportera sina resultat åtminstone kvartalsvis till kreditkommittén och styrelsens riskkommitté, föreslå genomförbara förbättringar av förfarandena och policyerna samt övervaka och rapportera genomförandet av dessa till kreditkommittén och styrelsens riskkommitté.
17. För all grekisk bankverksamhet ska banken tillämpa en policy i fråga om fordringar och tvister som syftar till att maximera återhämtningen samt förhindra diskriminering och förmånsbehandling vid tvisthantering. Banken ska se till att alla nödvändiga åtgärder vidtas för att maximera återhämtningen för banken och skydda dess finansiella ställning på lång sikt. Överträdelser av genomförandet av policyn ska rapporteras till övervakningsförvaltaren.
18. Banken ska övervaka kreditrisker med hjälp av en genomtänkt uppsättning varningssystem och rapporter, som gör det möjligt för riskhanteringsavdelningen att i) upptäcka tidiga tecken på lånedriskning och fallissemang, ii) bedöma låneportföljens återhämtningsbarhet (däribland alternativa återbetalningskällor såsom medgäldenärer och borgensmän samt ställda säkerheter eller tillgängliga men inte ställda säkerheter, iii) bedöma bankens allmänna exponering för en enskild kund eller på portföljbasis, och iv) vid behov föreslå korrigerande och förbättrande åtgärder för styrelsen. Övervakningsförvaltaren ska få tillgång till denna information.

Bestämmelser om anslutna låntagare

19. Alla bestämmelser som rör anslutna låntagare ska tillämpas av banken.
20. En särskild del av kreditpolicyn ska handla om de bestämmelser som styr relationerna med anslutna låntagare. Anslutna låntagare inbegriper anställda, aktieägare, direktörer, chefer, samt deras makar, barn och syskon och varje juridisk person som direkt eller indirekt kontrolleras av anställda med nyckelpositioner (dvs. anställda som deltar i beslutsprocessen kring kreditpolicyn), aktieägare, direktörer eller chefer eller deras makar, barn och syskon. I förlängningen ska alla offentliga institutioner eller statskontrollerade organ, offentliga företag eller statliga organ betraktas som anslutna låntagare. Politiska partier ska också behandlas som anslutna låntagare enligt kreditpolicyn. Särskild uppmärksamhet bör fästas vid beslut om omstrukturering och nedskrivningar av lån till nuvarande eller tidigare anställda, styrelseledamöter, aktieägare, chefer och deras anhöriga samt policyer som tillämpas med avseende på lämplighet, värdering, registrering av panträtter och utestängning av säkerhet för lån. Definitionen av anslutna låntagare anges närmare i ett separat dokument.
21. Riskhanteringsavdelningen ska ansvara för att kartlägga alla berörda grupper av låntagare som utgör en enda kreditrisk för en lämplig övervakning av kreditriskkoncentrationen.

⁽¹⁾ I fråga om detta åtagande ska begreppet *lån* i vidare bemärkelse tolkas som all slags finansiering, t.ex. kreditfacilitet, garanti osv.

⁽²⁾ Det bör förtydligas att uttrycket *andra banker* avser alla banker och finansinstitut i världen.

⁽³⁾ Det bör förtydligas att alla låntagare, inklusive bankens privata bankkunder, omfattas av detta åtagande.

22. När det gäller lån till fysiska och juridiska personer ska banken, utifrån bästa internationella praxis, tillämpa strikta individuella och gemensamma gränser för det högsta lånebelopp som kan beviljas för en och samma kreditrisk avseende anslutna låntagare (om detta över huvud taget är tillåtet enligt grekisk rätt och EU-rätt).
23. Banken ska separat övervaka exponeringen för anslutna låntagare, inbegripet offentliga organ och politiska partier. Ny produktion av lån ⁽¹⁾ till anslutna låntagare (årlig tillväxt i procent av y-1-beståndet ⁽²⁾) får inte vara större än den nya produktionen av den totala låneportföljen i Grekland (årlig tillväxt i procent av y-1-beståndet). Detta åtagande ska fullgöras separat för varje typ av ansluten låntagare (anställda, aktieägare, chefer, offentliga organ och politiska partier). Kreditvärderingen av de anslutna låntagarna, liksom prisvillkoren och eventuella omstruktureringar som erbjudits dem, ska inte innebära större fördelar jämfört med de villkor som erbjuds liknande men icke-anslutna låntagare, för att säkerställa lika villkor i den grekiska ekonomin. Denna skyldighet avser inte befintliga allmänna ordningar till förmån för anställda, vilka erbjuder dem subventionerade lån. Varje månad ska banken rapportera om utvecklingen av exponeringen, omfattningen av den nya produktionen och nya ansökningar på mer än [...] % av bankens riskvägda tillgångar som ska behandlas av kreditkommittén.
24. De kreditkriterier som tillämpas på anställda/chefer/aktieägare får inte vara mindre strikta än de som tillämpas för andra, icke-anslutna låntagare. Om den totala kreditexponeringen för en enskild anställd/chef/aktieägare överstiger ett belopp som motsvarar en fast lön [...] för garanterade lån och ett belopp som motsvarar en fast lön [...] för lån utan säkerhet, ska exponeringen utan dröjsmål anmälas till övervakningsförvaltaren som kan ingripa och skjuta upp beviljandet av lånet i enlighet med det förfarande som beskrivs i punkt 25 i kapitel III i åtagandena.
25. Alla låneansökningar från icke-anslutna låntagare på över [...] % av bankens riskvägda tillgångar eller lån som innebär att exponeringen för en grupp (dvs. en grupp av anslutna låntagare som utgör en enda kreditrisk) överstiger [...] % av bankens riskvägda tillgångar ska rapporteras till övervakningsförvaltaren som, om villkoren inte verkar vara marknadsmässiga eller om otillräckliga uppgifter har lämnats till övervakningsförvaltaren, får skjuta upp beviljandet av krediten eller lånet med [...] arbetsdagar. I brådskande fall kan denna period minskas till [...] arbetsdagar förutsatt att tillräckliga uppgifter har lämnats till övervakningsförvaltaren. Syftet med denna period är att övervakningsförvaltaren ska hinna rapportera ärendet till kommissionen och HFSF innan några slutgiltiga beslut fattas av banken.
26. Omstrukturering av lån som inbegriper anslutna låntagare ska uppfylla samma krav som för icke-anslutna låntagare. Dessutom ska fastställda ramar och policyer för hantering av svaga tillgångar utvärderas och förbättras vid behov. Det förväntas dock att omstrukturerade lån till förmån för anslutna låntagare rapporteras separat, åtminstone per tillgångsklass och typ av ansluten låntagare.

Avsnitt C: Övriga restriktioner

27. **Förbud mot utdelning, kupong, inlösen och återköp:** Såvida inte kommissionen godkänner ett undantag, åtar sig Republiken Grekland följande:
- a) Banken ska inte betala ut några kuponger på hybridkapitalinstrument (eller andra instrument för vilka kupongbetalningar är diskretionära) eller utdelning på instrument för eget kapital och efterställda skuldinstrument, utom då det finns en rättslig skyldighet att göra detta. [...] Banken ska inte frigöra reserver för att försätta sig i en sådan ställning. Om det råder tvivel om huruvida det finns en rättslig skyldighet att göra detta ska banken, inom ramen för åtagandet, förelägga den föreslagna kupongen eller utdelningen för kommissionen för godkännande.
- b) Banken får inte köpa tillbaka sina egna aktier eller utnyttja en köpoption för dessa instrument för eget kapital och efterställda skuldinstrument.
- c) Banken får inte köpa tillbaka hybridkapitalinstrument.
28. **Förvärvsförbud:** Republiken Grekland åtar sig att se till att banken inte förvärvar någon andel i något företag, oavsett om det är fråga om en överföring av en tillgång eller en aktieöverlåtelse. Detta förvärvsförbud omfattar både företag som har den rättsliga formen av ett bolag och alla tillgångar som utgör en verksamhet ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Det bör förtydligas att nyproduktionen av lån även omfattar överföring och omstrukturering av befintliga lån.

⁽²⁾ Det bör förtydligas att den årliga tillväxten i % av y-1-beståndet avser den nya produktionen i procent i förhållande till beståndet i slutet av föregående år. Med riskvägda tillgångar avses de riskvägda tillgångarna vid årets slut.

⁽³⁾ I klagörande syfte ska, med avseende på det åtagandet, bankens verksamhet med eget kapital och riskkapital undantas från detta åtagande. I detta avseende ska banken göra en formell begäran till kommissionen, som ska innefatta en verksamhetsplan för denna enhet.

- i) **Undantag som kräver ett förhandsgodkännande från kommissionen:** Trots detta förbud får banken, efter att ha fått kommissionens godkännande och, i förekommande fall, på förslag av HFSF, förvärva verksamheter och företag om det är nödvändigt i just det fallet för att återställa den finansiella stabiliteten eller för att säkerställa en effektiv konkurrens.
- ii) **Undantag som inte kräver något förhandsgodkännande från kommissionen:** Banken får förvärva andelar i företag förutsatt att följande krav uppfylls:
- a) Det anskaffningspris som banken betalar för förvärvet är [...] % lägre än bankens balansomslutning ⁽¹⁾ vid ikraftträdandet av åtagandena ⁽²⁾.
- b) Det kumulativa anskaffningspris som banken betalar för alla sådana förvärv, från den dag då åtagandena träder i kraft fram till omstruktureringsperiodens slut, ska understiga [...] % av bankens balansomslutning vid ikraftträdandet av åtagandena.
- iii) **Verksamhet som inte omfattas av förvärvsförbudet:** Förvärvsförbudet ska inte omfatta förvärv som sker i samband med normal bankverksamhet vid förvaltningen av befintliga fordringar gentemot företag i svårigheter.
29. **Reklamförbud:** Republiken Grekland åtar sig att se till att banken avstår från att göra reklam som avser statligt stöd och att tillämpa en aggressiv affärsstrategi som den inte skulle ha tillämpat utan stöd från Republiken Grekland.

KAPITEL IV. ÖVERVAKNINGSFÖRVALTARE

1. Republiken Grekland åtar sig att se till att banken ändrar och förlänger mandatet för den övervakningsförvaltare som godkänts av kommissionen och som banken utsåg den 16 januari 2013 fram till slutet av omstruktureringsperioden. Banken ska också bredda tillämpningsområdet för detta mandat så att det inbegriper övervakning av i) omstruktureringsplanen och ii) alla åtaganden som anges i denna förteckning.
2. Fyra veckor efter den dag då åtagandena träder i kraft ska Republiken Grekland förelägga de fullständiga villkoren för det ändrade mandatet för kommissionen, vilka ska innehålla alla nödvändiga bestämmelser för att övervakningsförvaltaren ska kunna fullgöra sina uppgifter enligt åtagandena.
3. Ytterligare bestämmelser om övervakningsförvaltaren anges i ett separat dokument.

Christina PAPAKONSTANTINOY

Generalsekreterare

⁽¹⁾ I klargörande syfte ska balansräkningen motsvara bankens totala tillgångar.

⁽²⁾ Det bör förtydligas att om kommissionen godkänner hävning av förbudet mot förvärv enligt led i i punkt 28, kapitel III i åtagandena, ska bankens balansräkning vid åtagandenas ikraftträdande beräknas så att den även omfattar tillgångarna i de förvärvade enheterna eller de förvärvade tillgångarna vid tidpunkten för förvärvet.

Tillägg I

MAKROEKONOMISKA PROGNOSE R FÖR GREKISK INHEMSK VERKSAMHET

Tillväxt i % per år (om inget annat anges)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Kumulativ tillväxttakt 2013–2017
Real BNP	– 6,4	– 4,2	0,6	2,9	3,7	3,5	6,4
Nominell lånetillväxt i Grekland	– 6,4	– 4,2	0,6	2,9	3,7	3,5	6,4
BNP-deflator	– 0,8	– 1,1	– 0,4	0,4	1,1	1,3	1,3
Fastighetspriser	– 11,7	– 10	– 5	0	2	3,5	
Hushållens nominella disponibla inkomst	– 8,8	– 9,5	– 0,3	– 0,4	2,6	3,6	– 4,5
Inlåning – privata sektorn	– 7	1,3	1	3,4	5	5	16,6
Arbetslöshet (%)	24,2	27	26	24	21	18,6	
ECB:s refinansieringsränta (%)	0,75	0,5	0,5	1	1,5	1,75	
NPL-bildningstopp			2H2014				
Euribor 3 månader (genomsnitt i %)		0,24	0,43	0,75	1,25	1,80	
Tillgång till kapitalmarknaderna – repor		Tak JA/NEJ					
Tillgång till kapitalmarknaden – säkrad/osäkrad		Ja – upp till 500 miljoner euro	Ja – upp till 1 miljard euro	Tak JA/NEJ			